
DSB årsrapport 2024

1	Leders beretning	5
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
	2.1 DSBs samfunnsoppdrag	9
	2.2 Organisasjon og ledelse	11
	2.3 Hovedtall og økonomiske nøkkeltall	14
3	Årets aktiviteter og resultater	16
	3.1 Trygghet i samfunnet	17
	3.1.1 Særlige forhold som har hatt betydning for samfunnsoppdraget	17
	3.2 Virksomhetsmål 1: Samfunnets beredskap og krisehåndteringsevne er ivaretatt	18
	3.2.1 Utvikling av totalforsvaret	18
	3.2.2 Krisehåndtering	20
	3.2.3 Internasjonal bistand	20
	3.2.4 Sivilforsvarets operative evne.....	22
	3.2.5 Nød- og beredskapskommunikasjon	24
	3.2.6 Brann og redning	26
	3.3 Virksomhetsmål 2: Samfunnets evne til forebygging er styrket	31
	3.3.1 Samfunnssikkerhetsarbeid på lokalt og regionalt nivå	31
	3.3.2 Befolkningens bevissthet om egenberedskap	33
	3.3.3 Kjemikalie, produkt- og elsikkerhet	34
	3.3.4 Standardiseringsarbeid nasjonalt og internasjonalt	39
	3.4 Virksomhetsmål 3: Samfunnssikkerhets-arbeidet er samordnet	40
	3.4.1 Kunnskap og oversikt: nasjonale planleggingsgrunnlag på samfunnssikkerhetsområdet	40
	3.4.2 Samordningsarenaer	43
	3.4.3 Tverrsektorielt beredskapssamarbeid innen CE- området	45
	3.4.4 Lærings- og samvirkearena gjennom DSB Kurssenteret.....	45
	3.4.5 Internasjonalt samarbeid og forvaltningsansvar	46
	3.5 Ressursbruk og effektiviseringstiltak.....	48
	3.5.1 Ressursbruk	48
4	Styring og kontroll av virksomheten	52
	4.1 Overordnet styring og kontroll	53
	4.2 Fellesføringer og oppfølging av saker fra Riksrevisjonen	55
	4.2.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.....	55
	4.2.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse	55
	4.2.3 Redusere konsulentbruken.....	56
	4.2.4 Oppfølging av Riksrevisjonens merknader	56
5	Vurdering av framtidsutsikter	57
6	Årsregnskap DSB 2024	60
	6.1 Ledelseskommentar.....	61
	6.2 Kontantregnskapet.....	64
	6.3 Virksomhetsregnskapet.....	70

KAPITTEL

1

Leders beretning

2024 har vært preget av forberedelse til og konsekvenser av at vi ikke lenger kan regne med at freden er sikret i Europa. Denne uroen har vokst gjennom 2024, og kan merkes i store deler av samfunnet. Året har derfor vært preget av arbeidet med operasjonalisering av sivil støtte til forsvaret og å gjenoppta arbeidet med et oppdatert konsept for beskyttelse av sivilbefolkningen.

Næringsliv, myndigheter og ikke minst befolkningen vender seg til DSB for økt situasjonsforståelse, praktiske råd og veiledning om hvordan vi best kan planlegge for en mer usikker fremtid. Dette året har vi derfor fortsatt å være tilgjengelig i samfunnsdebatten og på mange arenaer. Effekter ser vi både direkte ved at samfunnsdebatten nå i langt større grad handler om en rekke tema som har sin kilde i DSB, og indirekte gjennom for eksempel engasjement hos befolkning, frivillige, statsforvaltere og kommuner. Det er stor interesse for DSBs arbeid med egenberedskap og med verstefallsscenarioer, og vi bistår andre myndigheter med forståelsen av hva disse kan bety for dem. Samarbeidet med militære myndigheter er sterkt og godt, med jevnliges kontaktmøter og felles opptredener. Det samme gjelder for politiet.

Norge har i 2024 hatt lederskapet i Haga-samarbeidet. Kontakten med de andre nordiske landene har derfor vært ekstra tett, og i desember arrangerte vi Nordisk sjefskurs i Longyearbyen, med representanter for forsvar, myndigheter og næringsliv i alle de nordiske landene. Målet var å øke felles nordisk situasjonsforståelse, særlig knyttet til Arktis.

Arbeid sammen med de nordiske søstermyndighetene og også med EU, i rammene av UCPM, er i stor grad relatert til konsekvensene av Russlands invasjon av Ukraina. Vi har i 2024 også hatt økt oppmerksomhet på det sivile arbeidet i NATO, i tråd med NATOS forventinger til medlemslandene. Det samme gjelder samarbeidet med andre myndigheter i Norge, og på de arenaene som DSB leder. Vi ser en

øket bevissthet i næringsliv som har ansvar for viktig produksjon og infrastruktur, og i 2024 har vi fortsatt å legge vekt på arbeid med storulykkevirksomheter. Det er stor aktivitet i etablering av ny "grønn" industri i landet, og det har vært nødvendig å bistå statsforvalterne tett for å sikre at etableringer er i overensstemmelse med krav til sikre soner osv. rundt slike virksomheter. Det er ikke lang praksis på området, og derfor er industrisikkerhet fast agenda i all styringsdialog med statsforvalterne.

Foto: Anita Andersen (DSB)

Direktoratet er preget av at all oppgaveløsning veies opp mot effekt og ressursbruk, og mot alvoret i den sikkerhetspolitiske situasjonen. Ved åretes utgang er det noen uavklarte grenseflater til andre tilsynsmyndigheter, som DSB trenger departementets bistand til å avklare. Dette gjelder særlig på storulykkeområdet, og innen elektrisk sikkerhet.

I desember ble avtalen med Motorola Solutions om drift av Nødnett forlenget med fem år, til 2031. Et mangeårig arbeid for å sikre oppdragskritisk kommunikasjon for nødetatene er dermed konkludert, og Norge er sikret at det ikke blir opphold mellom dagens Nødnett og ny løsning i perioden.

Det var en stolt dag da Brann- og redningsskolen offisielt ble åpnet i august, av justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl. Anlegget med brannstasjon, undervisningsbygg og stort øvingsfelt representerer en ny tid i utdanningen av fagfolk til brann- og redningsvesenet. Standardisering av fysiske tester som grunnlag for opptak til yrket, er på plass. Vi har også løftet oppmerksomhet på mangfold i rekrutteringen. Yrket har i dag stor overvekt av menn, særlig innen røykdykking og beredskap. Vi forventer sterk effekt av etableringen på utformingen og praksisen i yrket fremover. Skolen i Tjeldsund bidrar også positivt til lokalsamfunnene i sin region, og til beredskapen i nord.

Bistanden til Ukraina, både gjennom koordineringen av sivil materiellbistand og av Medevac, har fortsatt med samme styrke i 2024. Faste bevilgninger til å klare den ekstra belastningen over tid har bidratt til stabil og forutsigbar drift. Arbeidet er motiverende, men også belastende. Vi har derfor i 2024 startet et arbeid med ekstra HMS for dem som jobber med disse oppdragene, med bistand fra Forsvarets sanitet. De første erfaringene er gode, tilbudet gjentas i 2025 for hele organisasjonen, som et forebyggende tiltak.

I 2024 har vi landet et arbeid med strategiske mål for fireårsperioden, forankret i instruks til DSB og andre styrende dokumenter. Ett av de strategiske målene er at DSB skal være tydelig og tilstedeværende fagmyndighet, at vi skal være beste kilde på våre områder, og vi skal være datadrevet. Dette siste krever prøving og

feiling for å definere hva betyr for organisasjonen, og vi er i gang med et arbeid for å forstå muligheter og begrensninger.

Ledelsen prioriterer samarbeid med ansattes representanter og vernetjenesten høyt, og har blant annet felles samlinger for alle ledere, tillitsvalgte ledere og hovedverneombud. Det er et mål at vår organisasjon skal være et godt sted å jobbe, der man uansett tilknytning både får utviklet seg faglig, trygt kan ytre seg, og finner motivasjon i samfunnsoppdraget.

Jeg er stolt av at DSBs medarbeidere i stor grad deltar aktivt på både interne og eksterne arenaer for å løse det store samfunnsoppdraget, både innen samordning og som fagmyndighet. I 2024 har flere uavhengige målinger vist høy tillit og godt omdømme.

Jeg mener også at organisasjonen er sunn og med et godt arbeidsmiljø, der vi har rom for å diskutere praksis og representativitet i ulike prosesser.

DSB har ved utgangen av 2024 ca. 760 ansatte. Sykefraværet har gått ned fra 2023, og ligger nå på 4,6 prosent.

Tønsberg, 15. februar 2025

Elisabeth Sørbye Aarsæther
Direktør DSB

KAPITTEL

2

Introduksjon til
virksomheten og
hovedtall

2.1

DSBS SAMFUNNSSOPPDRAG

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (heretter omtalt som DSB eller direktoratet) er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (heretter omtalt som JD eller departementet).

DSBs brede portefølje gjenspeiles i vår hovedinstruks. DSB skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet. Vi skal være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser. Direktoratet skal sørge for god beredskap og effektiv ulykkes- og krisehåndtering.

Vårt ansvar på samfunnssikkerhetsområdet omfatter nasjonal, regional og lokal sikkerhet og beredskap. DSB skal legge til rette for det helhetlige arbeidet med samfunnssikkerhet, og understøtter JD i utøvelsen av samordningsrollen. Det gjelder både i det daglige arbeidet med samfunnssikkerhet og ved kriser. DSB er nasjonal brannmyndighet og nasjonal el-sikkerhetsmyndighet. I tillegg er direktoratet fagmyndighet for sikkerhet ved håndtering og transport av farlige stoffer og eksplosiver, og for produkt- og forbrukersikkerhet. DSB har ansvar for Nødnett og er statens kompetansesenter for nød- og beredskapskommunikasjon. DSB embetsstyrer Statsforvalteren på samfunnssikkerhetsområdet og følger opp

både Statsforvalterens og kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet. Sivilforsvaret er underlagt DSB. Sivilforsvaret disponerer om lag 8000 tjenestepliktige mannskaper. Direktoratet har i tillegg en omfattende internasjonal portefølje.

Som direktorat har DSB rolle som faglig rådgiver overfor eget departement. DSB er også kompetanseorgan på egne fagområder overfor andre offentlige virksomheter, næringslivet og befolkningen generelt. I tillegg utøver DSB myndighet på fagområder, gjennom å iverksette vedtatt politikk og forvalte regelverk.

Foto: Anita Andersen (DSB)

DSB forvalter følgende lover med tilhørende forskrifter, og er tillagt ansvar og oppgaver etter:

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

DSB er også tillagt ansvar og oppgaver i henhold til:

Kgl. res 24. juni 2005 om DSBs generelle koordineringsansvar og ansvaret for koordinering av tilsyn med aktiviteter, objekter og virksomheter med potensial for store ulykker, herunder ansvar for koordinering av tilsyn med virksomheter som omfattes av storulykkeforskriften

Instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet (fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet den 1. september 2017)

Kgl. res. 30. juni 2005 om overføring av ansvar for risiko- og krisekommunikasjon og ansvar for Regjeringens kriseinformasjonsenhet fra Moderniseringsdepartementet til Justis- og politidepartementet fra 1.juni 2005 – nedleggelse av Regjeringens kriseinformasjonsenhet fra 1. januar 2006

Kgl.res av 23. august 2013 Atomberedskap – sentral og regional organisering

Kgl. res.19. juni 2015 om organisasjonsplan for redningstjenesten

Forskrift om forbud mot kjemiske våpen fastsatt av Utenriksdepartementet

Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven)

2.2

ORGANISASJON OG LEDELSE

Direktoratet har hovedkontor i Tønsberg, med fem el-tilsynsregioner, tre utdannings- og kompetansesentre. Sivilforsvaret, med dets 20 sivilforsvarsdistrikter, er en underliggende driftsenhet i DSB. Dagens DSB er et resultat av sammenslåinger av flere direktorater med en rekke sikkerhets- og beredskapsoppgaver.

DSBs visjon: Et trygt og robust samfunn – der alle tar ansvar.

DSBs verdier: Vi tar samfunnsansvar gjennom å være tillitsskapende og kompetente lagspillere.

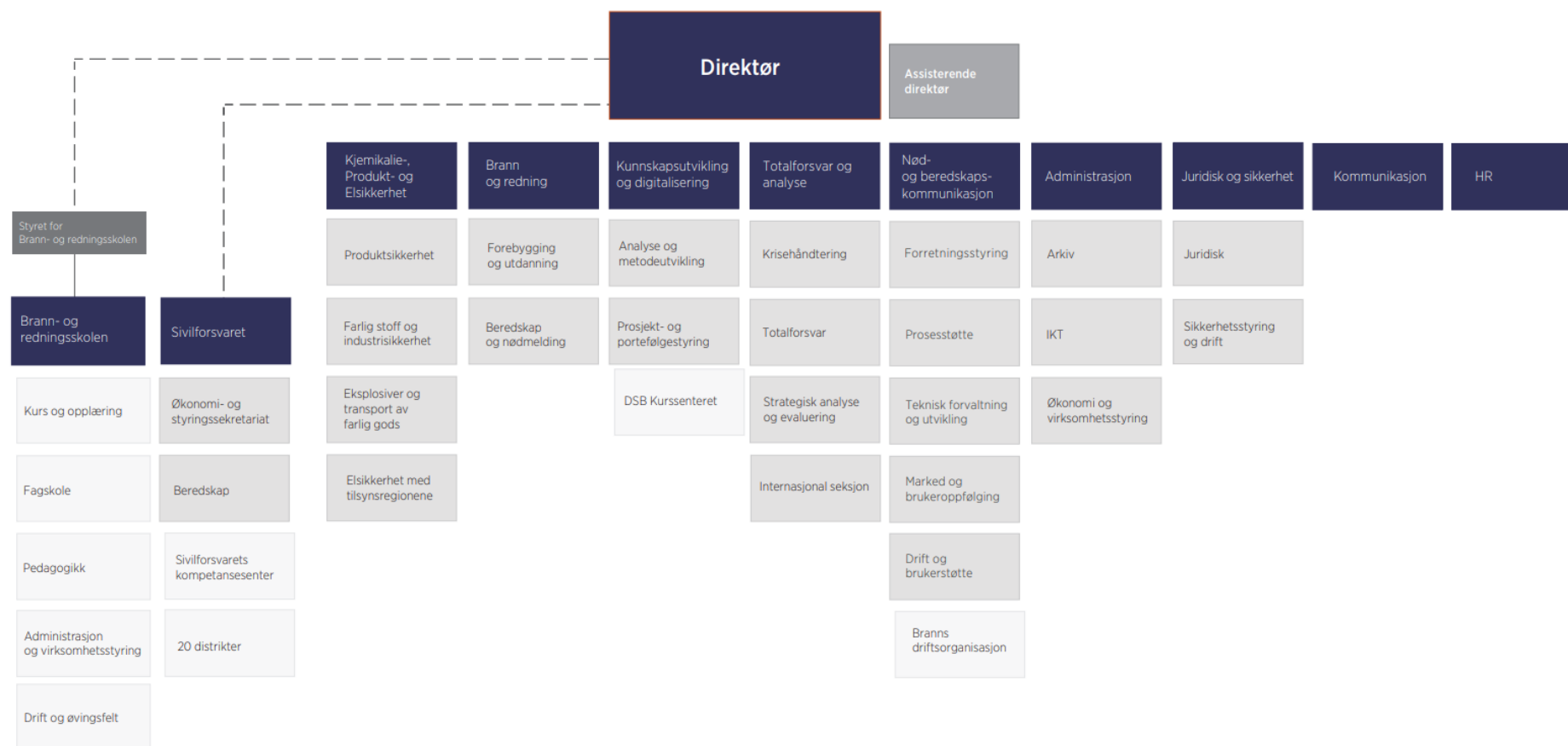
DSBs ledelse*:

Direktør:	Elisabeth Sørbøe Aarsæther
Assisterende direktør:	Elisabeth Askim
Kjemikalie-, produkt- og elsikkerhet:	Christopher Peter Harman
Brann og redning:	Johan Marius Ly
Kunnskapsutvikling og digitalisering:	Jan-Ivar Meldre (fungerende)
Totalforsvar og analyse:	Elisabeth Longva
Nød- og beredskapskommunikasjon:	Eline Palm Paxal
Administrasjon:	Elisabeth Askim
Juridisk og sikkerhet:	Harald Rasmussen (fungerende)
Kommunikasjon:	Øistein Mjærum
HR:	Kirsten Agerup

*Sivilforsvaret er organisert som en underliggende driftsenhet i DSB, og sjef Sivilforsvaret er ikke del av DSBs ledergruppe.

Sivilforsvaret ledes av Øistein Knudsen jr. Brit Skadberg og Anita Andersen var fungerende avdelingsdirektører for henholdsvis avdeling Kjemikalie-, produkt- og elsikkerhet og avdeling Kommunikasjon per 31. desember 2024.

Direktoratets organisasjonskart:

Internasjonal seksjon ble overført fra avdeling for Kunnskapsutvikling og digitalisering til avdeling for Totalforsvar og analyse per 1.1.2025

2.3

HOVEDTALL OG ØKONOMISKE NØKKELTALL

Tabell 1: Økonomiske nøkkeltall¹

	2024	2023	2022
Kontant			
Samlet tildeling post 01-99 (i 1000 kr)	2 926 308	2 326 795	2 665 301
Utnyttelsesgrad post 01-29	89,5 %	92,2 %	96,2 %
Utnyttelsesgrad post 01-03 og post 06	93,0 %	94,2 %	101,4 %
Andel bevilgningsfinansiering	61,4 %	59,5 %	64,0 %
Andel brukerfinansiering	31,1 %	34,3 %	30,0 %
Andel eksterntfinansiering	7,6 %	6,2 %	6,1 %
Innfridd inntektskrav (kap 3451 post 01)	106,6 %	102,7 %	102,9 %
Innfridd inntektskrav (kap 3451 post 03)	95,5 %	102,2 %	107,6 %
Periodisert			
Sum driftsinntekter (i 1000 kr)	2 661 360	2 229 973	2 199 800
Sum driftskostnader (i 1000 kr)	2 642 939	2 226 663	2 167 163
Sum driftskostnader post 01 inkl refusjonsinntekter (i 1000 kr)	1 226 624	1 011 268	1 018 546
Sum lønnskostnader (i 1000 kr)	729 730	655 302	623 741
Lønnsandel av driftskostnader	27,6 %	29,4 %	28,8 %
Lønnsandel av ordinære driftskostnader post 01	59,5 %	64,8 %	61,2 %
Antall ansatte	746	680	649
Antall utførte årsverk	663	614	613
Lønnskostnader kroner per årsverk	1 100 814	1 067 962	1 017 190
Sykefravær	4,6 %	5,3 %	5,4 %

Tabell 2: Utvalgte nøkkeltall

	2024	2023	2022
Antall innsatser i Sivilforsvaret	182	190	175
Antall innsatstimer i Sivilforsvaret	23 689	63 534	42 469
Opplæring av operativ styrke i Sivilforsvaret - antall mannskaper og befal	480	477	505
Øving av operativ styrke i Sivilforsvaret - antall mannskaper og befal	6 245	6 106	6 753
Antall øvingstimer	148 000	121 497	180 000
Kursdager ved DSB kurssenter	1 913	1 798	937
Tilgjengelighet i Nødnett	99,80 %	99,86 %	99,84 %

¹ Definisjoner finnes i dokument [Veiledningsnotat til årsrapport](#) for statlige virksomheter (DFØ), side 10

Tabell 3: Balanse

Tall i tusen kroner		
	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER	2 765 246	1 997 888
A. Anleggsmidler	2 288 164	1 559 447
I Immaterielle eiendeler	97 616	118 809
II Varige driftsmidler	2 163 132	1 410 092
III Finansielle anleggsmidler	27 416	30 546
B. Omløpsmidler	477 082	438 441
I Beholdning av varer og driftsmateriell	144 952	138 756
II Fordringer	331 115	298 223
III Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	-
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer	1 015	1 462
STATENS KAPITAL OG GJELD	2 765 246	1 997 888
C. Statens kapital	1 309 323	1 379 154
I Virksomhetskapiial	-	-
II Avregninger	1 309 323	1 379 154
D. Gjeld	1 455 923	618 734
I Avsetning for langsiktige forpliktelser	1 088 254	325 168
II Annen langsiktig gjeld	-	-
III Kortsiktig gjeld	367 669	293 566

Tabell 4: Opprettholdelsesgrad

Opprettholdelsesgrad - årets investeringer i forhold til årets avskrivninger	31.12.2024	31.12.2023
Immaterielle eiendeler	272,5 %	34,4 %
Bygninger og annen fast eiendom	110,0 %	110,0 %
Maskiner og transportmidler	327,0 %	399,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy	296,0 %	68,0 %
Materiell og utstyr Sivilforsvaret	118,0 %	127,0 %
Nettverkseiendeler i Nødnett	130,0 %	52,0 %
Radioterminaler og kontrollromsutstyr i Nødnett	262,0 %	41,0 %

Opprettholdelsesgrad: gir uttrykk for forholdet mellom årets investeringer og avskrivninger, dvs. at nyinvesteringer høyere enn avskrivninger gir en opprettholdelsesgrad >100 prosent.

Tabell 5: Avskrivningsandel

Avskrivningsandel - hvor stor andel av gruppen som er avskrevet	31.12.2024	31.12.2023
Immaterielle eiendeler	78,2 %	83,8 %
Bygninger og annen fast eiendom	13,0 %	12,0 %
Maskiner og transportmidler	25,0 %	24,0 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy	46,0 %	50,0 %
Materiell og utstyr Sivilforsvaret	39,0 %	36,0 %
Nettverkseiendeler i Nødnett	79,0 %	80,0 %
Radioterminaler og kontrollromsutstyr i Nødnett	92,0 %	96,0 %

Avskrivningsandel: viser hvor stor andel av anleggsgruppen som er avskrevet og er et grunnlag for å vurdere fremtidige investeringsbehov.

KAPITTEL

3

Årets aktiviteter
og resultater

3.1

TRYGGHET I SAMFUNNET

DSB skal særskilt bidra til det overordnede sektormålet "Trygghet i samfunnet". Måloppnåelsen innenfor DSBs tre virksomhetsmål gjenspeiler direktoratets bidrag til sektormålet, og beskriver status innenfor ansvarsområder og effektivurderinger av gjennomførte tiltak.

3.1.1

SÆRLIGE FORHOLD SOM HAR HATT BETYDNING FOR SAMFUNNSOPPDRAGET

Russlands krigføring mot Ukraina og Sverige og Finlands inntreden i NATO har i 2024 hatt stor påvirkning på DSBs arbeidsoppgaver, både når det gjelder videreutvikling av totalforsvaret og som Norges kontaktpunkt for EUs ordning for sivil beredskap.

Den strategiske betydningen av energiforsyning i krig og konflikt har blitt tydelig. Dette er relevant i et totalforsvarsperspektiv og fordrer nytt blikk på det norske samfunnets motstandsevne ved bortfall av strøm og annen kritisk infrastruktur.

Det er knyttet forventninger til DSBs samordningsrolle, både på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Sivilsamfunnets evne til både å understøtte det militære,

ivareta sivile funksjoner og beskytte sivilbefolkningen krever et taktskifte i arbeidet med nasjonal beredskap. DSB opplever i større grad enn i 2023 at dette er erkjent og forstått blant beredskapsaktørene.

2024 var også preget av ekstreme værhendelser og er bekreftet som det første året som var 1,5 grader varmere enn førindustrielt nivå. Alvorlige konsekvenser som følge av tørke, skogbrann, kraftig nedbør og flom har vært synlig verden rundt. I Europa ble mange land rammet av store flommer høsten 2024 og Spania ble rammet av den dødeligste flommen i landet på tretti år.

Evalueringsrapporten etter ekstremværet Hans i 2023 viste at håndteringen i hovedsak gikk bra. Samtidig må Norge fortsatt forberede seg på å håndtere større og mer krevende hendelser knyttet til klimaendringene fremover, og skalere beredskapen for å kunne håndtere grenseoverskridende eller flere samtidige værhendelser. Arbeidet med klimatilpasning og forebygging i et samfunnssikkerhetsperspektiv, herunder arealplanlegging, blir stadig viktigere.

3.2

VIRKSOMHETSMÅL 1: SAMFUNNETS BEREDSKAP OG KRISEHÅNTERINGSEVNE ER IVARETATT

DSB skal bidra til at samfunnets beredskap er god, krisehåndteringsevnen er ivaretatt, og at uønskede kriser og hendelser håndteres med minst mulige negative konsekvenser.

Direktoratet har fortsatt arbeidet med å videreutvikle totalforsvaret, styrke Sivilforsvarets operative evne, driftsette ny fagskole for brann- og redningspersonell, sikre robuste nasjonale tjenester for nødkommunikasjon og styrket samordning mellom myndigheter. I tillegg har direktoratet gjennom hele 2024 bidratt til håndtering av hendelser både nasjonalt og internasjonalt.

Direktoratet vurderer at aktiviteter, tiltak og virkemiddelbruk i stor grad har bidratt til at samfunnets beredskap og krisehåndteringsevne er opprettholdt eller styrket. Arbeidet med samordning og koordinering av totalforsvaret på etatsnivå, tettere samvirke mellom nasjonalt, regionalt og lokalt nivå og arbeidet med å videreutvikle nasjonale planverk, er sentrale bidrag til mer samordnet og koordinert beredskap og styrket håndteringsevne.

Sivilforsvarets operative evne er opprettholdt og prioritering av øvingsaktivitet og kompetansetiltak rettet mot det øvre krisespekteret, samt fornyelse av deler av materiellporteføljen, har bidratt til at beskyttelse av sivilbefolkningen er forbedret.

DSB opplever at totalforsvarskonseptet er et fleksibelt instrument for god utnyttelse av samfunnets samlede ressurser. Konseptet bidrar til å ivareta nødvendig samordning og et godt og effektivt samarbeid mellom aktørene.

3.2.1

UTVIKLING AV TOTALFORSVARET

DSB har gjort flere tiltak for utviklingen av totalforsvaret, for eksempel planarbeid, øvelser og samordningsarenaer.

Et sentralt virkemiddel i videreutviklingen av totalforsvaret er arbeidet med nasjonalt beredskapssystem (NBS) og underliggende planer. DSB har tatt grep for å styrke samordningsrollen ved å etablere en undergruppe av etatsforum der primært sivile underliggende myndigheter med handlingsansvar i sivil beredskapssystem (SBS) er representert. Statsforvalteren og Forsvaret deltar også i dette arbeidet. DSB har også deltatt i arbeidet med en gjennomgang av NATOs nye Respons System Manual (NRSM) som grunnlag for revisjon av NBS og i Forsvarets planverksprosesser, herunder revisjon av Forsvarets operative planverk. En god beskrivelse av den sivile beredskapen i Forsvarets planer vil øke treffsikkerheten og bidrar til samlet bedre krisehåndteringsevne.

Tilstandsvurdering for beredskap og sikkerhet i Øst-Finnmark

I lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen er Øst-Finnmark i en utsatt posisjon, gitt geografisk beliggenhet med grensen mot Russland. I tillegg til å være Norges nasjonale grense er dette også NATOs nordligste grense og EU og Schengens yttergrense.

I 2024 fikk DSB i oppdrag å bidra til en vurdering av status og tilstand for beredskap og sikkerhet for Øst-Finnmark. Oppdraget er et ledd i regjeringens arbeid med tverrsektorielle tiltak i fylket. Tilstandsvurderingen er overlevert JD og inngår som grunnlag for arbeid med særskilte beredskapstiltak for å styrke regionen.

Utvikling av Sentralt totalforsvarsforum

Sentralt totalforsvarsforum (STF) er møteplass på etatsnivå for gjensidig orientering og samordning av aktuelle totalforsvarsrelaterte problemstillinger og spørsmål knyttet til sivil-militært samarbeid og samfunnssikkerhet. Forumet ledes annethvert år av henholdsvis Forsvarsstaben (FST) og DSB. I 2024 ble STF ledet av FST. Målet er å utvikle STF for styrket samarbeid om totalforsvarsarbeidet på direktoratsnivå og sikre at arbeidet har lederforankring på øverste nivå. DSB opplever at forumet er en god møteplass for å dele oppdaterte situasjonsbeskrivelser, gjensidig informasjonsutveksling og drøfting av tiltak for å styrke totalforsvaret. DSB har bidratt til oppdatert og verifisert informasjon om det internasjonale trussel- og risikobildet i EU- og NATO-kontekst for STF gjennom besøk til NATO og EU.

Sivile aktørers tilgang til gradert informasjon

Sivile aktørers tilgang til graderte løsninger er viktig for effektiv samordning og krisehåndtering. Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen gir et økt behov for graderte kommunikasjonsplattformer. I 2024 er det arbeidet videre med å vurdere behov for graderte løsninger på sivil side.

Planlegging av totalforsvarsåret 2026

DSB har startet planleggingen av totalforsvarsåret 2026. Som del av oppdraget skal DSB samarbeide med Forsvaret om å utarbeide et forslag til tiltaksplan. Om lag 50 aktører, både myndigheter, næringsliv og frivillige, har gitt innspill til tiltak og aktiviteter. Nærmere 700 enkelttiltak ble bearbeidet i samarbeid med Forsvaret og sivile aktører. Forslag til tiltaksplan er oversendt JD. Den samlede effekten av tiltakene vil blant annet bidra til å styrke nasjonal evne til å forebygge uønskede hendelser, opprettholde samfunnskritiske funksjoner, herunder NATOs krav til motstandsdyktighet og sivil beredskap, samt evnen til å stå imot sammensatte trusler og beskytte befolkningen i hele krisespekteret. DSB foreslår at det overordnede målet for totalforsvarsåret 2026 er å styrke Norges evne

til å forebygge og håndtere sikkerhetspolitiske kriser og krig.

Videreutvikling av sivilt beskyttelseskonsept

DSB har i 2024 hatt oppmerksomhet på videreutvikling og samordning av konseptet for beskyttelse av sivilbefolkningen i sikkerhetspolitisk krise og krig, og integreringen av dette i det øvrige totalforsvarsarbeidet. DSB har etablert en tverrsektoriell arbeidsgruppe som skal jobbe frem en konseptplan for beskyttelse av sivilbefolkningen i krig, eller når krig truer. Det er også gjort forberedelser for å gjenoppta planlegging for evakuering i krig eller når krig truer/krigsutflytting etter sivilbeskyttelsesloven. DSB ivaretar også egne roller som fagmyndighet inn i dette arbeidet.

Veileder for kommunenes arbeid med evakueringsplanverk i fred ble ferdigstilt i 2024.

Se også om Sivilforsvarets særskilte ansvar for oppgaver innen evakuering, tilfluktsrom og befolkningsvarsling under kap. 3.2.4.

Nordisk samarbeid

Med Finland og Sverige som NATO-medlemmer styrkes det kollektive forsvaret i Norden, og behovet for et videreutviklet og styrket nordisk totalforsvar. Dette innebærer en helhetlig tilnærming til sikkerhet, som inkluderer både militære og sivile ressurser. Dette vil få stor innvirkning på det generelle samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet, og gjør Norge bedre rustet til å håndtere ulike trusler, herunder både militære og sivile kriser.

DSB jobber med å videreutvikle Norges totalforsvar i en nordisk kontekst. DSB har blant annet dialog med svenske myndigheter om erfaringsutveksling knyttet til NATO-medlemskap, forventninger fra NATO til sivil side og relevante samarbeidsområder.

Erfaringer fra krigen i Ukraina viser at godt etablerte systemer for mottak av bistand er en forutsetning for å kunne håndtere en

sikkerhetspolitisk krise eller krig (se kap. 3.2.3). DSB har ferdigstilt en kartlegging av hvilke aktører på sivil side som inngår i de ulike nordiske lands vertslandsstøtte. Kartleggingen er overlevert JD og følges opp i arbeidet med utvikling av et overordnet nordisk rammeverk for vertslandstøtte og sivil-militært samarbeid på tvers av grensene både nasjonalt, regionalt og lokalt.

3.2.2

KRISEHÅNDTERING

Tverrsektoriell respons er vesentlig for vår evne til å håndtere kriser. Samfunnets kritiske funksjoner er tverrsektorielle i sin struktur. Analyse av samfunnskritiske virksomheters avhengigheter er en viktig del av arbeidet med samfunnssikkerhet (se omtale under kap. 3.4.1). Opparbeidet kunnskap om verdikjeder og tverrsektorielle sammenhenger, erfaringer fra hendelser og øvelser og målrettet bruk av samordningsarenaer er viktig inn i krisehåndtering.

Faktaboks:

Lasteskipet Ruby

I september fikk det maltesiske lasteskipet Ruby nødhavn i Tromsø og ble senere bortvist fra kai av politiet. DSB bistod politiet med faglige råd om lasten av ammoniumnitrat samt risikovurderinger. Hendelsen er p.t. under evaluering. DSB bidro i avklaring av roller og ansvar ved overgangen fra politiets håndtering til Sjøfartsdirektoratet og Kystverkets ansvarsområder. DSB bidro også til at det ble utformet en felles kommunikasjonsplattform til befolkningen i forbindelse med sleping av skipet til oppankringssted. DSB bidro også med informasjon og vurderinger over for Myndigheten for samhällsskydd och beredskap (MSB) i Sverige, etter at skipet hadde forlatt norske farvann.

Bortfall av nødnummer

Bortfall av nødnummer har skjedd flere ganger i 2024. DSB har sammen med politiet vært pådriver for at disse hendelsene vurderes. Ved bortfallet i november 2024 arrangerte DSB samme kveld en samordningskonferanse med et bredt spekter aktører. Hensikten var å få oversikt over samfunnskonsekvensene og dele informasjon fra NKOM om feilretting og normalisering.

DSB har god kunnskap om aktørkartet, både når det gjelder myndigheter, næringsliv og frivillige organisasjoner på sentralt, regionalt og lokalt nivå. Gjennom de senere årene har

direktoratet sett at aktørene i beredskaps-Norge har fått betydelig mer kunnskap om samordning i praksis, herunder viktigheten av omforent situasjonsforståelse. Terskelen har blitt lavere når det gjelder å opprette kontakt og etablere samordningsarenaer (se nærmere omtale i kap. 3.4.2)

3.2.3

INTERNASJONAL BISTAND

Kontaktpunktfunksjonen

EU-kommisjonens fem prioriterte bistandsområder for Ukraina er bistand til energisektoren, styrking av sivile beskyttelsesmyndigheters (SESU) operative evne, ivaretagelse av internt fordrevne, medisinsk evakuering, minerydding og materiell for håndtering av CBRNE-hendelser.

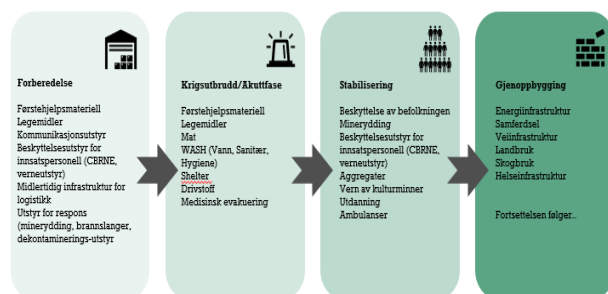
Regjeringen har understreket at støtten til Ukraina har stor betydning for Norges nasjonale sikkerhet. I revidert nasjonalbudsjett 2023 ble det gitt bevilgning på 12 millioner kroner til DSB for ekstra kostnader som følge av håndtering av konsekvensene av Russlands krig mot Ukraina. Beløpet ble videreført i 2024. DSB har i 2024 videreutviklet og profesjonalisert funksjoner knyttet til dette arbeidet.

Det kreves et bredt samarbeid mellom norske myndigheter for å identifisere og kanalisere bistandsmateriell som treffer behovene i Ukraina. DSB har i 2024 jobbet kontinuerlig for å samordne bistandsarbeidet. Norge har levert betydelig mengder materiell til den ukrainske kraftsektoren og materiell for beskyttelse av sivilbefolkningen, til sivil infrastruktur og ivaretagelse av ukrainske kulturminner. Fra krigsutbruddet og frem til i dag har Norge bistått Ukraina med over 4000 tonn sivilt materiell til en samlet verdi på over 465 millioner kroner. Eksempelvis har Norge levert 300 løpemeter med midlertidig broer; materiell til kraftforsyning, 30 ambulanser og CBRNE-beskyttelsesmateriell.

Kraftforsyningen i Ukraina er under enormt press etter Russlands målrettede angrep på

sivil kritisk infrastruktur. DSB har i løpet av 2024 klargjort for en donasjon av 8 LNG-motorer og det forventes at motorene og tilkoblede generatorer vil forbedre energiforsyningen til forskjellige distrikter i Ukraina betraktelig. I tillegg til elektrisitet, er det planer om å benytte overskuddsvarmen fra motorene til oppvarming av kommunal infrastruktur. Kostnadene knyttet til donasjonen er i underkant av 70 millioner kroner.

Ukraina har sendt bistandsanmodninger gjennom UCPM siden krigsutbruddet. Nedenfor er en sammenstilling av disse, som belyser hva et land i krig har behov for.

(Sammenstillingen er ikke uttømmende, men gir et bilde av bistandsbehov).

Som eneste land i Europa tilbyr Norge luftbåren medisinsk evakuering på fast basis, også på vegne av andre europeiske land. På norsk side er evakueringen et samarbeid mellom flere departementer, DSB, de regionale helseforetakene, Helsedirektoratet, utlendings- og integreringsmyndighetene, Forsvaret og SAS. Siden august 2022 har Norge tilbudt faste ukentlige flyvninger til europeiske land for å evakuere ukrainske pasienter. Per utgangen av året hadde Norge gjennomført 142 flyvninger og transportert nærmere 3 000 pasienter og pårørende fra Ukraina til europeiske land. Norge har i perioden tatt imot 424 pasienter og 251 pårørende fra Ukraina.

Også krigsutbruddet mellom Israel og Hamas i Gaza i oktober 2023 har påvirket DSBs innsats knyttet til humanitær bistand i 2024. Spenningsnivået i Midtøsten har vedvart og tidvis eskalert gjennom året og krigen mellom

Israel og Hamas har ført til enorme konsekvenser for den palestinske sivilbefolkningen. Stengte grenseoverganger har gjort det svært vanskelig å få nødhjelp inn i Gaza, og påvirket evnen til å transportere pasienter for medisinsk evakuering ut. DSB har siden sommeren 2024 jobbet kontinuerlig med å nå regjeringens mål om å evakuere 20 pasienter fra Gaza. I desember 2024 lyktes det Norge å evakuere seks palestinske pasienter og 20 pårørende fra Kairo.

Sivlforsvarets forvaltning av DSBs internasjonale humanitære kapasiteter

Innsatser 2024

Sivlforsvaret forvalter DSBs internasjonale humanitære kapasiteter, og det har vært høy aktivitet innen alle kapasitetene. Ekspertene fra Norwegian UNDAC Support (NUS) har deltatt på et oppdrag for FN til Karibia etter orkan, hvor NUS bidro med IKT-feltutstyr etter at orkanen hadde slått ut kritisk infrastruktur. En EU-ekspert var tidlig i 2024 på Kypros som del av EUs arbeid for Gaza-situasjonen. Flere norske EU-eksperter har vært utsendt til Kairo via EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) for støtte til Verdens helseorganisasjon (WHO) sin koordineringscelle for Emergency Medical Teams (EMTCC), som del av arbeidet med å understøtte helseaktørenes arbeid i Gaza. Tilbakemeldingene etter innsatsene i 2024 viser at Norges bidrar med høy grad av kvalitet og profesjonalitet i forbindelse med internasjonale katastrofer.

Andre hovedaktiviteter 2024

Det er rekruttert og opplært rundt 50 nye medlemmer til Norwegian Emergency Medical Team (NOR EMT). Videre er det gjennomført samling for hele Norwegian Support Team (NST), samt en felles samling for alle EU- og UNDAC-eksperter, med fokus på samarbeid og erfaringsutveksling. To personer har gjennomgått FN-opplæring og blitt nye UNDAC-eksperter og flere eksperter har påstartet opplæring som EU-eksperter.

For NST er det anskaffet to nye lette basecamper, som del av fornyelsen og retableringen av NST-konseptet, et arbeid som vil fortsette i 2025. Sivilforsvarets kompetansesenter på Starum har også i 2024 vært vertskap for FNs Høykommissær for flyktnings (UNHCR) Workshop on Emergency Management (WEM). Sivilforsvaret har deltatt aktivt i arbeidet innen International Humanitarian Partnership (IHP), der etaten vil overta det ambulerende formannskapet sommeren 2025.

3.2.4

SIVILFORSVARETS OPERATIVE EVNE

Foto: Arild Ødegaard (DSB)

Sivilforsvarets operative evne innen forsterkningsoppdraget i fred vurderes gjennom 2024 som god. Etaten jobber aktivt med å sikre oppfylling av mannskapsstyrken og befall, og har i 2024 investert i materiell som skal redusere mangler og vedlikeholds- etterslep. Det er utviklet nytt grunnkurs for alle nye tjenestepliktige, og etableringen av nye lokale innsatsavdelinger med materiell er ferdigstilt. Det er også startet opp et arbeid for å vurdere endring i Sivilforsvarets befalsstruktur og utdanning. Det har vært høy prioritet på øvingsaktivitet i distriktene, herunder samvirkeøvelser med andre nød- og beredskapssetater.

Sivilforsvarets operative evne forutsetter nasjonale, regionale og lokale avdelinger som

er kompetente og utstyrt i henhold til pålagte oppgaver i fred, krise og krig. Etaten har over lengre tid vært organisert og finansiert med kompetanse og materiell for å være en relevant og tilgjengelig forsterkningsressurs i fredstid.

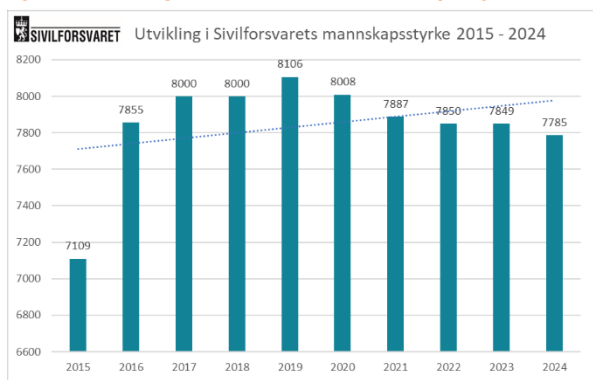
Det sikkerhetspolitiske bildet er urolig, og det er tydelige forventninger til at Sivilforsvaret skal ha en operativ evne både i fred, krise og krig. Etaten har derfor startet en forsiktig dreining for å sikre operativ evne i hele krisespekteret. Som del av dette har også Sivilforsvarets ansvar og oppgaver knyttet til de sivile beskyttelsesoppgavene befolkningsvarsling, evakuering/krigsutflytting og tilfluktsrom fått økt prioritet. Etaten ivaretar disse oppgavene i DSBs arbeid med å videreutvikle sivile beskyttelsestiltak og å utvikle et nasjonalt beskyttelseskonsept. Et arbeid for å oppdatere regelverket om tilfluktsrom er påbegynt.

For de øvrige av Sivilforsvarets sivilbeskyttelsestiltak er det utarbeidet en fremdriftsplan som skal bidra til utvikling også innen fagområdene befolkningsvarsling og evakuering/krigsutflytting. Det er behov for endringer i rammebetingelser, som størrelse på innsatsstyrken og en forberedelse av krigsreserven, for å være ressursatt til å løse etatens oppgaver i hele krisespekteret.

Styrke – tjenestepliktige kvinner og menn

Sivilforsvarets operative styrke skal bestå av 8000 tjenestepliktige kvinner og menn. Totalt 480 mannskap og befall ble utdannet i Sivilforsvaret i 2024, med en styrke på 7785 tjenestepliktige ved utgangen av året.

Figur 1: Utvikling i Sivildforsvarets mannskapsstyrke

Dette vurderes å være innenfor normal variasjon som følge av naturlig avgang, fritak av tjenestepliktige grunnet helseutfordringer, kapasitet til rekruttering av nye tjenestepliktige og tildeling av antall kursplasser ved Sivildforsvarets kompetansesenter (SFK). Det må her også sees hen til at den samlede styrken i vesentlig grad er bedre trent og øvet siste år.

Øving av befal og mannskap

Regelmessig øving av befal og mannskap er avgjørende for å ha en operativ og kompetent styrke, med trygge tjenestepliktige. Øvingsvirksomheten i Sivildforsvaret i 2024 vurderes tilfredsstillende med akseptabel måloppnåelse og med i overkant av 148 000 timer øvd, som er en økning på ca. 27 000 timer siden 2023. Også i 2024 er befalet i avdelingene prioritert for øvelser og disse har i gjennomsnitt øvd 39 timer, mens mannskaper i gjennomsnitt har øvd 20 timer.

Materiell og utstyr – investeringer og etterslep

Sivildforsvaret har i 2024 fornyet og modernisert materiellporteføljen med hovedfokus innenfor områdene strømforsyning, lensekapasitet, brannbekjempelse og varsling. Det er videre anskaffet personlig utrustning for utlevering til nye tjenestepliktige i 2025, og videreført påbegynt fornying av vernemasker med tilbehør. Store strømaggregater tilhørende mobil forsterkningsenhet, reanskaffet etter donasjon til Ukraina, er ved årsskiftet i ferd

med å settes i operativ drift. Sivildforsvaret har utover dette sørget for å komplettere en rekke mangler og fornyet utslitt materiell iht. gjeldende utrustningsplan for å sikre økt operativ evne og ståtid i innsats lokalt.

Kontinuerlig oppmerksomhet på materiellforvaltning og materiellkontroll, samt videreutvikling av nytt digitalt materiellforvaltningssystem, er viktige bidrag til at det er mulig å øke presisjonen innenfor materielltilstandskontroll lokalt. Dette gjelder også for sentrale aktiviteter innenfor budsjettering og reanskaffelser, som bidrar til å utnytte tildelte midler på best mulig måte innenfor regelverket for offentlige anskaffelser.

Sivildforsvarets innsatser – bistand ved hendelser

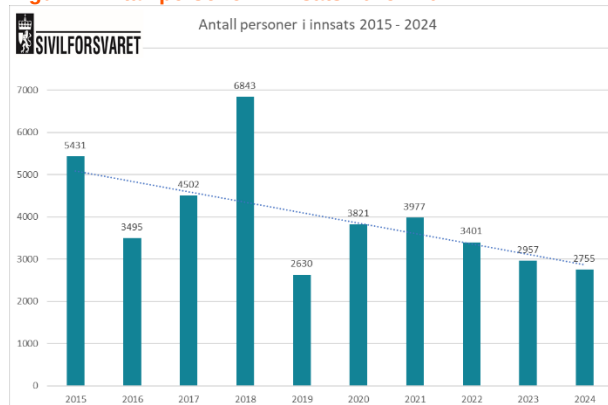
Sivildforsvaret har gjennom 2024 gitt forsterkning i 182 innsatser, med til sammen 2755 personer i 23 689 timer. Det har vært flest innsatser knyttet til søk etter savnede og i forbindelse med skogbrann, andre branner og storm/uvær. Sivildforsvarets leveranser har hovedsakelig vært mannskaper til søk, telt/lys/varme, logistikkstøtte, brannslukking, IKT-støtte, stab- og lederstøtte samt vannforsyning. Sivildforsvaret har også bidratt med utlån av materiell, forpleining, lensing, samband, trafikkregulering og vakt/sikringsoppdrag.

Skog- og lyngrann i Karasjok, innsatsen under ekstremværet Jacob, brannen i et avfallsanlegg i Bamble i Telemark i november og bussulykken i Hadsel i desember er eksempler på viktige innsatser. Skogbrannen i Karasjok var krevende på grunn av lite beredskapsressurser i området, lange avstander og ufremkommelig terreng. Avfallsbrannen i Bamble ga behov for slukking over mange døgn, og flere distrikter bidro med nabostøtte i denne hendelsen. Innsatsen førte også til stor slitasje og skader på materiell og personlig utstyr. Ekstremværet Jacob gav

fremkommelighetsutfordringer, og Sivilforsvaret samarbeidet nært med Kystvakten og Redningsselskapet som bisto med båttransport til erstatning for fremføring av mannskap og materiell langs vei. Når det gjelder bussulykken i Hadsel, bidro Sivilforsvaret med telt, lys og varme for redningsmannskaper som jobbet på stedet. Sivilforsvaret hadde nærhet til ulykkesstedet med lokal innsatsavdeling og lager. Ulykken gjorde inntrykk på mannskapene som var inne, og innsatsen har gitt behov for kollegastøtte i etterkant.

Sivilforsvaret har i 2024 avslått seks bistandsanmodninger. Avslagene har vært begrunnet med manglende materiell og manglende hjemmelsgrunnlag for å bruke tjenestepliktige.

Figur 2: Antall personer i innsats 2015 - 2024

3.2.5

NØD- OG BEREDSKAPSKOMMUNIKASJON

Nødnett er en av de viktigste bærebjelkene i norsk beredskap. Dette nasjonale, digitale sambandet gir sikker kommunikasjon for politi, brann- og redningstjenester, helse- og omsorgssektoren, samt andre aktører med ansvar for beredskap. DSB har ansvaret for å ivareta drift og forvaltning av Nødnett og skal tilrettelegge for at Nødnett benyttes effektivt i det daglige og under kriser. De daglige driftsoppgavene er satt ut til Motorola Solutions Norge, som følges tett opp av DSB for å sikre stabil og sikker drift av Nødnett.

Forlengelse av avtale sikrer kontinuitet
Avtalen mellom DSB og Motorola Solutions om drift og vedlikehold av Nødnett er forlenget. Den eksisterende avtalen løper ut i 2026, og den nye avtalen (2027–2031) sikrer stabil tilgang til tjenestene frem til en ny løsning for nød- og beredskapskommunikasjon er på plass.

Stabil tilgjengelighet

Tilgjengeligheten i Nødnett holdt en oppetid på 99,80 prosent i 2024. Det er noe lavere enn i 2023 (99,86 prosent). Nedgangen skyldes i hovedsak utfall under ekstremværet Ingunn i februar og langvarige værrelaterte utfall ved enkeltbasestasjoner.

Ved utfall som gir større operative konsekvenser kan DSB sette inn transportable basestasjoner, som også brukes ved planlagte arrangementer som statsbesøk eller idrettsarrangementer. Ved varslet ekstremvær vurderes det om disse basestasjonene bør plasseres på forhånd i områder med høy risiko for bortfall av dekning.

Under uværet Ingunn ble deler av Lofoten rammet av langvarige utfall i Nødnett. For å opprette lokal dekning i påvente av feilretting, kjørte DSB ut to transportable basestasjoner. I 2024 ble slike transportable basestasjoner brukt totalt 15 ganger. DSB disponerer åtte transportable stasjoner fordelt over hele landet, i tillegg til de 2089 faste basestasjonene.

DSB jobber kontinuerlig med optimalisering av nettet og har som mål at dagens Nødnett skal oppleves like godt i årene fremover som det gjør i dag. I 2024 ble det bygget nye basestasjoner på Sørøya og i Honningsvåg basert på behov fra nød- og beredskapsaktørene. Det er i tillegg etablert dekning i en rekke vegtunneler, jernbanetunneler og bygninger.

DSB har i samarbeid med nødetatene, kommuner og statsforvalterne identifisert kritiske basestasjoner i hver kommune for å styrke lokal beredskap. Disse basestasjonene

er programmert til å fungere lokalt selv om de mister kontakten med resten av infrastrukturen i Nødnett.

Brukeroppfølging og kompetanseheving
Gjennom fagdager, instruktørkurs og webinarer har DSB styrket kompetansen om Nødnett hos egne kunder. Det ble i 2024 utdannet 152 nye lokale instruktører som bidrar til rett bruk av Nødnett hos sluttbrukere.

Antall brukere og organisasjoner som benytter Nødnett øker. Det ble i 2024 inngått avtaler med 46 nye organisasjoner, og det er nå 1127 organisasjoner som benytter Nødnett. Totalt er det rundt 69 000 aktive radioterminaler fordelt på 150 000 brukere.

Tabell 6: Fordeling av antall organisasjoner fordelt på ulike segment av Nødnett brukere

Segment	Antall organisasjoner
Helse (kommune)	353
Brann	265
Kommune	215
Elforsyning	74
Andre	55
Stat	47
Industrivern	43
Helse (stat)	29
Politi	24
Frivillige	15
Leverandør	7

Tabell 7: Fordeling av antall radioterminaler i Nødnett

Sektor	Antall radioterminaler
Politi	17 383
Brann	17 816
Helse	9 075
Øvrige brukere*	23 804

* Kategorien øvrige brukere består av frivillige organisasjoner, kommuner, statsforvaltere, bedrifter med et beredskapsansvar, Forsvaret, industrivern m.fl.

Ny bredbåndsløsning for oppdragskritisk kommunikasjon (nytt nødnett)

DSB har i 2024, på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet, arbeidet i forprosjekt med å planlegge en fremtidsrettet løsning for kommunikasjon og informasjonsdeling som skal erstatte dagens Nødnett.

Konseptet som ligger til grunn for et nytt nødnett innebærer å benytte dekningen fra kommersielle mobilnett, og at staten skal eie og forvalte tjenesteplattformen som gjør det mulig å tilby oppdragskritiske nødnett-tjenester med prioritet. Prioritet innebærer at nødnett-tjenestene har forrang ved hendelser hvor mobilnettene er overbelastet.

Kombinasjonen av statlig eierskap og kjøp fra kommersielle mobiloperatører utnytter styrkene fra begge sektorer.

Forprosjektet er gjennomført i samarbeid med nødstatenes fagdirektorater, deres drifts- og kompetansemiljøer, Nkom og andre relevante aktører. Både brukerinvolvering og markedsdialog er helt sentralt for utviklingen av et nytt nødnett.

Nordisk samarbeid ivaretas

Det nordiske samarbeidet er ytterligere formalisert gjennom intensjonsavtaler med Sverige og Finland. DSB, MSB og Erillisverkot har signert en intensjonsavtale om videre samarbeid om grensekryssende kommunikasjon under overgangen fra TETRA til bredbånd. Det ble også signert en avtale mellom DSB og MSB om deling av geografiske data (GIS).

Nødvarsel når frem til befolkningen

Nødvarsel (mobilbasert befolkningsvarslings) gjør det mulig for Politiet og Sivilforsvaret å sende ut et varsel til befolkningen via mobiltelefonnettet ved akutte, alvorlige hendelser, med hensikt å forebygge og begrense følgene av hendelsen. I 2024 ble prosjektet mellom DSB, politidirektoratet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet formelt avsluttet. Det er besluttet at DSB skal ivareta

systemeieransvaret for Nødvarsel og DSB har satt i gang arbeidet med å få etablert en modell for drift og forvaltning av systemet.

Nødvarsel på mobil ble lansert i 2023 og har siden juni 2023 blitt testet mot befolkningen i hele landet to ganger per år, samtidig med test av Siviltforsvarets sireneanlegg. En representativ befolkningsundersøkelse i januar 2024 (gjennomført av Ipsos på oppdrag fra DSB) viste at 92 prosent av mobiltelefoner mottok nødvarselet.

Politiet har anvendt Nødvarsel i forbindelse med flere hendelser i 2024, blant annet ekstremværet Ingunn, trafikkulykke med godstog og skredfare/skred.

3.2.6

BRANN OG REDNING

Den lokale beredskapen påvirkes både av samfunnsutviklingen i Norge og av globale trender. Som nasjonal brannmyndighet har DSB en sentral rolle i utviklingen av landets kommunale brann- og redningsvesen og styrke deres evne til å møte nåværende og fremtidige utfordringer. Meld. St. 16 (2023-2024) *Brann- og redningsvesenet – Nærhet, lokalkunnskap og rask respons i hele landet*, ble lagt frem i mars. Regjeringen understreker der betydningen av brann- og redningsvesenet som en grunnpilar i den lokale beredskapen og setter retning for brannvernarbeidet i årene som kommer.

Brannbildet 2024

Det omkom 35 personer i branner i Norge i 2024. Dette er samme antall som i 2023 og bekrefter den vedvarende nedgangen i brannrelaterte dødsfall de siste 10-15 årene. De siste fem årene har antallet omkomne i brann stabilisert seg på et gjennomsnitt på 39 per år.

Eldre mennesker er overrepresentert i dødsbrannstatistikken og desember og januar er årets mest brannfarlige måneder. Bare i

desember omkom 6 personer (20 prosent) i brann. Åpen ild, som røyking og levende lys, er den vanligste årsaken til dødsbranner og over 80 prosent av de omkomne har omkommet i boligbrann. I 2024 var 21 av de omkomne menn og 14 var kvinner.

Brann- og redningsvesenet skal bidra til å redusere konsekvensene av branner og andre ulykker. I 2024 har brann- og redningsvesenet aktivt reddet 1 377 personer fra skade eller død. 1 104 ble reddet i ulykker og 273 ved ulike typer branner.

Faktaboks:

Den vanligste formen for redning er at personer blir hentet ut av røykdykkere (70 prosent). 10 prosent blir reddet med maskindrevet høyderedskap, bærbar stige eller hoppepute, mens 20 prosent blir reddet på andre måter. I 2024 var det 110 hendelser hvor automatiske slokkeanlegg var med på å hindre brannspredning. Det er noe høyere enn året før og følger en jevn økning de siste årene. Branncelleindeling og brannseksjonering er andre tekniske tiltak som bidrar til å hindre brannspredning. Videre har 100 brannhendelser vært tilknyttet landbruket. Dette er på nivå med fjoråret og en kraftig forbedring fra toppåret for ti år siden.

Statistikken viser at fordelingen av brann- og redningsvesenets oppdragstyper svinger fra år til år, uten noen tydelig trend. Sammenlignet med 2023 og gjennomsnittet for perioden 2016 til 2023, er det en noe høyere andel unødige og falske utrykninger og noen færre utrykninger til branner og ulykker.

Antallet brann- og redningsvesen er nå under 200, etter en reduksjon det siste tiåret som var tydeligst i forbindelse med kommunereformen i 2020. Kostnadene til brann- og redning går jevnt oppover, men er fremdeles på et lavt nivå med kroner 1109 per innbygger (2023-tall).

Kvinneandelen i landets brann- og redningsvesen er svakt økende. Det er gjennomført mange tiltak i 2024 for å stimulere til mangfold og likestilling i brann- og redningsvesenene. DSB har blant annet etablert nettverk for kvinnelige brannsjef.

Tabell 8: Nøkkeltall innenfor brann- og redningsområdet

Beskrivelse	2024		2023		Endring
	Status	Status år	Status	Status år	
Nødmeldesentraler	12	2024	12	2023	-
Brannstasjoner	611	2024	609	2023	⬆️
Brann- og redningvesen	194	2024	199	2023	⬇️
Ansatte i brann- og redningsvesen	12 065	2023	12 039	2022	⬆️
% kvinner i brann- og redningsvesenet	6,5	2023	6	2022	⬆️
Årsverk i forebyggende inkludert feiere	1 305	2023	1 307	2022	⬇️
Mrd. kroner i kommunale nettoutgifter til brann- og redning (KOSTRA)	6,2	2023	5,6	2022	⬆️
Kroner i netto driftsutgifter per innbygger for brann- og redningstjenesten (KOSTRA)	1 109	2023	1 016	2022	⬆️
Mrd. kroner i utbetalte erstatninger til brannskader (Finans Norge)	7	2023	6,9	2022	⬆️
% av befolkningen som nås innen 10 minutter ved utrykning fra en brannstasjon (oppdateres ikke årlig)	85	2023	85	2023	-
% der brann- og redningsvesenet var første nødetat på stedet, hvor også andre ressurser var på hendelsen	55,7	2024	55,8	2023	⬇️
% utrykninger til unødige og falske utrykninger	58,1	2024	56,4	2023	⬆️
% utrykninger til branner og branntilløp	13,8	2024	14,7	2023	⬇️
% utrykninger til ulykker	16,1	2024	17	2023	⬇️
% utrykninger til andre typer oppdrag	12	2024	12	2023	-
Antall omkomne i brann	35	2024	34	2023	⬆️

Tilsynsvirksomhet

DSB fører tilsyn med kommunenes plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven. Høsten 2024 fikk 9 kommuner stedlig tilsyn som avdekket mange avvik og anmerkninger. Det alvorligste avviket var i to kommuner som ikke klarer å sikre oppmøte for innsats i tettsted med særskilt brannobjekt². DSB vil følge opp tilsynene fra 2024 til avvikene er lukket. Det planlegges nye tilsyn for 2025, med en målsetting om å øke antall tilsyn.

Formidling, kunnskapsspredning og kontaktflater

DSB arbeider kontinuerlig for å videreutvikle det brannforebyggende arbeidet på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Mye av arbeidet skjer i samarbeid med andre aktører.

I 2024 har DSB blant annet hatt Brannvernforeningen, Helsedirektoratet, Statens vegvesen, Feiermesternes Landsforening, NAV, Direktoratet for byggkvalitet og ulike brann- og redningsvesen som viktige samarbeidspartnere. Samarbeidet

har omfattet kunnskapsdeling, pådriveraktivitet, formidling og veiledning om ulike temaer som brannsikkerhet i boliger, sårbare grupper, brannsikkerhet i tunneler, håndtering av bekymringsmeldinger om brannfarlige boforhold, roller og ansvar i det forebyggende arbeidet og regelverk. Resultatet av samarbeid er blant annet bedre forståelse av felles utfordringer, utvikling av nye tiltak og spredning av kunnskap.

Direktoratet bidrar og tilrettelegger også for en rekke sentrale møtearenaer, som Brannvesenkonferansen og Nasjonalt brannfaglig råd. I 2024 opprettet direktoratet Nasjonalt 110-faglig råd (N110R), med hensikt å ivareta god dialog og samarbeid mellom landets 110-sentraler.

² Særskilte brannobjekter er byggverk eller anlegg der brann kan føre til tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Faktaboks:

I 2024 etablerte DSB en fast arena for jevnlig dialogmøter mellom arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiverorganisasjonene på brannområdet. Hensikten er å sikre god informasjonsdeling og legge til rette for innspill og dialog om viktige områder for brann- og redningsvesenene, de ansatte og DSB med temaer som nytt nødnett, fysiske tester, mangfold og praksisplasser i forbindelse med fagskoleutdanningen.

DSB har god kontakt med forskningsfeltet på brannområdet for å sikre tilførsel av ny kunnskap. Under forskningsavtalen med RISE Fire Research (RISE), er det gjennomført flere forskningsprosjekter i 2024. RISE har blant annet bidratt til ny kunnskap om brannssikkerhet ved bruk av grønne fasader med planter eller solceller og kunnskap om forebygging av kroppsnære branner. Kunnskap fra prosjektene formidles blant annet gjennom rapporter og digitale seminarer. DSB har også fulgt opp forpliktelsen som partner i FRIC (Fire Research & Innovation Centre) og har levert 140 timer i forskningssamarbeidet til ulike prosjekter.

DSB deltar i to EU-prosjekter som avsluttes i 2025, og som skal bidra til mer kunnskap om forebygging og håndtering av ekstreme skogbranner. Resultatet fra den norske delen av forskningsprosjektet TREEADS er en randsoneveiledning som gjelder bygninger som befinner seg i randsone mellom natur og bebyggelse. Veiledningen beskriver tiltak som skal bidra til å sikre hus og bebyggelse mot natur-, skog-, eller lyngbrann. Resultatet fra den nordiske delen av FIRE-RES-prosjektet er trening av brann- og redningspersonell i strategisk ledelse av skogbranner. Kunnskap og tilpasning til norske forhold vil bidra til mer effektiv og sikker håndtering av skogbranner.

DSB deltok i 2024 på en Maritime Incident Response Group (MIRG) Exchange of Experts-samling i Nederland, hvor fagpersoner fra EU-land møttes for erfaringsutveksling og nettverksbygging. Det skal etableres et MIRG-nettverk og en plattform på EUs Civil Protection Knowledge Network for å fremme læring og deling av prosedyrer, utdanning, utstyrslistes og erfaringer. DSB leder en arbeidsgruppe som skal utvikle utdanningsplaner på tvers av EU MIRG-landene.

DSB utveksler kunnskap og erfaringer innen brann- og redningsfeltet på nordisk nivå gjennom årlige møter om brannstatistikk og brannforebygging. Brannforebygging i krise og krig var et sentralt tema på årets nordiske brannforebyggende møte. Kunnskap og erfaringer fra de andre nordiske landene tas med i videreutviklingen av det forebyggende arbeidet i Norge.

På nordisk møte om brannstatistikk, diskuterer og sammenligner deltakerne årsaker til og tiltak mot brann for å øke kunnskapen om hva som kan bidra til å

redusere antall dødsbranner og til å redusere antallet bygningsbranner og konsekvensene av disse. Samarbeidet gir også en arena for å sammenligne statistikk på tvers av landene.

Regelverksarbeid brann- og redning

På oppdrag fra JD har DSB utarbeidet høringsnotater med forslag til endringer i brann- og eksplosjonsvernloven og brann- og redningsvesenforskriften som regulerer kommunenes plikter i forbindelse med opptak til fagskolen og gjennomføring av praksisperiode. Endringene som foreslås innebærer en plikt for brann- og redningsvesenene til å bidra ved opptaket til studiet, og plikt for brann- og redningsvesenene og nødmeldesentralene til å stille som praksissted ved gjennomføringen av fagskolestudiet Brann, redning og samfunnssikkerhet ved Brann- og redningsskolen.

På oppdrag fra JD har DSB utarbeidet et forslag til endringer i brann- og eksplosjonsvernloven om erstatning for skader under pålagt trening, øving, testing, opptaksprøver, mm. knyttet til operativt arbeid og som ikke dekkes etter yrkesskade-forsikringsloven § 11. Det er foreslått unntak i erstatningsordningen for belastningsskader som over tid har utviklet seg i muskel-/skjelettsystemet, lidelser som har utviklet seg som følge av psykiske påkjenninger eller belastninger over tid og yrkessykdom.

Fagskole for brann- og redningspersonell

De første studentene startet 10. januar på den nye fagutdanningen for brann- og redningspersonell. Det første semesteret for den nye utdanningsmodellen ble gjennomført ved Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO), hvor skolen startet opp med et redusert kull på 20 studenter. Parallelt med gjennomføring av fagskolestudiet, ble øvingsfelt, undervisningsbygg, det første bygget til studenthyblene og øvrig infrastruktur i stor grad ferdigstilt våren 2024.

I januar og februar deltok skolen på utdanningsmesser over hele Norge for å

informere om og promotere den nye utdanningen. I perioden fra februar til mai ble det gjennomført opptak til fagskolestudiet for høsten 2024 og våren 2025. Dette arbeidet inkluderte opptakstester hos lokale brann- og redningsvesen i Tromsø, Bodø, Trondheim, Oslo, Vestfold, Stavanger og Bergen.

Høsten 2024 åpnet Brann- og redningsskolen nye lokaler og infrastruktur på Fjelldal. Dette ble markert med en offisiell feiring. Skolen hadde nå 20 studenter fra 1. kull og 80 studenter fra 2. kull.

Første byggetrinn med 80 hybler ble overtatt i oktober og studentene flyttet inn. Fram til da bodde studentene på hotell. Byggetrinn to ble overtatt i desember, og innflytting er planlagt to uker etter semesterstart i 2025. Byggetrinn tre er planlagt ferdigstilt til semesterstart januar 2026. Norsk arktisk student-samskipnad drifter hyblene.

Skolen har gjennom hele 2024 jobbet med inngåelse av avtaler med praksisbrannvesen for gjennomføring av praksis fra januar 2025 for 1. kull.

Skolen ivaretok parallelt ansvar som kursarrangør innenfor et bredt spekter av temaer for hel- og deltidsansatte i brann- og redningsvesen og andre beredskapsaktører.

Skogbrannberedskap

DSB har skogbrannhelikopterberedskap og lederstøtte til brann- og redningsvesenets håndtering av skogbranner, og setter ekstra beredskap ved behov. I 2024 var det en halvering av antallet branner sammenlignet med 2023, forklart i større grad av værmessige variasjoner. De mest krevende skogbrannene kommer om våren. Trenden er at skogbranner starter tidligere enn før. Over tid har det også vært en endring ved at brannene i større grad rammer tettbygde strøk med tilhørende evakuering.

I 2024 var det lengre perioder med varmt og tørt vær i Troms og Finnmark. Området er ikke normalt rammet av hyppige skogbranner, og

derfor er også kunnskap og organisering svakere enn i typiske skogbrannområder. Skogbrannhelikopterberedskap og innsats og tidlig intervensjon med ett eller flere helikoptre bidro effektivt til den kommunale og interkommunale håndteringen.

Fremtidens skogbranner krever mer kunnskap for å sikre god håndtering og koordinering av flere aktører enn brann- og redningsvesenet. Politiet startet derfor i 2024 en øvelsesrekke hvor LRS (Lokal Redningssentral) øver på skogbrannscenarier. Disse øvelsene, som involverer politi, brann- og redningsvesen, helsevesen og andre aktører, skal forbedre koordinering, kommunikasjon og effektivitet i krisesituasjoner. Innen 2026 vil alle LRS ha gjennomført øvelsene. DSB bidrar med scenarioer, informasjon om organisering, ansvar og roller, samt rekvirering av internasjonal støtte. Øvelsene øker beredskapens kunnskap om ansvar og kritiske vurderinger ved håndtering av ekstreme skogbranner.

DSB leder skogbrannutvalget, et rådgivende organ som er bredt sammensatt av offentlige og private aktører. Utvalget arbeider med å forebygge og forbedre håndtering av skogbranner, og bidrar til samhandling og effektiv ressursutnyttelse.

Internasjonalt deltar DSB og brann- og redningsvesenet i utviklingen av skogbrannberedskap for å styrke håndteringsevnen. DSB var vertskap for Nordisk-Baltisk skogbrannmøte for kunnskapsdeling og oversikt over kapasiteter for bistand. Norge deltok også i en Peer Review av skogbrannhåndtering i Hellas som ga innsikt i håndtering av ekstreme skogbranner og utfordringer.

Oppfølging av PLIVO

Den nasjonale prosedyren for nødetatenes samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO) ble revidert i 2023, med påfølgende oppdatering av e-læring utviklet som støtte til øvelsesprogrammet. Revisjonen tok med erfaringer fra hendelsen i Kongsberg, hvor en

person angrep uskyldige med pil og bue. I april 2024 ble det arrangert to samlinger for regionale instruktører med mål om å forstå den reviderte prosedyren, forbedre grunnlaget for lokal PLIVO-trening og etablere nettverk for videre lokalt samarbeid mellom etatene. Til sammen deltok rundt 200 instruktører fra de tre nødetatene. Av landets 12 nødmeldesentraler for brann og redning, var 11 representert. Disse sentralene spiller en viktig rolle i slike hendelser, og derfor er deres deltakelse spesielt vektlagt.

Ny fysisk kapasitetstest for røyk- og kjemikaliedykkere

Den nye fysiske kapasitetstesten for røyk- og kjemikaliedykkere er utviklet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe. Målet er at den skal erstatte de tre eksisterende testene og standardisere testprosessen. Testen, som er en del av den regelmessige helseundersøkelsen for røyk- og kjemikaliedykkere, sikrer minimumskrav til styrke og utholdenhet og dermed forsvarlig gjennomføring av tjenesten. Etter høringsrunder og justeringer er testen klar til bruk fra januar 2025. Den vil gi forutsigbarhet og enhetlighet for både arbeidsgivere og arbeidstakere, med en innfasingsperiode på to år for tilpasning og implementering. Evaluering vil bli gjennomført basert på erfaringer fra brann- og redningsvesen og industrivirksomheter.

Alarmtjeneste ved bilulykker (eCall)

Mottak av eCall (nødanrop fra kjøretøy) ivaretas i dag ved 110-sentralene i en prøveordning. DSB har i 2024 vurdert administrative og økonomiske konsekvenser av eCall-ordningen ved 110-sentralene og om

ansvaret for ivaretagelse av eCall krever lovendring. En rapport er sendt til Justis- og beredskapsdepartementet.

DSB mener EU-rettsaktene åpner for bruk av tekniske og organisatoriske tiltak for å filtrere ut unødige anrop, slik at kun reelle nødanrop håndteres. Når unødige eCall kan siles ut, vurderer DSB at AMK-sentralene best kan ivareta eCall-tjenestens formål ved å sikre raskere medisinsk bistand til ulykkesstedet. AMK-operatørene kan gi veiledning og raskt alarmere ambulansetjenesten. DSB vurderer at det er behov for regelverksendringer uavhengig av hvilken nødmeldetjeneste som blir mottakssentral for eCall.

Foto: DSB

3.3

VIRKSOMHETSMÅL 2: SAMFUNNETS EVNE TIL FOREBYGGING ER STYRKET

DSB skal bidra til å styrke samfunnets evne til forebygging for å redusere sannsynligheten og konsekvenser av uønskede hendelser. I 2024 har direktoratet særskilt prioritert tiltak knyttet til utvikling av kommunene og statsforvalternes samfunnssikkerhetsarbeid, egenberedskap og sikker energiomstilling i industrien. Klimatilpasning, kunnskaps- og kompetanseutvikling, regelverksutvikling og standardiseringsarbeid er også sentrale deler av samfunnsoppdraget.

Direktoratet gjennomfører også analyser og utvikler kunnskapsgrunnlag for å støtte opp om gode beslutninger og god veiledning overfor våre målgrupper. Innsatsen som legges ned for å sørge for at kunnskapsgrunnlaget har nødvendig kvalitet er med på å sikre gode beslutninger i arbeidet med å styrke samfunnssikkerheten.

DSB vurderer at målrettet innsats og virkemiddelbruk gjennom flere år har bidratt til å styrke samfunnets evne til forebygging. Blant annet ser DSB at kommunene bruker kunnskap om risiko og sårbarhet mer aktivt enn tidligere. Denne kunnskapen blir også i større grad brukt til å bedre kommunenes planprosesser og planer. DSB vurderer også at Statsforvalteren de senere årene har tydeliggjort samordningsrollen sin på regionalt nivå, bl.a. gjennom håndtering av en rekke hendelser og kriser. Samtidig ser vi at både på regionalt og lokalt nivå er ressursene til arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap under press.

Både statsforvaltere (SF) og kommuner arbeider godt og stadig bedre med det helhetlige systematiske samfunnssikkerhetsarbeidet. Dette viser resultatene fra den årlige kommuneundersøkelsen, tilsynsrapporter om

kommunal beredskapsplikt og øvrig kunnskapsgrunnlag. DSB erfarer likevel at det rapporteres om en usikkerhet knyttet til roller og ansvar for kommunene i det øvre krisespekteret. I totalforsvarsarbeidet og i kraft av samordningsrollen har DSB oppmerksomhet på å tydeliggjøre kommunenes og regionale aktørers roller og ansvar i sikkerhetspolitisk krise og krig. DSB har høsten 2024 blant annet et samarbeid med NSM for å sikre veiledning til kommunene innen oppfølging av sikkerhetsloven.

Også i 2024 vurderer direktoratet at SFs regionale samordningsrolle på samfunnssikkerhetsområdet er avgjørende. Det vises til kap. 3.4.1 om styring av SF for nærmere omtale.

Blant befolkningen ser DSB en fortsatt generell positiv utvikling i deres egenberedskap. I 2024 lanserte DSB oppdaterte og skjerpede råd om befolkningens egenberedskap. De nye rådene anbefaler en økning i egenberedskapen fra tre til syv dager. Rådene er noe mer detaljerte og det har kommet inn nye temaer knyttet til felles egenberedskap og psykisk helse i kriser.

3.3.1 SAMFUNNSSIKKERHETSARBEID PÅ LOKALT OG REGIONALT NIVÅ

Kommuneundersøkelsen 2024

DSB har gjennomført Kommuneundersøkelsen (KU) siden 2002. Svarprosenten på KU 2024 var 92 prosent og resultatene gir et representativt bilde for alle landets kommuner. Hovedfunnene er at kommunene har stor oppmerksomhet på samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet, men at ressursituasjonen er krevende.

Samtlige kommuner i undersøkelsen oppgir å ha en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), men i 31 prosent av kommunene er denne mer enn fire år gammel. KU 2024 viser at 75 prosent av kommunene har etablert kommunale beredskapsråd, mot 70 prosent i 2019. 65 prosent av rådene involveres i det lokale samfunnssikkerhetsarbeidet ved utarbeidelse av helhetlig ROS, og 47 prosent i arbeidet med overordnet beredskapsplan.

Faktaboks:

Kommuneundersøkelsen

Kommuneundersøkelsene fra 2019-2024 viser at kommuner med beredskapsråd også er kommunene som oppfyller flest minimumskrav til helhetlig ROS. Tallene viser at kommuner med kommunalt beredskapsråd har høyere kvalitet på overordnet beredskapsplan, ved at de tilfredsstiller flest krav i henhold til forskrift om kommunal beredskapsplikt.

KU 2021 viser at flere kommuner har inaktive beredskapsråd og at det er noe usikkerhet knyttet til praksis i bruk av disse. I undersøkelsen fra 2024 ser vi at kun 32 prosent av kommunene har samordnet den kommunale beredskapsplanen med beredskapsplan for storulykkevirksomheter.

Når det gjelder bruk av beredskapsrådene i krisehåndtering melder 71 prosent av kommunene at de har hatt alvorlige hendelser de siste to årene, men kun 38 prosent av rådene har vært involvert i krisehåndteringen. Videre er kun 37 prosent av rådene involvert i øvelser.

97 prosent av kommunene oppgir at de har en overordnet beredskapsplan. Planen skal oppdateres årlig og ved behov. Likevel er det 25 prosent (80 kommuner) som oppgir at planen er revidert før 2023. Flere av kommunene oppgir at årsaken til manglende revisjon av beredskapsplanen er at de avventer revisjon av helhetlig ROS. Dette kan bety at mange kommuner ikke er oppmerksomme på at beredskapsplanen til enhver tid skal være oppdatert.

DSB har startet arbeidet med en veileder for overordnet beredskapsplan. SF er representert i arbeidet og kommunene vil bli involvert gjennom KS beredskap.

Bortfall av ekom

KU 2024 viser at det er behov for å jobbe mer helhetlig med tiltak for hvordan innbyggerne kan innhente informasjon, og kan komme i kontakt med nødetatene ved langvarig bortfall av strøm, mobil- og internett. Mange av kommunene mangler et gjennomarbeidet planverk med gode tiltak for dette. Det vises til omtale under kap. 3.4.1.

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt

SF fører tilsyn med kommunene etter forskrift om kommunal beredskapsplikt. Etter overgangen til risikobasert tilsyn i 2020, har tilsynsfrekvensen vært jevn med omkring 60 tilsyn, inkludert i 2024.

DSB mener SF sine tilsyn med kommunene har en stor nytteeffekt og styrker samfunnssikkerheten og beredskapen i kommunene. Tilsynene bidrar både til politisk og faglig oppmerksomhet om beredskapsarbeidet i kommunene.

Kommunene får økt kunnskap om kravene, og tilsynene stimulerer til forbedringstiltak som gir økt grunnberedskap på lokalt nivå.

Tilsynene utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag for SFs planlegging og oversikt over tilstanden i embetet. Samtidig viser kartlegging og dialog at det er varierende praksis og usikkerhet knyttet til gjeldende tilsynsmetodikk. Fra DSBs side vil dette bli fulgt opp gjennom revisjon av veileder for SFs tilsyn og på det årlige tilsynsseminaret for SF.

Funn og tilbakemeldinger fra felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap fra perioden 2020-2023, og felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt og interkommunalt brann- og redningsvesen, indikerer at felles tilsyn bidrar til læring og er et viktig virkemiddel for at kommunene ser sammenhenger i kommunalt beredskapsarbeid.

DSBs vurdering er at aktivitetene samlet sett har bidratt til bedre oversikt og kunnskapsgrunnlag for videre oppfølging av SF og videreutvikling av tilsynet med kommunal beredskapsplikt.

Samfunnssikkerhet og arealplanlegging

Samfunns- og arealplanlegging er grunnleggende for trygge og robuste lokalsamfunn. Som pådriver og samordningsaktør innen klimarisiko og naturfare, fremskaffer DSB systematisk oversikt over konsekvensene for samfunnssikkerheten og gir veiledning. I 2024 utga direktoratet en revidert havnivåveileder rettet mot politikere og beslutningstakere.

DSB startet også arbeidet med å revidere veileder til samfunnssikkerhet i arealplanlegging.

Innsigelsesmyndigheten ved oppfølging av samfunnssikkerhet i arealplanleggingen er delegert fra DSB til SF. SF skal medvirke til at nasjonale og regionale krav til og føringer for samfunnssikkerhet følges opp i planer etter plan- og bygningsloven. Dersom slike føringer ikke er tilfredsstillende ivaretatt, kan SF rette innsigelser.

I 2024 gjennomførte DSB "Innsigelsesprosjektet". Hensikten var å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag knyttet til arealplanlegging i kommuner og embeter, og å få kunnskap om hvordan SF ivaretar samfunnssikkerhet i planarbeidet. Hovedfunn fra prosjektet er bl.a. at embetene har et svært ulikt antall innsigelser. Det er ulik praksis på embetenes veiledning til kommunene for å løse innsigelsene og det varierer hvorvidt innsigelsene er samordnet med statlige myndigheter som uttaler seg om plansakene.

Prosjektet følges opp med bl.a. følgende tiltak:

- DSB skal orienteres om innsigelser og videre korrespondanse
- DSBs veileder for bruk av innsigelser skal revideres, med hensyn til skjerpede krav til klimatilpasning, totalforsvars- og kraftforsyningsinteresser, og storulykkevirksomheter.

Tiltakene vil gi DSB langt bedre oversikt over utfordringer knyttet til å hensynta samfunnssikkerhet i samfunns- og arealplanlegging regionalt og lokalt. Et godt kunnskapsgrunnlag om arealplanleggingen lokalt og regionalt er avgjørende for god forebygging nasjonalt. DSB vurderer at det også vil styrke SF i rollen som innsigelsesmyndighet, og veiledningen overfor kommunene.

Statsforvalterens arbeid med evaluering og læring etter hendelser og øvelser

DSBs oppfatning er at SF prioriterer arbeidet med evaluering og læring etter hendelser og øvelser. Dette igjen øker kvaliteten på veiledningen som gis til kommunene. Embetene er i gang med å følge opp planen for prioriterte læringspunkter etter øvelser og hendelser de siste fem år. Systematisk oppfølging av læring etter hendelser og øvelser forventes å styrke både embetenes og kommunenes evne til å forebygge og håndtere uønskede hendelser.

DSBs fagmøter med SF er et viktig tiltak i arbeidet med evaluering og læring på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. SF har samordningsansvar overfor kommunene i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Som en del av dette inngår systematisert kunnskap om planlegging, gjennomføring, evaluering og oppfølging av større øvelser og evaluering av hendelser. I det pågående analysearbeidet av evalueringer siste 20 år (se kap. 3.4.1), fremkommer utfordringer som stadig er aktuelle, og som DSB jobber videre med i samarbeid med forskningsmiljøer og relevante fageter.

Embetene tar i bruk ulike metoder i evalueringer av øvelser og hendelser etter hva som er anbefalt og hensiktsmessig i tråd med metodeheftet i DSBs øvelsesveileder. Samtidig er det et behov for enkelte felles maler. DSB har derfor startet arbeidet med å lage en veileder i evaluering etter hendelser. Veilederen skal foreligge innen utgangen av 2025.

3.3.2

BEFOLKNINGENS BEVISSTHET OM EGENBEREDSKAP

Oppdaterte egenberedskapsråd

I 2023 utarbeidet DSB forslag til oppdaterte egenberedskapsråd. Disse ble sendt på en bred høring med frist i februar 2024. Det var stor tilslutning til de nye rådene.

De oppdaterte egenberedskapsrådene ble lansert 29. mai. De største endringene

sammenlignet med egenberedskapsrådene som ble utgitt i 2018, var:

- Anbefalt varighet på egenberedskapen økte fra minst tre dager til én uke.
- Temaer som kritisk medieforståelse og oppholdssteder i kriser fikk mer detaljerte råd.
- Felles egenberedskap og psykisk helse i kriser ble tatt inn som nye temaer.

Egenberedskapsuka 2024 – brosjyre i posten

I uke 44 arrangerte DSB, som tidligere år, en kampanjeuke for å sette egenberedskap på dagsorden. I 2024 var det viktigste tiltaket å sende ut en ny brosjyre med de oppdaterte egenberedskapsrådene. Det ble sendt ca. 2,5 millioner brosjyrer i posten til norske husstander.

Befolkningsundersøkelser viser økende kjennskap

I etterkant av Egenberedskapsuka 2024 gjennomførte Ipsos, på vegne av DSB, en representativ befolkningsundersøkelse. Der kom det fram at hele 93 prosent oppgir at de kjenner myndighetenes beredskapsråd og 64 prosent svarte at de har lest hele eller deler av egenberedskapsbrosjyren. Dette vurderes som svært gode tall.

Ipsos gjennomførte også en representativ befolkningsundersøkelse i uke 50–51 på vegne av DSB. I denne årlige undersøkelsen gjentok vi spørsmålet om brosjyren. Resultatet var at 67 prosent oppgir at de har lest hele, eller deler av, brosjyren. Av de som har lest brosjyren, svarer hele 73 prosent at informasjonen i brosjyren har ført til at de har gjort, eller planlegger å gjøre, tiltak for å styrke sin egenberedskap.

Tabell 9: Utvikling i befolkningens egenberedskap

Beredskapsråd	2024	2023	2022	2017 (referanse- år)
"Lagret drikkevann i beredskap"	47 %	47 %	43 %	21 %
"Tenkt gjennom hva som skal gjøres ved lengre bortfall av strøm"	56 %	51 %	49 %	35 %

Kilde: Befolkningsundersøkelse – om norske husholdningers bevissthet og atferd knyttet til egenberedskap (januar 2025)

3.3.3

KJEMIKALIE, PRODUKT- OG ELSIKKERHET

Sikker energiomstilling

Regjeringens Veikart 2.0 for Grønt industriløft peker på behov for et tettere samarbeid med industrien, kunnskapsmiljøer og partene i arbeidslivet. Det presiseres at dette vil være avgjørende for å nå ambisjonen i det grønne industriløftet.

DSB erfarer at det i omstillingen er behov for en tydelig samfunnssikkerhetsmyndighet, og bistår lokale myndigheter ved etableringen av ny industri. DSB har også dialog med ulike interesse- og bransjeorganisasjoner og oppfattes som en etterspurt og aktuell aktør i ulike fora.

DSB har i 2024 gitt samtykke til bygging eller idriftsettelse av flere industrianlegg som en del av utviklingen og energiomstillingen, deriblant Northern Lights JV ASA sitt mottaksanlegg for CO₂ i Øygarden kommune, samt flere anlegg for produksjon og distribusjon av hydrogen og ammoniakk.

Nordisk samarbeid

DSB deltar på Nordisk samarbeidsmøte innen fagområdene eksplosiver, farlig stoff og industrisikkerhet (NORDEX). Formålet med NORDEX er blant annet å koordinere regelverket i de nordiske landene, diskutere fagsaker med mål om å etablere felles beste praksis, bidra til å utvikle og dele kunnskap, dele informasjon om uhell, og søke å etablere

felles plattform for internasjonalt regelverks- og standardiseringsarbeid. Praksis og behov har endret seg siden statuttene ble etablert i 1996. I 2024 ble nye statutter vedtatt basert på forslag fra DSB.

Flere problemstillinger knyttet til den grønne omstillingen er felles for de nordiske landene. I 2024 er det opprettet en undergruppe av NORDEX hvor DSB deltar. Et av fokusområdene er knyttet til hydrogen, og hvordan alle landene jobber for at regelverket skal holde tritt med utviklingen slik at sikkerheten ivaretas i den grønne omstillingen.

DSB deltar i Nordisk komité for samordning av elektriske sikkerhetsspørsmål. NSS hovedkomité skal, gjennom identifikasjon av felles nordiske problemområder, initiere bruk av virkemidler og tiltak for å forebygge el-branner, el-ulykker og andre skader som følge av farlig elektrisk utstyr, feil bruk av utstyr, farlige installasjoner samt feil bruk av elektrisk kraft. Det er etablert fire arbeidsgrupper som avholder møter utenom den årlige konferansen. Disse har fokus på markedskontroll, analyse, informasjonsarbeid og tilsyn. I 2024 har hovedkomiteen startet prosessen for å revidere de dokumentene som regulerer arbeidet som skal foregå i hovedkomiteen og i de etablerte arbeidsgruppene.

Tilsyn og uhell

Samarbeid og koordinering

DSB er med i tilsynsmyndighetenes samarbeidsgruppe TSG, der HMS-etatene fastsetter begreper og definisjoner som gjelder for vårt tilsynsarbeid. TSG arbeider også med felles tilsynsopplæring og har i 2024 utarbeidet et fysisk kurs om kommunikasjon på tilsyn og tilsynsrollen. Kurset utgjør sammen med e-læringskurset "Tilsynsopplæring" en felles basis i tilsyn som fag og metode. E-læringskurset er så langt tatt i bruk av i underkant av 2000 unike brukere. DSB deler fortsatt ikke våre tilsynsdata gjennom tjenesten Tilda men har ved årsskiftet 2024 – 2025 startet arbeidet med å vurdere løsninger for deling.

DSB leder koordineringsgruppe for storulykke (KFS) som skal sørge for helhetlig gjennomføring av storulykketilsyn. Storulykkemyndighetene har i 2024 arbeidet med å legge bedre til rette for enhetlig praksis blant tilsynspersonell, og derfor gjennomført en full revisjon av felles rutiner.

DSB ivaretar rollen som nasjonalt samordningspunkt for markedstilsyn (Single Liaison Office/SLO). I 2024 har DSB samlet de 16 tilsynsmyndighetene og Tolletaten rundt temaer som effektivisering, digitalisering og styrking av markedstilsyn. Hensikten med samordningen er blant annet å fremme en mer enhetlig tilnærming til markedstilsyn. Økt netthandel og fremveksten av ny teknologi har introdusert nye utfordringer på tilsynsområdet. DSB deltar derfor i standardiseringsarbeid på digitale produktpass (DPP), som skal bidra til å imøtekomme noen av disse utfordringene. Arbeidet med Norges nasjonale strategi for markedstilsyn pågår, og ledes av DSB.

Storulykkevirksomheter

Av de i underkant av 70 storulykketilsynene utført i 2024, ble det identifisert gjennomsnittlig tre avvik per anlegg, av totalt 140 undersøkte anlegg. En stor andel av disse funnene er relatert til årets to felles tema for storulykketilsyn; én av tre virksomheter fikk avvik relatert til at deres informasjon om sikkerhetstiltak til allmennheten var mangelfull sett opp mot kravene i storulykkeforskriften, og én av to virksomheter fikk avvik relatert til styringssystemet for vedlikehold av anlegget.

DSB har gjennom 2024 fulgt opp tidligere funn relatert til mangelfull samordning av beredskap i storulykkevirksomheter med det offentlige. Kommuneundersøkelsen 2024 og dialog med kommuner gjennom DSB sine tilsyn med brann- og redningsvesen, bekreftet manglende kartlegging og forståelse av risiko og sårbarheter knyttet til storulykkevirksomheter lokalt, men at det er stor variasjon mellom de ulike kommunene.

Samordning og beredskap var ett av tre hovedtemaer da DSB i samarbeid med øvrige storulykkemyndigheter arrangerte Sevesokonferansen 2024, hvor industrien ble oppfordret til å i enda større grad ta initiativ til felles øvelser og samarbeid med kommunene.

I 2023 innførte DSB strengere krav til oppbevaring av svovelsyre over 15 prosent i forskrift om utgangsstoffer for eksplosiver. DSB gjennomførte i 2024 tilsyn med om de nye kravene etterleves. Det er fortsatt et gap mellom det som oppleves som god nok oppbevaring hos virksomhetene og kravene i regelverket, og DSB vil derfor fortsette å følge opp dette 2025.

Industrivern

Industrivernforskriften stiller krav til at virksomheter skal ha en egenberedskap tilpasset virksomhetenes risiko og at den skal øves årlig. NSO fører tilsyn med industrivernet og gjennomførte 225 tilsyn i 2024. Industrivernet er en sentral bidragsyter til å ivareta egenberedskapen ved industrivernpliktige virksomheter, og innsatsene har hatt en betydelig konsekvensreduserende effekt (75 prosent i snitt de siste ti år). Som en stor beredskapsressurs blir industrivernet trukket inn i arbeidet med utvikling av totalforsvaret. Som etatsstyrer av NSO støtter DSB opp om arbeidet med tilsyn og totalforsvar for å styrke beredskapsnivået.

Transport av farlig gods

DSB har gjennomført tilsyn med virksomheter som demonterer biler og som er ansvarlig for transport av brukte høyenergibatterier, herunder litium-ion-batterier. Disse batteriene er klassifisert som farlig gods og skal ved forsendelse emballeres og merkes i henhold til gjeldende bestemmelser for transport av farlig gods. Tilsynene avdekket kun mindre avvik. De kontrollerte virksomhetene hadde gode rutiner og gjennomgående tilfredsstillende kompetanse.

DSB har også gjennomført tilsyn med en virksomhet som mottar og samlastar ulike

typer farlig gods fra mange avsendere. Gjennomgangen viste at virksomheten i begrenset grad hadde kartlagt mulige farer og utfordringer knyttet til transport av farlig gods, og at deres risikovurdering ikke var tilstrekkelig.

Eksplosiver

DSB regulerer og fører tilsyn med alle former for håndtering av sivile eksplosiver. I tillegg til tilsyn med storulykkevirksomheter og oppbevaring av eksplosiver har DSB i 2024 gjennomført tilsyn med de som får sprengningsarbeid utført. Disse har en plikt å påse at den virksomheten som utfører selve sprengningsarbeidet ivaretar kravene i eksplosivforskriften.

DSB har i samarbeid med Arbeidstilsynet gjennomført tilsyn på store infrastrukturprosjekter der påseplikten er en viktig del av ansvarsfordelingen mellom byggherre og entreprenør ved sprengningsarbeid. Det er også gjennomført tilsyn med virksomheter som utfører sprengning. Sertifikater, godkjenninger og hvordan eksplosiver erverves har vært tema på disse tilsynene.

Tilsynene DSB har gjennomført i 2024 avdekker at ikke alle virksomheter er klar over ansvaret og forpliktelsene de har. I enkelte tilfeller har funnene vært så graverende at DSB har varslet stans av virksomhetens aktiviteter frem til forholdene er rettet opp.

Foto: DSB

Elsikkerhet

DSB har i 2024 på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet, startet arbeidet med å avklare grenseflater mot NKOM og Statens Jernbanetilsyn. Dette gjelder henholdsvis elsikkerhet i elektriske produkter og elsikkerhet i signalanlegg og rullende materiell.

DSB har i 2024 fortsatt arbeidet med å håndtere Riksrevisjonens funn etter etterlevelserevisjon på elsikkerhetsområdet i 2022-2023, slik at det forebyggende arbeidet endres og forbedres. Dette er et arbeid som vil pågå over flere år.

Tilsynene innen landbasert sektor skjer primært mot større nettselskaper og bidrar til å holde elsikkerheten på et høyt nivå, og dermed også til at forsyningssikkerheten i det norske kraftsystemet ivaretas. I 2024 ble det gjennomført 39 tilsyn med landbaserte virksomheter med spesifikke tema for tilsynene. DSB har også gjennomført tilsyn med blant annet sluttbrukere med høyspenningsanlegg, ladeanlegg for ferger, oppdrettsanlegg og høyspenningsinstallatører.

DSB mottar rundt 3 000 søknader fra utenlandske statsborgere med fagbrev innen elektro, som ønsker å utøve sitt yrke i Norge. Søknadsbehandlingen har vært kostnadsfri for søkerne. Fra 2025 innføres gebyr per søknad, som forventes å gi en nedgang i antall søknader.

De siste årene har mellom 20 og 30 prosent av de innmeldte ulykkene blant elektrofagarbeidere, med skader og sykefravær, vært relatert til lærlinger/hjelpearbeidere. Dette er bekymringsverdig, og DSB har gjennomført tiltak som skal bidra til å øke kompetanse og forståelse hos faglærere i videregående skoler. Dessverre er andelen innmeldte ulykker økt til 41 prosent for 2024. Det er nødvendig å øke innsatsen i samarbeid med ulike bransjer.

Forbrukertjenester

DSB gjennomførte i 2024 en tilsynsaksjon med kommuners håndtering av sikkerhet på lekeplasser. Kommunene ble valgt ut fra medieomtale av alvorlige ulykker, bekymringsmeldinger, samt geografisk lokasjon. Tilsynet avdekket flere avvik, inkludert manglende rutiner for vedlikehold, uklar ansvarsfordeling, og manglende risikovurderinger. Resultatene fra tilsynsaksjonen er delt med landets kommuner og statsforvaltere, private aktører og foreninger. Tilsynsaksjonen skapte betydelig oppmerksomhet i media, noe som bidro til å gjøre informasjonen kjent og øke effekten av aksjonen. Hovedmålet var å øke kunnskapen om sikkerhet ved lekeplasser hos kommuner og andre eiere av lekeplassutstyr.

DSB har i 2024 utarbeidet Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, Fiskeridirektoratet og politiet. Det langsiktige målet er at ingen skal miste livet eller bli hardt skadd når de jobber eller ferdes på havet, i tråd med Stortingets vedtatte nullvisjon. Tiltakene er utviklet i tett dialog med representanter for organisasjoner og bedrifter som representerer bredden av sektoren, og skal gjennomføres i løpet av de neste fem årene. Det omfatter tiltak rettet mot både fritids- og næringsfartøy. For DSB omfatter det økt fokus på tilsyn og kontroll med båtutleie og redningsvester.

Regelverk innen kjemikalie-, produkt- og elsikkerhetsområdet

Regelverksutvikling står sentralt i det forebyggende arbeidet. Innenfor kjemikalie-, produkt- og elsikkerhetsområdet gjennomføres det kontinuerlig endringer for å sørge for at regelverket er oppdatert og ivaretar dagens og fremtidens sikkerhetsutfordringer. Tabellen under viser status på regelverk DSB har revidert og utviklet i 2024 innenfor området.

Tabell 10: Regelverksutvikling – kjemikalie- produkt og elsikkerhet

Regelverksutvikling 2024 - Kjemikalie - produkt og elsikkerhetsområdet	Status	Kommentar
Endring av el-tilsynsloven	Fastsatt	Loven ble endret med virkning fra 1. juli 2024. Endringen ga hjemmel for gebyr om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner mv.
Ny forskrift om utgangsstoffer for eksplosiver	Fastsatt	Forskriften gjennomfører forordning (EU) 2019/1148 om utgangsstoffer for eksplosiver, som erstatter forordning (EU) 98/2013. I arbeidet med ny forordning lyttet Kommissjonen til Norge og våre innspill gjenspeiler seg i forordningen.
Endringer i forskrift om elektroforetak mv.	Fastsatt	Forskriften er gjenstand for flere endringer som skjer i flere omganger. Juni 2024: fastsatt endringer for å tilpasse til endringer i yrkeskvalifikasjonslovgivningen. Desember: fastsatt ny bestemmelse om saksbehandlingsgebyr for godkjenning og forhåndskontroll av yrkeskvalifikasjoner.
Endringer i ADR og RID	Fastsatt	ADR og RID er en del av forskrift om landtransport av farlig gods, og gjennomfører endringer i de internasjonale avtalene om hhv vei og jernbanetransport av farlig gods, som Norge er forpliktet til å gjennomføre. Endringene trådte i kraft 1. januar 2025.
Endringer i forskrift om håndtering av farlige stoffer	Høring avsluttet des 2024	Regelrådet ga i forbindelse med høringen, utredningen "grønt lys" og uttalte at utredningen var grundig og i tråd med kravene i utredningsinstruksen.
Endringer i forskrift om landtransport av farlig gods	Høring avsluttet des 2024	Åpner for mulighet til transport av farlig gods i modulvogntog. Dagens forbud er særmorsk og begrenser mulighet til å transportere større mengder farlig gods.
Endringer i eksplosivforskriften og våpenforskrifta	Høring avsluttet des 2024	Samarbeid mellom DSB og Politidirektoratet, for å klargjøre reguleringen av ammunisjon og hvilken myndighet befolkningen og næringslivet skal forholde seg til - lokalt politi, brannvesen eller DSB.
Endringer i el-tilsynsloven med tilhørende endringer i forskrift om elektroforetak mv.	Forslag sendt JD des 2024	Nytt forslag til endring i el-tilsynsloven og tilhørende forskriftsendringer utarbeidet. Er relatert til gebyr for administrering og gjennomføring av elektroinstallatørprøven, gebyr for gjennomføring av utligninstiltak og og utfyllende bestemmelser om administrering og gjennomføring av elektroinstallatørprøven.
Forslag til endringer for å tydeliggjøre ansvarsområdene mellom Nkom og DSB	Anmodning om høring sendt JD februar 2024	Nkom og DSB har blitt enige om fremtidig ansvarsfordeling innenfor Lavspenningsdirektivet (LVD), Direktivet for Elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) og Radioustyrsdirektivet (RED) etter innføring av sistnevnte. På bakgrunn av dette er det sendt over anmodning om høring av endringer i tilhørende forskrifter
Forslag til ny maskinforskrift	Utkast klar til høring	Ny maskinforordning (EU) 2023/1230, skal gjennomføres i norsk rett. Arbeidstilsynet leder arbeidet, med gjennomføringen i en ny fellesforskrift som skal fastsettes av AID, ED og JD/ DS. DSB har bistått aktivt i arbeidet med ny forskrift, som ble oversent JD til orientering i juni 2024, samtidig som Atil sendte anmodning om høring til AID. Forordningen er per januar 2025 ikke tatt inn i EØS-avtalen.
Gjennomføring av ny produksikkerhetsforordning	Pågående arbeid	Produktkontrollloven forvaltes i fellesskap av Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. DSB har etter oppdrag fra JD kartlagt hvordan forordningen kan gjennomføres enten i gjeldende produktkontroll, eller i en ny lov.

Trusler og kjemiske våpen

På verdensbasis foregår det en formidabel utvikling av nye kjemikalier. I Norge håndteres det hver dag store mengder kjemikalier, som samfunnet vårt er avhengig av. Flere av disse kjemikaliene representerer en fare for befolkningen, miljøet eller materielle verdier dersom de håndteres feil, eller de brukes i uønskede villedte handlinger som terrorangrep.

EU vurderer å innføre regelverk som vil legge restriksjoner på flere giftige stoffer og utgangsstoffer, og det vurderes å legge til nye stoffer til regelverket om utgangsstoffer for eksplosiver. DSB erfarer at OPCWs (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons) forventninger til nasjonale myndigheter har økt i omfang. Dette skyldes primært utvikling i økt bruk av kjemikalier, trusselaktører som tar i bruk stadig nye stoffer, hendelser og utviklingen i den

sikkerhetspolitiske situasjonen. Det har de seneste årene vært gjentatte alvorlige brudd på kjemivåpenkonvensjonen. Utviklingen medfører et behov for å vurdere mandatet til DSB som myndighet med ansvar for regulering av trusselstoffer og kjemiske våpen.

3.3.4

STANDARDISERINGSARBEID NASJONALT OG INTERNASJONALT

DSB samarbeider med standardiseringsorganisasjonene Standard Norge og Norsk Elektroteknisk Komite (NEK). Direktoratet følger også opp arbeidet med standardisering for kommunikasjonsløsninger tilpasset nød- og beredskapsaktørenes behov for samhandling, forebygging og håndtering av større ulykker og hendelser, som i Norge ivaretas av Nkom.

DSB har i 2024 finansiert flere standardiseringsarbeider og komiteer under

Standard Norge, og prioriterer områder knyttet til DSBs roller som fagmyndighet og arbeidet med standarder innen samfunnssikkerhetsområdet. Det er blitt stadig viktigere å følge opp standardiseringsarbeidet både nasjonalt og internasjonalt. DSB har en rolle i sentrale standardiseringskomiteer for å ivareta og forbedre sikkerheten innenfor de områdene vi forvalter, særlig innen kjemikalie-, el- og produktsikkerhet.

I samarbeid med Standard Norge og nødetatene har DSB bidratt til utviklingen av en standard for deling av geografisk informasjon ved håndtering av hendelser. Målet er å legge til rette for effektiv samhandling og felles situasjonsforståelse gjennom enhetlige symboler, terminologi og informasjonsmodeller. Arbeidet planlegges ferdigstilt våren 2025.

3.4

VIRKSOMHETSMÅL 3: SAMFUNNSSIKKERHETS-ARBEIDET ER SAMORDNET

DSBs samordningsrolle gjelder i hele samfunnssikkerhetskjeden, fra forebygging og beredskap til håndtering, gjenoppretting og læring. Kunnskap og oversikt, tverrsektorielle øvelser, tilsyn, styring av Statsforvalteren og ulike samordningsarenaer er viktige virkemidler. DSB vurderer at direktoratets aktiviteter og tiltak i 2024 har bidratt til styrket samordning gjennom å fortsette arbeidet med blant annet verstefalls-scenarier, videreutvikling av samordningsarenaer, og ikke minst læring på tvers av sektorer gjennom samordningen av Norges humanitære bidrag til Ukraina.

Samfunnssikkerhetsutfordringene kan sjelden håndteres i en sektor alene. De krever samordning både vertikalt og horisontalt, på tvers av sektorer. God samordning bidrar til å avdekke tverrsektorielle sårbarheter, avklare roller og ansvar, effektiv informasjonsdeling, omforent situasjonsforståelse og risikoerkjennelse og prioritering av tiltak og ressursbruk. På denne måten bidrar samordning til et systematisk og helhetlig samfunnssikkerhetsarbeid, på sentralt, regionalt og lokalt nivå. DSB har en samordningsrolle i hele samfunnssikkerhetskjeden, både når det gjelder kunnskap, forebygging, beredskap, krisehåndtering, gjenoppretting og evaluering/læring. Viktige virkemidler i utøvelsen av samordningsrollen er kunnskap og oversikt, tverrsektorielle øvelser, departementstilsyn, styring av SF og arenaer for samordning (se kap. 3.2.2 for nærmere omtale av samordnet krisehåndtering).

3.4.1

KUNNSKAP OG OVERSIKT: NASJONALE PLANLEGGINGSGRUNNLAG PÅ SAMFUNNSSIKKERHETSOMRÅDET

DSB har opparbeidet seg et omfattende tverrsektorielt kunnskapsgrunnlag innen samfunnssikkerhet og beredskap, bl.a. verdikjeder og sammenhenger, og også om virkemiddelbruk. Dette kommer til stor nytte når det gjelder forebygging, beredskap og krisehåndtering hos samfunnssikkerhetsaktørene på de ulike forvaltningsnivåene, hos aktører innen næringsliv og hos frivillige.

Verstefallscenarier

I 2024 gjennomførte DSB en gradert analyse av et scenario hvor NATOs artikkel 5 om kollektivt forsvar er utløst. I arbeidet med analysen ble det gjennomført møter med en rekke samfunnssikkerhets- og beredskapsaktører. Sluttrapporten ble oversendt til JD 8. oktober 2024. Analysen er presentert for bl.a. STF, etatsforum og fylkesberedskapssjefer, og vil være utgangspunkt for utvikling av et nordisk scenario/en nordisk analyse i 2025.

Sammen med øvrige graderte analyser fra 2023, er denne analysen et viktig kunnskapsgrunnlag for å styrke samfunnets samlede beredskap og krisehåndteringsevne. Disse analysene blir blant annet lagt til grunn for videre arbeid og i fagsektorene og ved øvelser.

Etter DSBs mening gir analysene av verstefallscenarioene ny kunnskap om hvordan kriser i øvre del av krisespekteret kan påvirke på tvers av sektoransvar og samfunnsfunksjoner. Analysene avdekker kunnskapshull og synliggjør eventuelle behov for mer oversikt over gjensidige avhengigheter og sårbarheter.

Analysen av krisescenarier

Et viktig grunnlag for DSBs oversikt over risiko og sårbarhet er analyser av krisescenarier (AKS). Som følge av håndtering av omfattende hendelser (pandemi) og konsekvenser av den sikkerhetspolitiske situasjonen, har oppdateringen av scenarioene måttet vente. For at analysene skal ha nytteverdi, må de være relevante og oppdaterte. Dette gjelder også med tanke på oppfølging og vurdering av tiltak. DSB vil vurdere hvordan arbeidet med AKS skal tas videre for å ivareta direktoratets samfunnsoppdrag om å avdekke tverrsektorielle sårbarheter og gråsoner, samtidig som vi skal få en overordnet oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet.

Systematisk gjennomgang av funn/ læringspunkter gjennom 20 år

Systematisert kunnskap om funn og tiltak etter hendelser og større øvelser gir bredere og mer treffsikker læring. Kunnskap fra evalueringer er relevant og nyttig i mange sammenhenger, ikke minst i den strategiske styringen. Vi unngår en ad hoc-tilnærming til analyser av evalueringer når behovet dukker opp.

For å ivareta kunnskapsutviklingen innen evaluering og læring har DSB etablert et system for evaluering og læring på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Evalueringer som har betydning for nasjonal

krisehåndtering blir analysert, og relevante funn og forbedringspunkter blir oppsummert. Eksempler på temaer er situasjonsforståelse, informasjonsdeling, ansvar og roller og kommunikasjon mellom beredskapsaktører.

Så langt ser vi at situasjonsforståelse og informasjonsdeling er utfordrende. Ulik og upresis informasjonsdeling går på bekostning av beslutningstakernes tid og effektivitet. Mer presis rapportering og hensiktsmessig informasjonsdeling vil styrke samordningen og oppgaveløsningen.

Systemet ivaretar et tverrsektorielt perspektiv på sårbarhets- og beredskapsutviklingen i samfunnet og gir mulighet for å identifisere avhengigheter, gråsoner og uklarheter knyttet til roller og ansvar.

Evaluering etter ekstremværet Hans

DSB overleverte den tverrsektorielle evalueringsrapporten om ekstremværet Hans til JD i september 2024. Rapporten er basert på 27 eksterne evalueringsrapporter, intervjuer og samtaler med 34 relevante aktører på ulike nivåer, samt et heldagsseminar med 28 ulike aktører. Rapportens hovedkonklusjoner er at tidlig og god varslings var avgjørende for at liv ikke gikk tapt, at det var god samordning, informasjonsflyt og et godt samarbeid mellom de ulike beredskapsaktørene på alle nivåer og at ressursene fant hverandre under håndteringen. Evalueringsrapporten inneholder 43 funn. Samtidig som DSBs hovedkonklusjon er at håndteringen gikk bra, pekes det på en rekke oppfølgingspunkter innenfor fire hovedområder: Forebygging, beredskap, håndtering og kostnader. DSB vil i 2025 følge opp tverrsektorielle oppfølgingspunkter sammen med relevante aktører.

Evalueringen viser viktigheten av det forebyggende perspektivet knyttet til naturhendelser. Evalueringen har synliggjort behovet for god samfunnsplanlegging på lokalt nivå og viser også viktigheten av å se kravene til ulike typer ROS-analyser i

sammenheng (hhv sivilbeskyttelsesloven og plan- og bygningsloven). Dette vil DSB arbeide videre med i 2025.

Kunnskapsgrunnlag – beredskap i kommunene ved bortfall av strøm

Motstandsdyktighet i kritiske samfunnsfunksjoner er et av målene i arbeidet med totalforsvaret. Videreutviklingen av totalforsvaret henger nært sammen med arbeidet med å videreutvikle beredskapen på lokalt og regionalt nivå, og i 2024 har vi hatt et særlig fokus på bortfall av strømforsyning

SF har flere virkemidler overfor kommunene som f.eks. øvelser, beredskapsmøter, veiledning og tilsyn for å bedre kommunenes beredskap ved bortfall av strøm. Samtlige embeter har hatt beredskap for strømbortfall på agendaen i perioden 2022-2025.

DSB har laget en oversikt over tiltak, vurdert behov for kunnskapsoverføring mellom embetene og behov for eventuelle ytterligere tiltak. Foreslåtte tiltak er blant annet å utvide egenberedskapskampanjen til også å omfatte egenberedskap for offentlig og privat kritisk infrastruktur og kritiske tjenester. Det er også foreslått å videreutvikle veileder i kontinuitetsplanlegging til også å omfatte beredskap for bortfall av kraft. Arbeidet gjennomføres i dialog med NVE og KS.

Tverrsektorielle øvelser

Et viktig virkemiddel i videreutviklingen av totalforsvaret er tverrsektorielle øvelser. Slike øvelser gir mulighet til å teste bl.a. tverrsektoriell responsevne, roller og ansvar, informasjonsdeling og robustheten i planverk. Vi ser også at øvelser med bred tverrsektoriell deltakelse fra ulike forvaltningsnivåer, næringsliv og frivillige gir positive effekter både i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av øvelsene.

Som ledd i forberedelsene til totalforsvarsåret 2026 (se kap. 3.2.1) jobber DSB med å utvikle et øvelseskonsept som inkluderer en rekke øvelsesaktiviteter for perioden 2025 – 2026. Øvelsene vil ta utgangspunkt i scenarioet

sikkerhetspolitisk krise og krig, og vil være grunnlag for å teste og videreutvikle planverk både nasjonalt, i rammen av NATO og et nordisk totalforsvar.

DSB har også innhentet erfaringer fra totalforsvarsaktørene som deltok i øvelsen Nordic Respons²⁴, og tar dette med videre i arbeidet med å videreutvikle totalforsvaret, herunder vertslandstøttekonseptet nasjonalt og nordisk totalforsvarssamarbeid.

Øvelse Digital 2025 gjennomføres 26.-27. november 2025 som en totalforsvarsøvelse i en sikkerhetspolitisk ramme. Øvelsen inngår i konseptet "Øvelser i totalforsvarsåret 2026". Digital 25 vil ha bred deltakelse fra offentlige myndigheter (sivile og militære), og private aktører på nasjonalt og regionalt nivå med ansvar for håndtering av digital sikkerhet og samfunnskritisk infrastruktur. Øvelsen er planlagt gjennomført høsten 2025. Øvelsen inkluderer også et kompetanseløp med særlig søkelys på kommunene.

Rammeverk for sivile nasjonale øvelser

DSB samarbeider med JD om utvikling av et strategisk rammeverk for sivile nasjonale øvelser. Rammeverket tar utgangspunkt i samfunnssikkerhetsinstruksen og vil sikre en tydeligere prioritering av nasjonale øvelser, herunder hvilke aktører som skal delta i øvelsen og hvilke scenario det skal øves på, med utgangspunkt i trusselvurderinger og risiko og sårbarhetsanalyser. Rammeverket vil inkludere en mal for nominering av øvelser. Som en oppfølging av rammeverket vil JD og DSB utarbeide en flerårig plan for nasjonale øvelser i sivile sektorer. Et utkast til rammeverk sendes på innspills- og godkjenningsrunde hos departementene.

Styring av Statsforvalteren

Som regjeringens representant i fylket har SF samordningsansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap på regionalt nivå. Gjennom sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt, har kommunen et tilsvarende samordningsansvar på lokalt nivå. DSB følger opp SF og kommunenes arbeid

med samfunnssikkerhet og beredskap (se også kap. 3.3.1).

DSBs vurdering er at SF ivaretar sin samordningsrolle på en god måte. Dette ser vi bl.a. i forbindelse med håndtering av den sikkerhetspolitiske situasjonen og ved større regionale hendelser. Flere SF har en offensiv tilnærming til samordningsrollen, og bruker fylkesberedskapsrådet til å bygge tverrsektoriell situasjonsforståelse. SFs kjennskap til kommunenes ledelse og oppfølging har vært avgjørende for effekten av tiltakene.

Den utfordrende ressursituasjonen i embetene på samfunnssikkerhets – og beredskapsområdet har vært et gjentakende tema i styringsdialogen med alle embetene gjennom 2024. Utviklingen i antall årsverk de siste fire år viser en nedgang. Gitt utfordringsbildet er dette bekymringsfullt, men den økte bevilgningen til området fra 2025 vil bidra til å rette på dette.

I tillegg til ressursutfordringene viser embetene fortsatt til at arbeidet med samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven som krevende. For å styrke SFs samordningsrolle på regionalt nivå er det avgjørende at det gis klare føringer fra sektordepartement til underliggende beredskapsmyndigheter.

Gjennomføring av CER-/NIS2-direktivene i norsk rett

DSB har i samarbeid med NSM utarbeidet forslag til lovutkast og høringsnotat om en ny lov som skal gjennomføre CER- og NIS2-direktivene i norsk rett. Lovforslaget inneholder felles krav til virksomheter, herunder krav om risikovurdering, sikkerhetstiltak og varslingsplikt, samt forslag til myndighetenes håndtering av varsler og forslag til hvordan loven kan regulere myndighetenes tverrsektorielle risikovurderinger og krisehåndtering. Forslaget innebærer potensielt nye oppgaver for DSB, blant annet ved at DSB og NSM utpekes som nasjonale kontaktpunkter i henhold til

direktivene. Høringsnotatet ble oversendt JD 15. august 2024.

DSB har deltatt i EUs ekspertgruppe for gjennomføring og forvaltning av CER-direktivet. Det er på initiativ fra Norge også etablert et nordisk nettverk for gjennomføring av direktivet.

3.4.2

SAMORDNINGSARENAER

I de siste årene har håndtering av pandemi, konsekvensene av Russlands krig mot Ukraina og videre utvikling av sikkerhetspolitisk situasjon, flere hendelser knyttet til ekstremvær mm. ført til at ulike samordningsarenaer er tatt i bruk og videreutviklet under hendelser. I tillegg har vi etablert faste arenaer for samordning også i det forebyggende perspektivet.

Hensikten med de ulike arenaene er å ivareta tverrsektorielle utfordringer, koordinere tiltak og dele situasjonsforståelse. Vi opplever at etterspørselen etter slike arenaer er stor, og terskelen for å invitere til dem er lav (se også omtale i kap. 3.2.2 om krisehåndtering). Særlig gjelder dette samordningskonferansene, som ofte favner bredt.

Samordningskonferanser (tidligere samvirkekonferanser) samler relevante aktører i store og komplekse uønskede hendelser der det er behov for informasjonsdeling og situasjonsforståelse på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer samt identifisering av problemstillinger. DSB kaller inn på eget eller andres initiativ.

Samordningskonferanser kan benyttes i forkant, under og etter en uønsket hendelse. Samordningskonferanser kan benyttes ved for eksempel stor skogbrannfare, skred, flom, storulykker eller høye ankomster av flyktninger eller ved sikkerhetstruende hendelser. Målgruppen for samordningskonferansene er nasjonale og regionale myndigheter og private aktører som har en rolle i håndteringen av

hendelsen. Lokalt nivå kan også delta dersom det blir vurdert som hensiktsmessig. Deltakelsen på konferansene vil variere ut ifra den aktuelle hendelsen.

Nedenfor er en oversikt over de mest sentrale samordningsarenaene DSB benytter.

Tabell 11: Aktuell samordningarenaer innenfor samfunnssikkerhet- og beredskapsområdet

Samordningsarena	Hensikt	Deltakere
Beredskapsmøter* (ugradert) Jevnlig, frekvens tilpasset behov.	Situasjonsforståelse, samordnet kommunikasjon mellom sentrale myndigheter og statsforvalterne, eksempelvis knyttet til mottak av flyktninger, ekstremvær, atomberedskap, mv.	Fylkesberedskapssjefene/saksbehandlere hos statsforvalterne og aktuelle etater.
Beredskapsmøter* (gradert) Ved behov.	Felles situasjonsforståelse mellom DSB og statsforvalterne, samordnet kommunikasjon mellom sentrale myndigheter og statsforvalterne, identifisere utfordringer og oppfølgingsbehov, oppfølging av situasjonen lokalt og regionalt.	Fylkesberedskapssjefene, saksbehandlere og/eller ledere i fagavdelingene samt aktuelle etater.
Samvirkekonferanser* (ugradert) Ved behov. Daglig, ukentlig og månedlig.	Situasjonsforståelse, informasjonsutveksling, løfte tverrsektorielle problemstillinger. Avhengig av situasjonen hvem som er aktuelle deltakere. I 2024 temaer som ekstremvær, skogbrann, konsekvenser av forhøyet trusselnivå.	Saksbehandlere og/eller ledere i relevante etater og direktorater, samt statsforvalterne.
Samvirkekonferanser* (gradert) og Sivilt militært koordineringsmøte Etter behov.	Situasjonsforståelse, informasjonsutveksling, løfte tverrsektorielle problemstillinger og tiltakssetting på bakgrunn av trusselsituasjonen. Sivilt militært koordineringsmøte er et samarbeid mellom FOH og DSB.	Saksbehandler, vakthavende eller ledere i beredskapsavdelinger/seksjon i relevante etater og direktorater som har sikkerhetsklarert personell, samt hos statsforvalterne.
Samvirkekonferanser* om tiltak (gradert) Ved behov (ikke anvendt i 2024).	Sikre samvirke og samordning mellom etatene i justissektoren, særlig med tanke på situasjonsforståelse, vurdering av tiltak og forberedelser til dialog med JD.	Seksjonssjef og/eller saksbehandler. DSB, NSM, POD og PST er faste deltakere. Relevante sektor-myndigheter med behov for å diskutere tiltak og/eller problemstillinger.
Etatsforum for totalforsvaret To fysiske møter i året, digitale temamøter ved behov.	Videreutvikling av totalforsvarskonseptet. Etatsforum skal være et forum for diskusjon av totalforsvarssaker, som øvelser, planverk og aktiviteter, på etatsnivå.	Fra Forsvaret inviteres Forsvarsstaben (FST), Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) og Heimvernsstaben til forumet. Fra sivil side inviteres aktørene som er medlem i Sentralt totalforsvarsforum (STF) og/eller har LNO-avtale med FOH. Andre etater eller virksomheter kan inviteres inn ved behov. Saksbehandler/mellomledernivå.
Sentralt totalforsvarsforum To fysiske møter pr år.	STF skal være en møteplass for gjensidig orientering, samordning og overordnet koordinering av aktuelle totalforsvarsrelaterte problemstillinger og spørsmål knyttet til sivilt-militært samarbeid og samfunnssikkerhet.	Etatsledere
Ekstraordinært sentralt totalforsvarsforum Etter behov.	STF kan kalles inn på kort varsel ved behov hos medlemmer i forumet.	Etatsledere

*) Begrepene er erstattet av "samordningskonferanse" fra senhøsten 2024

I løpet av 2024 sluttførte DSB revisjon av retningslinjer for bruk av samordningsanal. Samordningskanal er kommunikasjonslinjen mellom kommune, SF, DSB og JD, før, under og etter kriser. Kommunikasjonen inkluderer situasjonsrapportering, samordningskonferanser og statusoppdateringer med informasjon fra ulike fagområder på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, etter en varslet hendelse. Samordningskanal fungerer uavhengig av krisestøtteverktøy og kommunikasjonsløsning.

3.4.3

TVERRSEKTORIELT BEREDSKAPSSAMARBEID INNEN CE- OMRÅDET

DSB ivaretar ledelse av samvirkeområde CE-beredskap. Hovedformålet er å understøtte JDs samordningsrolle på kjemikalieområdet og bidra til et tverrsektorielt, helhetlig og koordinert arbeide med CE-beredskapen.

Med utgangspunkt i handlingsplan har DSB sammen med myndighetsgruppen for samvirkeområdet CE-beredskap utviklet faglig ekspertise, et beredskapsnettverk samt gitt rådgivning til ansvarlige beredskapsaktører i håndterings- og normaliseringsfasen. Beredskapsnettverket deler blant annet erfaring etter hendelser, og i 2024 ble tidlige erfaringer fra hendelsen med lasteskipet MV Ruby gjennomgått. DSB er en av myndighetene som deltar inn i evaluering av denne hendelsen under ledelse av Kystverket. Evalueringen vil ferdigstilles i 2025.

Beredskapsanalyser for tre utvalgte hendelser innen kjemikalie- og eksplosivområdet (CE) er publisert i året som er gått. Beredskapsanalysene gjelder batteribrann i ferge, eksplosjon og brann i anlegg for behandling av farlig avfall og en tilsiktet hendelse med bruk av trusselstoff i kollektivtrafikken. Analysene vektlegger ansvar, samvirke, organisering og ledelse i en akutt situasjon og i den påfølgende normaliseringsfasen.

Myndighetsgruppen for samvirkeområdet CE-beredskap vil følge opp noen av tiltakene.

3.4.4

LÆRINGS- OG SAMVIRKEARENA GJENNOM DSB KURSSENTERET

DSB Kurssenteret er en lærings- og samvirkearena for samfunnssikkerhets- og beredskapsaktører. Kurssenteret tilbyr relevante kompetanseløft innen samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av nivå og sektorer. Kurstilbudet støtter kommuner i å levere på forpliktelser etter Sivilbeskyttelsesloven, gjennom kurs i eksempelvis risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), overordnet beredskapsplan, krisehåndtering og stabsarbeid, samt øvelsesplanlegging.

I 2024 ble et nytt kurs i krisekommunikasjon og beredskap gjennomført to ganger, begge ble raskt fulltegnet. Kurset tilbyr faglige bidrag fra blant annet Folkehelseinstituttet, Forsvarets Forskningsinstitutt, Statens Vegvesen.

Det ble gjennomført flere korte digitale innføringer i det nye krisestøtteverktøyet RAVYN som et gratis tilbud primært rettet mot Statsforvaltere, kommuner og tilsluttede virksomheter på DSBs rammeavtale.

Samarbeidet med Kystverkets beredskapsløft mot akutt forurensing fortsatte, og digitale miljørisikoanalysekurs har blitt holdt i tre omganger for ca. 300 påmeldte. Deltakerne var fra kommuner tilknyttet tretten IUA-regioner.

Tabell 12: Nøkkeltall DSB Kurssenteret

	<i>I 2024 er 851 personer kurset, en liten nedgang fra sammenlignet med 2023.</i>
	<i>Det har blitt levert 1913 kursdager i samfunnssikkerhetsrelevant læring, en liten økning fra 2023.</i>
	<i>Av kursene gjennomføres 15 prosent digitalt, 47 prosent ved oppmøte og 38 prosent eksternt. Kurs med oppmøte har økt noe sammenlignet med 2023 på bekostning av digitale kurs.</i>
	<i>Deltakere er fra alle offentlige myndighetsnivåer med flest kursdager innenfor temaene øvelsesplanlegging, sikkerhet ved store arrangementer og krisehåndtering og stabsarbeid.</i>

3.4.5

INTERNASJONALT SAMARBEID OG FORVALTNINGSANSVAR

Forvaltning av EUs ordning for sivil beredskap (UCPM)

Gjennom å forvalte EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) bidrar DSB til å styrke nasjonal, nordisk og europeisk beredskap og håndteringsevne. Se også omtale relatert internasjonal bistand under kap. 3.2.3.

DSB har arbeidet aktivt for at ulike norske aktører skal kunne bruke UCPM til å styrke egen sektorberedskap. Eksempelvis besøkte en delegasjon fra DSB, Direktoratet for medisinske produkter, Oslo brann- og redningsetat og Bergen brannvesen *National Emergency Supply Agency* (NESA) i Finland i desember. Delegasjonen fikk informasjon om det finske rescEU beredskapslageret for CBRN-utstyr. Dette er utstyr som vil være tilgjengelig for Norge, på linje med andre europeiske land, i en situasjon der våre egne ressurser er uttømt.

Sivilt beredskapsarbeid i NATO

NATO er avhengig av et omfattende og velfungerende sivilt beredskapsarbeid i

medlemsstatene for å sikre alliansens forsvarsevne. DSB understøtter JD i oppfølgingen av dette arbeidet nasjonalt, og arbeider for at Norge oppfølger forventningene fra NATO på sivil side og innen det sivil-militære samarbeidet. Det vises også til omtale om utvikling av totalforsvaret, kap. 3.2.1.

2024 har vært et travelt og utfordrende år for NATO. Flere viktige beslutninger ble tatt på toppmøtet i Washington DC for å sikre at NATOs avskrekking forblir sterk. Nasjonal og kollektiv motstandskraft er fortsatt et viktig grunnlag for troverdig avskrekking og forsvar. Selv om motstandskraft er et nasjonalt ansvar, er det også en kollektiv forpliktelse, forankret i artikkel 3 i Washington-traktaten. Å styrke nasjonal og alliansens beredskap for avskrekking og forsvar krever helhetlig statlig tilnærming, offentlig-privat samarbeid og god samfunnssikkerhet.

NATO har i 2024 arbeidet særlig med å videreutvikle alliansens motstandsdyktighet etter føringer gitt tidligere i form av de 7 grunnleggende forventningene. DSB har deltatt i arbeidene både gjennom Resilience-komiteen og i Civil Protection Group (CPG). CPG utviklet en overordnet veileder for å øke samfunnets motstandsdyktighet. CPG arrangerte et større seminar om offentlig-privat samarbeid i Sverige, hvor DSB deltok. DSB har bidratt i møter og arrangementer i NATO hvor tema som CBRN-beredskap, befolkningsvarsling, masseevakuering og egenberedskap har stått på agendaen. I 2024 har DSB også hatt et særlig fokus på å tilegne kunnskap og erfaringer fra krigen i Ukraina.

NATOs vektlegging av sivilt-militært samarbeid har vært i fokus, og DSB har prioritert å delta i NATOs arbeid med beredskapssystemer, forsvarsplanlegging og NATOs øvingsplanlegging. DSB har samarbeidet mer med Forsvaret på disse områdene, og har etablert et godt grunnlag for å arbeide videre med dette i 2025, da særlig med NATOs forventninger om vertslandsstøtte.

Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet er i seg selv viktig. I tillegg gir dette samarbeidet mulighet til å diskutere viktige pågående prosesser i EU og NATO. DSB har et tett samarbeid med våre nordiske søstermyndigheter, både på fag- og på policynivå. Det nordiske sekretariatet, som ble etablert i 2023, legger til rette for en mer effektiv arbeidsfordeling under det enkelte lands Haga-formannskap. Norge har i 2024 hatt formannskapet for det nordiske samfunnssikkerhetssamarbeidet. DSB understøttet JD i sitt Haga-formannskap, og var vertskap for det årlige generaldirektørmøtet.

DSB var vertskap for Nordisk sjefskurs for samfunnssikkerhet og beredskap i Longyearbyen. Deltakerne bestod av de nordiske generaldirektørene for samfunnssikkerhet og beredskap og deres bredt sammensatte delegasjoner. Kurset ga et godt innblikk i geopolittikk og klimaendringer i Arktis, og hvordan disse henger sammen i et større samfunnssikkerhets- og beredskapsperspektiv i nordområdene.

Østersjøsamarbeid

DSB følger opp samarbeidet i Østersjørådets (CBSS) *Civil Protection Network*, samt EUs strategi for Østersjøregionen (EUSBSR). Dette gir mulighet til å delta i diverse prosjekter, DSB deltar på ekspertmøter og det årlige generaldirektørmøtet. Samarbeidet bidrar til nettverksbygging med relevante aktører innenfor enkelte fagområder eller EØS-samarbeidet.

EØS-midlene

Gjennom EØS-midlene bidrar DSB til å styrke motstandskraft i Norge og i Europa. DSB har i inneværende periode for EØS-midlene (2014-2021) vært donor programpartner (DPP) for området *Katastroforebygging og Beredskap* i Polen og Romania. Arbeidet har bidratt til å styrke forebygging, beredskap og håndteringsevne i de to landene på svært relevante områder som søk og redning og CBRNE. Den norske deltakelsen i arbeidet i Romania har blant annet bidratt til styrket

kompetanse innen urbant søk og redning (USAR) i brann- og redningsvesenene i Oslo, Bergen, Trondheim og Nedre Romerike. Samarbeidet i Polen har bidratt til felles teknologiutvikling og ny bruk av eksisterende teknologi ved håndtering av kriser og hendelser, der bl.a. FFI og Sivilforsvaret har deltatt.

Området *Katastroforebygging og Beredskap* videreføres i den nye perioden for EØS-midlene, og flere land har vist interesse for programmet. Dette er et viktig programområde for å styrke europeisk motstandskraft mot katastrofer, herunder naturhendelser, teknologiske hendelser, hybride trusler gitt den geopolitiske situasjonen og konsekvenser av krig i Europa.

FNs industriulykkekonvensjon

DSB har gjennom seks år ledet byrået for FNs konvensjon for grenseoverskridende konsekvenser av industriulykker. I disse årene har det blant annet vært fokus på å koble konvensjonens arbeid opp mot målene i Sendai rammeverket, særlig knyttet til naturhendelser som fører til alvorlige teknologiske hendelser (NATECH). Et viktig mål for arbeidet i de kommende årene er å bruke konvensjonen som et verktøy for å sørge for sikkerhet i energiomstillingen i industrien i regionen. Dette innebærer blant annet sikkerhet ved utvinning av mineraler til bruk i det grønne skiftet, utviklingen av batteriteknologi og ved bruk av nye energibærere.

3.5

RESSURSBRUK OG EFFEKTIVISERINGSTILTAK

3.5.1

RESSURSBRUK

Ressursbruken for 2024 beskrives med utgangspunkt i DSBs periodiserte regnskap og synliggjør ressursbruket i perioden, jf. DSBs virksomhetsregnskap med noter, se kapittel 6.

DSBs samlede tildeling på kapittel 451 for 2024, inkludert overført beløp fra 2023 var på 2,74 mrd. kroner. I tillegg mottok DSB tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet (UD) på 186,3 millioner kroner til finansiering av internasjonale aktiviteter.

DSB benyttet merinntektsfullmakter på enkelte inntekstposter og mottok en belastningsfullmakt fra Helsedirektoratet som også påvirket DSBs disponible ramme.

Utnyttelsesgraden på postene 01-21 er i 2024 på 89,5 prosent som er en nedgang fra 2023

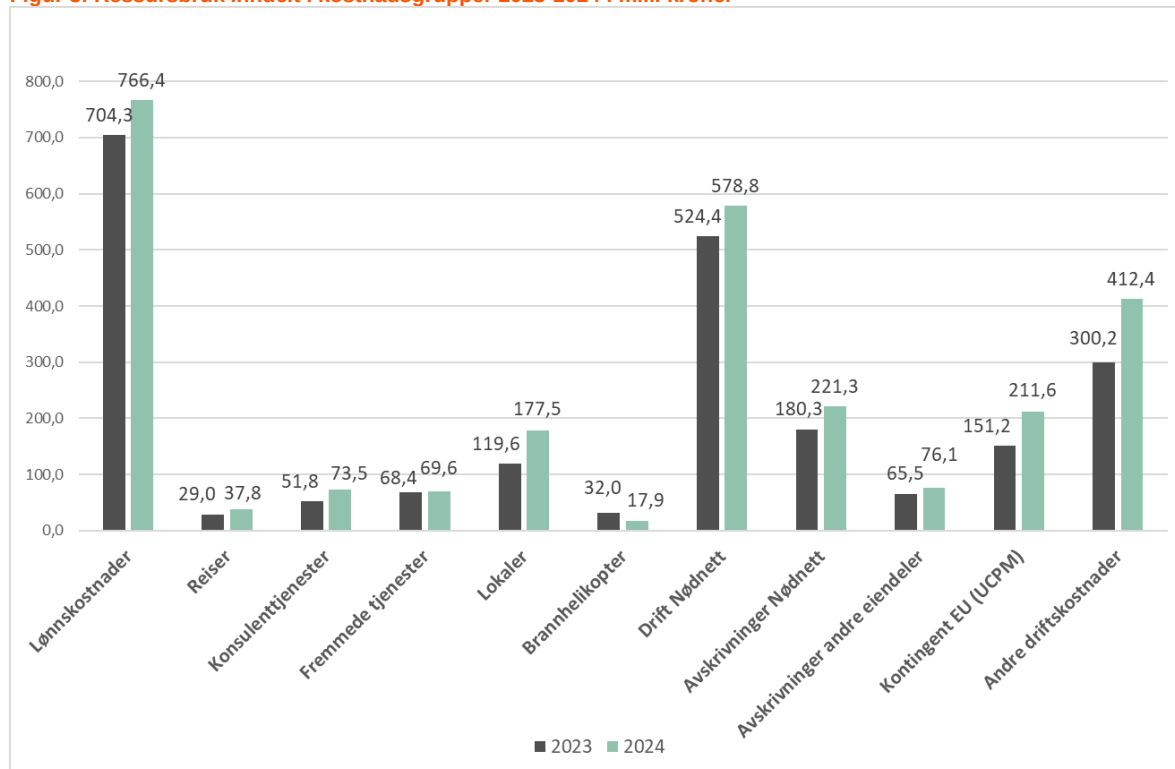
på 3 prosentpoeng. Reduksjonen skyldes at DSB har flere prosjekter og aktiviteter som ikke har benyttet bevilgningen fullt ut i løpet av året, som følge av forsinkelser i leveranser som vil bli gjennomført og utbetalt i 2025.

Samlede driftskostnader i 2024 utgjorde 2,64 mrd. kroner³ og omfatter lønnskostnader, andre driftskostnader, kostnader knyttet til beholdninger av varer og driftsmateriell og av- og nedskrivninger på anleggsmidler.

Diagrammet nedenfor viser hvordan de samlede kostnadene fordelte seg på ulike kostnadsgrupper.

³ Sum driftskostnader i oppstillingen resultatregnskap" i virksomhetsregnskapet, se kapittel 6

Figur 3: Ressursbruk inndelt i kostnadsgrupper 2023-2024 i mill. kroner

Lønnskostnader består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader, andre ytelser, sykepenger og andre refusjoner og lønn og godtgjørelser til befal og mannskap mm i Sivilforsvaret. Økningen i lønnskostnadene fra 2023 skyldes økning i antall ansatte med 66 i 2024. Den vesentlige økningen er knyttet til etableringen av Brann- og redningsskolen og en styrking av bemanningen i Sivilforsvaret.

Det er en økning i konsulentbruken i DSB i 2024 på 21,7 mill. kroner, og en marginal økning i kostnadsgruppen fremmede tjenester. Økningen i bruken av konsulenter er særskilt knyttet til tjenester til forprosjektet nytt nødnett. Se nærmere omtale av konsulentbruken under punkt 4.2.3.

Økningen i kostnader til lokaler skyldes økte husleiekostnader som følge av ny leiekontrakt i forbindelse med etablering av Brann- og redningsskolen og økte kostnader til vedlikehold av egne bygg og anlegg.

Kostnadene til skogbrannhelikopter (beredskap og bruk) ble redusert med 44,1 prosent i 2024. Antall branner i 2024 er halvert sammenlignet med året før.

Driftskostnader Nødnett økte med 54,4 mill. kroner og utgjorde 578,8 mill. kroner, og inneholder kostnader til leie av basestasjoner, strøm, vedlikehold og drift av nettverk og kontrollrom. Driftskostnadene dekkes i hovedsak av brukerne av Nødnett gjennom abonnementsinntekter og refusjoner. Økningen i kostnadene skyldes hovedsakelig vedlikehold av nettverk/kontrollrom.

Avskrivningskostnader gir uttrykk for kapitalslit ved bruk av DSBs anleggsmidler. Økningene i avskrivningene i Nødnett skyldes at det i 2024 er gjort en ny vurdering av kostnadene til fjerning av installasjoner på basestasjoner ved terminering av dagens Nødnett. Kostnadene til fjerning periodiseres i takt med driftsmiddelets utnyttbare levetid, jf. note 4, og fremkommer som avskrivninger i regnskapet. Av- og nedskrivninger av andre eiendeler i DSB har økt og skyldes

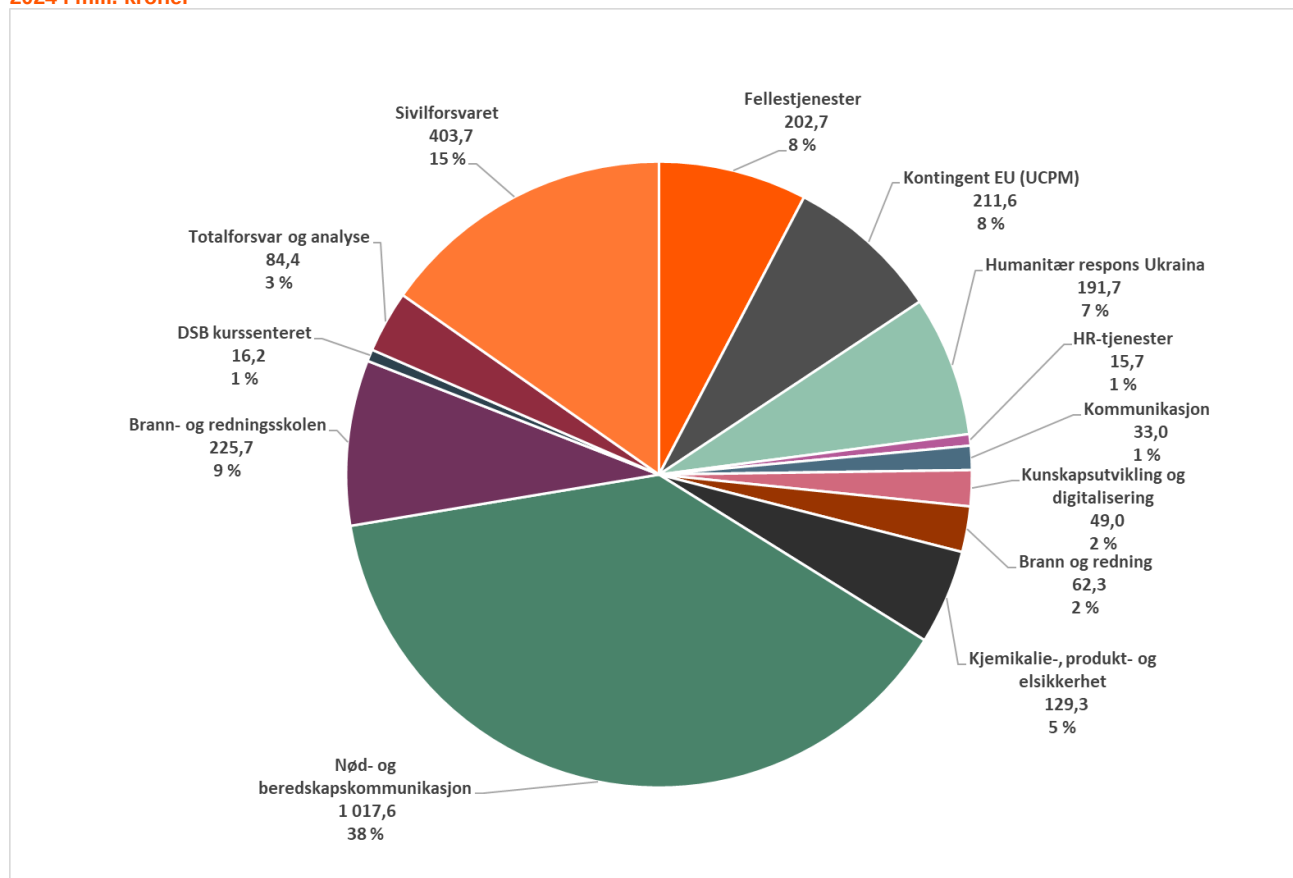
nedskrivning av et fagsystem i 2024 og økte avskrivninger programvarer og lignende rettigheter.

DSB forvalter EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) og betaler på vegne av Norge årlig kontingent til EU. I 2024 er det en økning i kontingenten på 60,4 mill. kroner fra 2023.

I gruppen andre driftskostnader inngår mindre utstyrsanskaffelser, øvrige driftskostnader,

varekostnader og leie av maskiner mm. Kostnadsgruppen har en økning på 112,2 mill. kroner fra 2023, og skyldes bl.a. service på utstyr som er sendt til Ukraina, innkjøp av driftsmateriale til Sivilforsvaret, utstyrsanskaffelser til Brann- og redningsskolen, trykking og distribuering av egenberedskapsbrosjyrer og økte tilleggs kostnader på Nødnett-kontrakten som ikke er aktivert.

Figur 4: Ressursbruk inndelt i ansvars- og fagområder 2024 i mill. kroner

Samlet ressursbruk i 2024 er i figuren ovenfor fremstilt med inndeling etter de ulike ansvars- og fagområdene som inngår i direktoratets oppgaveportefølje. Figuren viser samlede driftskostnader i de ulike delene av virksomheten som består av fagavdelinger, underliggende driftsenheter som Sivilforsvaret, Brann- og redningsskolen, DSBs kurssenter og støttefunksjoner.

Avdeling for kunnskapsutvikling og digitalisering har virksomhetsovergrepene

funksjoner, og det samme gjelder HR- og kommunikasjonsavdeling samt fellestjenester som IKT, økonomi, arkiv, juridisk og sikkerhet.

Tjenesteområdet nød- og beredskapskommunikasjon stod for 38 prosent av DSBs samlede driftskostnader (1.018 mill. kroner). Driftskostnader relatert til Nødnett utgjorde 57 prosent av dette, mens avskrivninger av infrastruktur i Nødnett utgjorde 22 prosent. Kostnader til utvikling av nytt system for nødvarsel fremkommer også

under tjenesteområdet nød- og beredskapskommunikasjon.

Sivilforsvarets aktivitet utgjorde 15 prosent av de samlede driftskostnadene i DSB (404 mill. kroner). I Sivilforsvaret utgjør kostnader til lønn og godtgjørelser (ansatte og tjenestepliktige) 71 prosent av samlet kostnad. Ved utgangen av året var det 237 ansatte i Sivilforsvaret inkludert sivilforsvarsdistrikter og Sivilforsvarets kompetansesenter. Dette utgjorde 32 prosent av antall ansatte i DSB.

Kontingent til EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) utgjorde 8 prosent av samlet driftskostnad (211,6 mill. kroner). Norges deltakelse i UCPM har hatt en vesentlig kostnadsøkning de senere år som følge av håndtering av pandemien og oppskalering av ordningen. I tillegg hadde DSB 1921,7 mill.

kroner i kostnader til Norges humanitære respons til Ukraina og naboland gjennom UCPM, med finansiering dels fra UD og dels fra EU.

KAPITTEL

4

Styring og
kontroll av
virksomheten

4.1

OVERORDNET STYRING OG KONTROLL

DSB har mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp, og baserer styring og kontroll på hovedinstruksen og det årlige tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet. DSB utarbeider disponeringsskriv til underliggende driftsenheter og avdelinger.

Disponeringsskrivene konkretiserer krav, oppdrag, målsettinger, fellesføringer, budsjetter og økonomiske fullmakter. I tillegg gir virksomhetsstrategien, risikovurderinger og porteføljestyring av prosjekter et godt grunnlag for prioritering av interne ressurser for å sikre at mål og krav blir oppfylte innenfor DSBs rammebetingelser.

DSB bruker et ledelses- og styringssystem for å understøtte den interne styringen. Systemet anvendes også til å følge opp rapportering på direktoratets mål- og resultatkrav, økonomi, risikoer, prosjekt- og porteføljestyring, forvaltning av regelverk m.m. Rutinene for styring og rapportering internt og eksternt har vært fulgt gjennom året og det har ikke vært oppdaget avvik fra disse. DSB vurderer at direktoratet har hatt god styring og kontroll og tilfredsstillende måloppnåelse i 2024.

Direktoratets internkontroll er dokumentert i DSBs internkontrollsystem. Systemet inneholder en eHåndbok modul med interne styrende dokumenter. Det gjenstår fortsatt noe arbeid med å få lagt inn all dokumentasjonen innenfor enkelte fagområder. Systemet inneholder også en modul for forbedrings- og avviksregistrering og håndtering.

Internrevisjonsfunksjonen har i 2024 blitt evaluert. Det vil bli gjort noen endringer i organiseringen av internrevisjonsfunksjonen i 2025. Det ble ikke gjennomført noen internrevisjoner i 2024.

DSBs systemer innenfor ledelse, styring og internkontroll utvikles kontinuerlig, og direktoratet har i all hovedsak gode prosesser for styring og kontroll.

DSBs virksomhetsstrategi

DSB utarbeidet i 2024 en ny virksomhetsstrategi frem mot 2028. Strategien tar utgangspunkt i sentrale utfordringer samfunnet og DSB står overfor. Gjennom virksomhetsstrategien identifiserer direktoratet syv sentrale områder der DSB skal oppnå konkrete resultater i strategiperioden. Disse omhandler DSBs rolle og bidrag innenfor Totalforsvaret, etatens myndighetsroller innen brann-, elsikkerhet, eksplosiver, farlige stoffer, forbruker- og industrisikkerhet, samordningsansvar, samfunnssikkerhetsdata og -analyser, samt effektiv og fleksibel ressursbruk.

Økonomistyring

God økonomi- og ressursstyring er vesentlig for å sikre effektiv ressursutnyttelse. DSB har en god og dokumentert internkontroll med innebygde kontroller i økonomisystemene.

DSB avlegger virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS) i tillegg til regnskapsrapportering til statsregnskapet etter kontantprinsippet. Bruk av periodisert regnskap gir DSB god innsikt i ressursforbruket og en samlet oversikt over eiendeler og forpliktelser. Periodisert regnskap vurderes å gi et bedre grunnlag for intern styring og relevant styringsinformasjon til departementet.

Den interne økonomistyringen er basert på periodisert regnskap. Ledelsen holdes orientert om økonomisk status månedlig. Mer omfattende økonomirapportering med avviksforklaringer, analyser, nøkkeltall og

årsprognose, utarbeides tertialvis sammen med ekstern regnskapsrapportering til departementet.

Risikostyring

DSBs overordnede risikovurderinger tar utgangspunkt i direktoratets totaloppdrag. DSB risikovurderer virksomhetsmålene og resultatkrav i tildelingsbrevet, øvrige oppdrag og ansvar gitt i hovedinstruksen. I tillegg gjøres risikovurderinger knyttet til internkontroll-målsettingene om målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover og regler.

Porteføljestyling

For å sikre best mulig grunnlag for prioritering av prosjekter og større endringstiltak er porteføljestyling en del av virksomhetsstyringen. I porteføljestylingen balanseres og styres DSBs samlede prosjekter. Porteføljestylingen bidrar til bedre utnyttelse av ressursene i organisasjonen⁴. Det har også bidratt til bedre forståelse og oversikt for hvilke prosjekter som til enhver tid skal prioriteres og følges opp. Innføring av MS365 Copilot vil gjøre generativ KI tilgjengelig for hele DSB.

Sikkerhetsstyring

DSBs overordnede sikkerhetsmål er å *“Beskytte DSBs skjermingsverdige verdier etter sikkerhetsloven med et forsvarlig sikkerhetsnivå og i samsvar med funksjonelle krav til sikkerhet i sikkerhetsloven, virksomhetssikkerhetsforskriften og sikkerhetsavtaler”*. Sikkerhetsstyringen er en integrert del av virksomhetsstyringen i DSB, blant annet gjennom risikostyringsprosessene.

Gjennomførte sikkerhetstiltak baseres blant annet på DSBs interne trusselvurderinger og leders årlige gjennomgang av styringssystem for sikkerhet, med prioriterte forslag til

relevante tiltak. Sikkerhetsmål for 2024 og prioriterte tiltak etter ulike trusselvurderinger har vært iverksatt og gjennomført på et tilfredsstillende nivå.

Behandling av personopplysninger

DSB behandler store mengder personopplysninger om egne ansatte, Sivilforsvarets tjenestepliktige, elever ved Brann- og redningsskolen og om privatpersoner som henvender seg i forbindelse med våre samfunnsoppdrag. DSB arbeider systematisk og målrettet for å etterleve de lovpålagte kravene til å behandle personopplysninger. I 2024 har DSB videreutviklet interne rutiner for behandling av personopplysninger og gjennomført tiltak for å øke bevisstheten rundt disse. Det arbeides fremdeles med å øke kunnskapsnivået om personvern.

DSB hadde i 2024 to innmeldte avvik på personopplysningssikkerheten. Disse ble fulgt og lukket med tiltak som skal forhindre liknende hendelser i fremtiden.

Særskilte vurderinger i forbindelse med anskaffelser

DSB er som offentlig virksomhet underlagt lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Regelverket skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser, og bidra til at det offentlige opptre med integritet slik at allmenheten har tillit til at anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

DSBs anskaffelsesstrategi har som målsetting at anskaffelser skal planlegges, gjennomføres og følges opp slik at virksomheten løser sitt samfunnsoppdrag på en effektiv måte. Strategien skal bidra til god ivaretagelse av samfunnsansvar, bærekraft og miljø, samt sikkerhets- og beredskapshensyn i offentlige anskaffelser⁵.

⁴ [Hva er porteføljestyling/ Digdir](#)

⁵ Vektlagt utredningene fra Anskaffelseslovutvalget (NOU 2023:26 og NOU 2024:9) og Totalberedskapskommisjonen (NOU 2023:17)

4.2

FELLESFØRINGER OG OPPFØLGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN

4.2.1

SYSTEMATISK OG HELHETLIG ARBEID FOR Å REDUSERE KLIMAGASSUTSLIPP, NATURFOTAVTRYKK OG ENERGIBRUK

Norge er forpliktet til å jobbe for at vi når bærekraftsmålene innen 2030. Dette krever at hele samfunnet gjør en innsats, herunder både offentlige og private virksomheter.

For 2024 er det stilt krav til alle statlige virksomheter om at de skal gjøre et systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk, samt vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten.

DSB har en bred oppgaveportefølje, og er organisert i seksjoner og avdelinger med operativ aktivitet, materiellforvaltning, bygningsmasse og fysiske installasjoner i tillegg til kontorer med utføring av ordinære direktoratsoppgaver.

DSB har i 2024 påbegynt arbeidet med vurdering av virksomhetens påvirkning på det ytre miljøet. Det er et omfattende arbeid, og fordrer kompetanseheving innenfor miljø og bærekraft i virksomheten. For å kunne iverksette hensiktsmessige tiltak for å redusere klimagassutslipp og naturfotavtrykk, planlegges det for en systematisk kartlegging for å få innsikt i hvordan DSB som virksomhet påvirker omverden med hensyn til klima og miljø, og tilsvarende hvordan DSB blir påvirket utenfra (dobbeltsesentlighetsanalyse).

Klima- og miljøhensyn i anskaffelser

DSB har innført de skjerpede kravene i 2024 om vektlegging av klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser som kunngjøres på Doffin. Klima- og miljøhensyn i anskaffelser

under terskelverdi for kunngjøringsplikt vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Brann- og redningsskolen

Brann- og redningsskolen har etablert et LPG-anlegg (Liquified Petroleum Gas) på sitt øvingsfelt for brannøvelser. Dette anlegget gir en trygg og kontrollert måte å trene på håndtering av branner uten å forurense miljøet. Ved å bruke LPG, kan skolen redusere utslippene av skadelige stoffer sammenlignet med tradisjonelle brannøvelser, noe som bidrar til en mer miljøvennlig og bærekraftig opplæring.

Hybelhusene på Brann- og redningsskolen er bygd med en brønnpark og varmepumpe, noe som bidrar til en årlig reduksjon i CO₂-utslipp på 31 tonn, eller 240 000 kWh/år. Ved å bruke fornybare energikilder som varmepumper, minsker behovet for fossile brenslers, noe som bidrar til å fremme en mer bærekraftig fremtid.

4.2.2

POSITIV UTVIKLING I ANTALL ANSETTELSE AV PERSONER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

DSB rekrutterte 110 personer til faste og midlertidige stillinger i 2024. Det er få søkere som krysser av i rekrutteringsportalen med funksjonsnedsettelse eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Av de som ble ansatt i 2024 er to personer i målgruppen. Dette utgjør 1,8 prosent av de rekrutterte, en nedgang fra inkluderingsdugnaden i 2020 og 2021 hvor personer i målgruppen i gjennomsnitt utgjorde 2,8 prosent.

I løpet av året har det vært jobbet med kartlegging av likestilling, inkludering og mangfold i DSB. Det er foretatt en risikovurdering og laget en handlingsplan med konkrete tiltak. Arbeidet er gjennomført sammen med tillitsvalgte og vernetjeneste. DSB viderefører ambisjonen om årlig rekruttering av minst 2 personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, opplæring eller utdanning, og vil i 2025 blant annet gjennomføre opplæring i mangfoldsledelse og holdningsskapende arbeid i rekrutteringsprosessene.

4.2.3

REDUSERE KONSULENTBRUKEN

DSB har fokus på å redusere konsulentbruken i henhold til fellesføringene. Konsulentbruken begrenses til områder der det er behov for å innhente spesialkompetanse eller kapasitet til konkrete oppgaver. Det er i 2024 benyttet konsulentttjenester i forbindelse med enkelte analyse- og utviklingsoppgaver, juridisk og økonomisk bistand, utvikling av programvare og IKT-løsninger, samt til drift og utvikling av Nødnett.

I 2024 har DSB hatt vesentlige oppdrag, spesielt knyttet til Nødnett der det har vært behov for midlertidig økt kapasitet. Dette har medført at konsulentkostnaden i DSB har gått opp fra 51,8 mill. kroner i 2023 til 73,5 mill. kroner i 2024. Det vises til spesifisering av årets kostnader til konsulentkjøp i note 5 til virksomhetsregnskapet.

Kostnad til utvikling av programvare og IKT-løsninger er stabil sammenlignet med 2023. Beløpet er benyttet til utvikling av Nødvarsel, DSBs nettsted og utvikling av DSBs fagsystemer. Kjøpte tjenester til kurs og undervisning beløp seg til 7,6 mill. kroner, en økning på 2 mill. kroner fra 2023. Hoveddelen av kostnadene er knyttet til undervisning ved Brann- og redningsskolen, og økningen skyldes at fagskolestudiet ved Brann- og redningsskolen kom i drift fra 2024 med tilhørende økt antall studenter og behov for

innleid undervisningspersonale. Videre inneholder gruppen kostnader til kurs og undervisning av tjenestepliktige, ansatte i Sivilforsvaret og kompetanseheving av internasjonale kapasiteter.

Konsulentttjenester til drift og utvikling av Nødnett utgjorde 44,3 mill. kroner, en økning på 21,1 mill. kroner fra 2023. Det vesentlige av kostnadene har medgått til forberedelser og overgang til neste generasjons nødkommunikasjon, Nødvarsel og utviklingsprosjekter i eksisterende Nødnett. Kostnadene relaterer seg til hhv. juridisk, økonomisk og IKT-relatert bistand mm. Videre er det benyttet 3,5 mill. kroner til andre konsulentkostnader knyttet til etableringen av Brann- og redningsskolen.

Kjøp av kommunikasjonstjenester utgjorde 1,2 mill. kroner, en reduksjon på 7,4 mill. kroner fra 2023. Det er benyttet midler til introduksjon til Brann- og redningsskolen og til kampanjemateriell til Nødvarsel.

4.2.4

OPPFØLGING AV RIKSREVISJONENS MERKNADER

Finansiell revisjon

DSB har mottatt en ren revisjonsberetning for 2023. Revisjonsberetningen konkluderer med at DSBs årsregnskap for 2023 var i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og at det ga et dekkende bilde av DSBs disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for dette året.

Andre revisjoner fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen leverte i 2023 en rapport om DSBs tilsynsvirksomhet på elsikkerhetsområdet. Rapporten konkluderte med at DSB ikke fullt ut ivaretar sitt ansvar for sikkerheten ved elektriske anlegg og at finansieringen av tilsyn ikke er i tråd med bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering. DSB følger en framdriftsplan for oppfølging av funnene.

KAPITTEL

5

Vurdering av framtidssutsikter

Norge er et av verdens tryggeste land å leve i, der borgernes grunnleggende trygghet er ivarettatt. Til tross for dette skjer det både store og små ulykker, kriser og andre uønskede hendelser.

Klimaendringer og klimatilpasning

Den siste meldingen til Stortinget om klimaendringene tegner en alvorlig situasjon. Hele klimasystemet er i endring og utviklingen går raskere og virkningene på naturen er mer omfattende og dramatiske. Uvær ødelegger hus og eiendom, skader viktig infrastruktur og kan føre til tap av menneskeliv. Større skred rammer lokalsamfunn oftere enn tidligere. Skog- og gressbranner skader natur og materielle verdier, kan føre til bortfall av strøm og elektronisk kommunikasjon og kan true liv og helse. Utviklingstrekket understreker nødvendigheten av å styrke forebygging, blant annet knyttet til arealplanlegging, for å redusere konsekvensene og for å styrke befolkningens egenberedskap.

Klimaendringene treffer hele samfunns-sikkerhetsskjeden og fører til flere, samtidige og større hendelser. Dette får konsekvenser for store deler av DSBs oppgavespekter, og utfordrer særlig våre roller knyttet til samordning, beredskap og krisehåndtering. Klimaendringene påvirker også DSBs innsatsfaktorer som kompetanse, kapasitet, bygg og infrastruktur.

Behovet for å møte klimaendringene gir en stor vekst knyttet til bruk av nye energiformer, etablering av grønn industri, samt økt og annerledes bruk av elektrisitet. Dette gir nye risikoer innenfor DSBs myndighetsområder, med økt behov for regulering for å sikre en trygg utvikling for befolkningen.

Endret sikkerhetspolitisk situasjon

Den sikkerhetspolitiske situasjonen nasjonalt og internasjonalt er i stadig endring og påvirker handlingsrom og nødvendige prioriteringer framover. Dette skyldes ikke minst konsekvensene av Russlands krig mot Ukraina. I tillegg finnes det personer og aktører

som ønsker å påføre det norske samfunnet skade og skape frykt.

Totalberedskapskommisjonens utredning fra 2023 påpeker blant annet at de globale utviklingstrendene, risiko-, trussel- og sårbarhetsbildet gjør det nødvendig å endre hvordan Norge innretter beredskapen. Kommisjonens utredning er fulgt opp i Totalberedskapsmeldingen fra regjeringen, Meld. St. 9 (2024-2025). Vi må sikre at samfunnsressursene brukes mer effektivt. Vi må endre den offentlige beredskapsstrukturen, samtidig som vi tar vare på og forsterker det som fungerer godt.

Alle relevante beredskapsressurser, inkludert næringslivet, må integreres i det nasjonale beredskapsarbeidet. For DSB får ny sikkerhetspolitisk situasjon særlig konsekvenser for samordningsrollen og DSBs rolle i totalforsvaret. Samtidig blir internasjonalt samarbeid i Norden og EU stadig viktigere. I Totalberedskapsmeldingen stadfester regjeringen at det er behov for å gi DSB tydeligere fullmakter i samordningsrollen. Videre må DSB fokusere mer på sikkerhet og robusthet i systemene direktoratet er ansvarlig for.

Kommisjonen pekte videre på at det er en svakhet ved dagens beredskap at aktørene i Norge som håndterer akutte hendelser, i stor grad benytter ulike digitale verktøy, og tidvis manuelle systemer, for å samvirke. Totalberedskapskommisjonen mener det haster å beslutte den videre prosessen for arbeidet med fremtidens nød- og beredskapskommunikasjon. Kommisjonen er opptatt av at samvirkeeffekten som har oppstått gjennom bruk av Nødnett, må tas vare på i arbeidet med å utvikle fremtidens løsning for nød- og beredskapskommunikasjon. I Totalberedskapsmeldingen påpeker regjeringen at *"en ny god kommunikasjonsløsning er helt sentralt for samfunnets evne til å forebygge og håndtere hendelser og styrke totalforsvaret ytterligere"*.

Økt digitalisering

Akselerert digitalisering gir et stort gevinstpotensial for samfunnssikkerheten, men skaper også sårbarheter. Digitalisering er imidlertid ressurskrevende. For å realisere mulighetene som ligger i digitalisering, vil det være behov for kraftsamlinger både innad i DSB og mellom direktorater og sektorer. Behovet for løsninger på tvers av kommuner og etater krever koordinering på nasjonalt nivå, for eksempel innen nødkommunikasjon og på brann- og redningsområdet, der DSB kan spille en viktig rolle. Bruk av kunstig intelligens er en trend som ser ut til å ha størst potensial for å endre både samfunnet vårt og offentlig sektor.

Demografisk utvikling

Samfunnet må tilpasse seg de utfordringene som følger med den demografiske utviklingen i Norge, spesielt med en økende andel eldre. Eldre mennesker, som i dag skal bo hjemme så lenge som mulig, kan ha større behov for oppfølging og rask respons fra nødetatene. Redusert kognitiv og fysisk funksjon øker risikoen for brannulykker i hjemmet. I nødsituasjoner som flom, brann eller andre katastrofer, kan det være mer utfordrende å evakuere hjemmeboende eldre, og kan kreve tilpassede planer og mer ressurser fra nødetater for å sikre deres sikkerhet.

Omtrent 80 prosent av landets brannkonstabler er deltidsansatte, og dekker ofte de minst befolkede distriktskommunene. I mindre distriktskommuner kan blant annet fraflytting og en aldrende befolkning bidra til rekrutteringsutfordringer for brann- og redningsvesenet. DSB ser allerede at dette utfordrer enkelte brann- og redningsvesen i deler av Distrikts-Norge.

Mindre økonomisk handlingsrom og innovasjon

Strammere økonomi påvirker offentlig sektor, inkludert samfunns-sikkerhetsområdet. Utviklingen stiller stadig større krav til effektivisering og prioritering av knappe ressurser. Samtidig vil behovet for å styrke samfunnssikkerheten øke. Perspektivmeldingen (2022-2023) påpeker at innovasjon i offentlig sektor skal bidra til produktivitet og omstilling.

Klimaendringer, globalisering, urbanisering, teknologiutvikling, digitalisering, demografisk utvikling og sikkerhetspolitiske endringer har stor betydning for arbeidet med samfunnssikkerhet i årene som kommer. Det samlede utfordringsbildet understreker nødvendigheten av å styrke forebygging, inkludert arbeidet for å styrke befolkningens egenberedskap.

KAPITTEL

6

Årsregnskap DSB 2024

DSB legger frem regnskap etter to finansielle rammeverk: Kontantregnskap etter kravene for statsregnskapet, og periodisert virksomhetsregnskap i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS). DSBs årsregnskap omfatter disse kapitlene i statsbudsjettet:

451/3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Budsjettkapitlene omfatter driftsutgifter og investeringer for direktoratet med underliggende driftsenheter, inkludert Sivildforsvaret og avdeling for nød- og beredskapskommunikasjon (NBK), skoler og regionskontorer, samt inntekter fra gebyrer, kurs- og skolevirksomhet m.m. og inntekter og refusjoner knyttet til Nødnett.

6.1

LEDELSESKOMMENTAR

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og har hovedkontor i Tønsberg. DSB er et ordinært forvaltningsorgan som avlegger virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til virksomhetsregnskapet.

DSB er på vegne av departementet et fag- og tilsynsorgan på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet. Direktoratet skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet, være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser, og sørge for god beredskap og effektiv ulykkes- og krisehåndtering. DSB er statens kompetanseorgan for nød- og beredskapskommunikasjon, systemansvarlig myndighet og eier av samfunnskritisk infrastruktur, samt tjenesteleverandør for Nødnett. DSB understøtter Justis- og beredskapsdepartementets samordningsrolle og fører tilsyn med departementenes beredskapsarbeid.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv og krav fra Finansdepartementet. DSB har, i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet besluttet at vi skal føre og rapportere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av DSBs disponible bevilgninger, og av regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold per 31.12.

Kontantregnskapet

Tildeling av bevilgninger

DSBs samlede tildeling for 2024 inkludert overført bevilgning fra 2023 var på 2,93 mrd. kroner på utgiftssiden og 995 mill. kroner på inntektssiden, jf. note A. I utgiftsbevilgningen inngikk bl.a. øremerkede midler på 196,7 mill. kroner til kontingent for deltagelse i EUs ordning for sivilberedskap (UCPM), 45,7 mill. kroner til etablering av fagskole for brann- og redningspersonell og 40 mill. kroner til forprosjekt nytt nødnett. Videre inngikk 265,1 mill. kroner til DSBs forvaltning av internasjonale oppgaver knyttet til humanitært arbeid, bistand til Ukraina og sivil beredskap som er finansiert ved bevilgning fra UD. For 2024 var bevilgningen til skogbrannberedskapen, inkludert midler til brannforskning på 28 mill. kroner, inkludert overført beløp fra 2023.

I 2024 avga DSB belastningsfullmakter på 6 mill. kroner, hvorav 2,3 mill. kroner ble benyttet. Videre mottok DSB belastningsfullmakt på 4,7 mill. kroner og hvor 3,7 mill. kroner ble benyttet.

Artskontorapportering

Artskontorapportering for 2024 viser netto rapportert til bevilgningsregnskapet, og hvilke eiendeler og gjeld som mellomværende med statskassen består av. Sum innbetalinger (fra drift) 1,03 mrd. kroner og utbetalinger (til drift) 2,31 mrd. kroner. Netto investerings- og finansutgifter 267,1 mill. kroner, innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 1,4 mill. kroner og tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten er 7,7 mill. kroner. Netto av utgifter og

inntekter på felleskapitler som arbeidsgiveravgift, gruppelivsforsikring og nettoføringsordningen for merverdiavgift utgjør -4,1 mill. kroner.

Mellomværende med statskassen

Mellomværende med statskassen per 31.12. utgjorde netto -79,7 mill. kroner, hvorav skyldig skattetrekk og offentlige avgifter var netto -5,5 mill. kroner, avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse -31,9 mill. kroner, mottatt forskuddsbetaling -42,3 mill. kroner. Det er en netto endring på -12,3 mill. kroner i mellomværende i forhold til 1. januar 2024 som skyldes en reduksjon i skyldige offentlige avgifter og økning i avsatt pensjonspremie. Det vises til oppstillingen i artskontorrapporten.

Virksomhetsregnskapet

Driftskostnader

Samlede driftskostnader per 31.12 utgjorde 2,64 mrd. kroner og bestod av lønnskostnader (inkludert pensjonspremie og andre ytelser) på 766,4 mill. kroner. Av- og nedskrivninger på anleggsmidler var 297,4 mill. kroner, hvorav 221,1 mill. kroner gjaldt Nødnett. Andre driftskostnader var 1,56 mrd. kroner og kostnader knyttet til beholdning av varer og driftsmateriell i Sivilforsvaret og beholdning av reservedeler i Nødnett 22,5 mill. kroner.

Antall utførte årsverk i 2024 er 663. Lønnsandel av DSBs totale driftskostnader i samme periode er på 27,6 %.

Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter per 31.12. utgjorde 2,66 mrd. kroner, hvorav 1,63 mrd. kroner er inntekt fra bevilgning. Abonnementsinntekter Nødnett, refusjoner driftsutgifter og refusjoner større utstyrsanskaffelser i Nødnett, samt inntekter fra salg og leie var på til sammen 832,1 mill. kroner. DSBs driftsinntekter fra avgifter og gebyrer var på 132,7 mill. kroner, og tilskudd og overføringer på 63,5 mill. kroner.

Balansen

I 2024 har DSBs balanse totalt økt med 767,4 mill. kroner. Både eiendels- og gjeldssiden har hatt en økning på 747,4 mill. kroner som følge av en oppdatering av verdien på fremtidig fjerningsforpliktelse knyttet til Nødnett, jf. forklaring i note 4. Ved terminering av dagens Nødnett er DSB forpliktet til å fjerne installasjoner på basestasjon og bringe lokasjoner tilbake til sin opprinnelige stand. På gjeldssiden er fremtidig fjerningsforpliktelse avsatt i balansen, beregnet som nåverdien av fremtidig forpliktelse i samsvar med SRS 19, se note 10A. Tilsvarende er forpliktelsen aktivert på eiendelssiden hvor kostnadene til fjerning periodiseres i takt med driftsmidlets utnyttbare levetid ut 2031, tilsvarende ny kontraktsperiode med Motorola.

Av andre vesentlige poster på eiendelssiden har DSB totalt investert i anleggsmidler for 302,4 mill. kroner, hvor investeringer i immaterielle eiendeler utgjorde 9,1 mill. kroner og investeringer i materiell og utstyr i Sivilforsvaret 23,3 mill. kroner. Videre ble det investert for 200,5 mill. kroner i nettverkseiendeler, infrastruktureiendeler, radioterminaler og kontrollromutstyr til Nødnett, 39,5 mill. kroner i inventar og fast bygningsinventar leide bygg, 7,1 mill. kroner i bygninger og annen fast eiendom og 22,9 mill. kroner i maskiner og transportmidler.

Revisjon

Riksrevisjonen er ekstern revisor for DSB. DSB har pr 15. februar 2025 ikke mottatt revisjonsberetningen for 2024. Beretningen forventes mottatt i løpet av 2. kvartal 2025.

Tønsberg, 15. februar 2025

Elisabeth Sørbye Aarsæther
direktør

6.2

KONTANTREGNSKAPET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DSB har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet DSB har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva DSB har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser DSB står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DSB har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige

virksomheter. DSB har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorapporteringen.

OPPSTILLING AV BEVLGNINGSRAPPORTERING

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2024	Merutgift (-) og mindreutgift
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	01	Driftsutgifter	A	1 594 342 000	1 516 164 882	78 177 118
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	21	Spesielle driftsutgifter	A	28 022 000	16 144 228	11 877 772
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	22	Spesielle driftsutgifter - Nødnett	A	680 105 000	595 319 210	84 785 790
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	23	Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap	A	60 000 000	51 206 947	8 793 053
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A	369 759 000	222 512 090	147 246 910
0451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	70	Overføringer til private	A	7 743 000	7 743 000	0
0140	Utenriksdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A	4 082 068	3 943 745	138 323
0150	Humanitær bistand (Utenriksdepartementet)	70	Nødhjelp og humanitær bistand	A	35 845 793	33 236 220	2 609 573
0159	Regionbevilgninger (Utenriksdepartementet)	73	Ukraina og naboland	A	146 346 110	138 148 058	8 198 052
0163	Klima, miljø og hav (Utenriksdepartementet)	70	Miljø og klima	A	63 028	50 187	12 841
0702	Beredskap (Helsedirektoratet)	21	Spesielle driftsutgifter	B		3 650 160	-3 650 160
1633	Netto-ordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			83 450 483	
Sum utgiftsført					2 926 307 999	2 671 569 209	

Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2024	Merinntekt(-) og mindreinntekt
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	01	Gebyr	A	125 453 000	133 731 351	-8 278 351
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	02	Refusjoner driftsutgifter Nødnett	A	37 370 000	25 971 061	11 398 939
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	03	Diverse inntekter	A	31 676 000	30 262 596	1 413 404
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	04	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold Nødnett	A	155 781 000	146 806 573	8 974 427
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	05	Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett	A	576 862 000	609 650 526	-32 788 526
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	06	Refusjoner	A	17 751 000	27 803 670	-10 052 670
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	07	Refusjoner fra EU ifm. variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap	A	50 000 000	49 137 156	862 844
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	40	Inntekter ved salg av eiendom			3 000 000	-3 000 000
5309	Tilfeldige inntekter i sin alminnelighet	29	Ymse			2 553 216	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			86 353 420	
Sum inntektsført					994 893 000	1 115 269 570	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						1 556 299 639	
Kapitalkontoer							
60046201	Norges Bank KK /innbetalinger					1 253 358 498	
60046202	Norges Bank KK/utbetalinger					-2 821 980 596	
704100	Endring i mellomværende med statskassen					12 322 459	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst				2024	2023	Endring
704100	Mellomværende med statskassen				-79 715 081	-92 037 540	12 322 459

NOTE A

FORKLARING AV SAMLET TILDELING

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0451 01 Driftsutgifter	25 331 000	1 569 011 000	1 594 342 000
0451 21 Spesielle driftsutgifter	1 559 000	26 463 000	28 022 000
0451 22 Spesielle driftsutgifter - Nødnett	78 695 000	601 410 000	680 105 000
0451 23 Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap		60 000 000	60 000 000
0451 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	122 538 000	247 221 000	369 759 000
0451 70 Overføringer til private		7 743 000	7 743 000
0140 21 Spesielle driftsutgifter (UD)		4 082 068	4 082 068
0150 70 Nødhjelp og humanitær bistand (UD)		35 845 793	35 845 793
0159 73 Ukraina og naboland (UD)		146 346 110	146 346 110
0163 70 Miljø og klima (UD)		63 028	63 028
3451 01 Gebyr		125 453 000	125 453 000
3451 02 Refusjoner driftsutgifter Nødnett		37 370 000	37 370 000
3451 03 Diverse inntekter		31 676 000	31 676 000
3451 04 Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold Nødnett		155 781 000	155 781 000
3451 05 Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett		576 862 000	576 862 000
3451 06 Refusjoner		17 751 000	17 751 000
3451 07 Refusjoner fra EU ifm. variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap		50 000 000	50 000 000

NOTE B

FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREKNING AV OVERFØRBART BELØP

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Mer-/ mindre(-) inntekter iht merinntekts- fullmakt	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønns- oppgjøret 2024	Maks. overførbart beløp ¹	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0451 01 Driftsutgifter ²		78 177 118	-1 038 728	77 138 390	-509 672	76 628 718	22 397 000	99 727 700	76 628 718
0451 21 Spesielle driftsutgifter		11 877 772		11 877 772		11 877 772		1 323 150	1 323 150
0451 22 Spesielle driftsutgifter Nødnett ³	Kan overføres	84 785 790		84 785 790	32 788 526	117 574 316		1 171 823 000	117 574 316
0451 23 Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap ⁴		8 793 053		8 793 053	-862 844	7 930 209		3 000 000	3 000 000
0451 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold ⁵	Kan overføres	147 246 910	-1 253 015	145 993 895	-8 974 427	137 019 468		462 480 000	137 019 468

¹ Maksimalt beløp som kan overføres er: Lønnskompensasjon pluss 5 % av årets bevilgning på post 01, 21 og 23 fratrukket lønnskompensasjon, og sum bevilgning 2 siste år for post 22 og 45 som har stikkord "kan overføres"

² Merinntekter av kapittel 3451 post 02, post 03 og post 06

³ Merinntekter av kapittel 3451 post 05

⁴ Merinntekter av kapittel 3451 post 07

⁵ Merinntekter av kapittel 3451 post 04

Mottatte belastningsfullmakter

Kapittel og post	Fullmaktsbeløp	Utgifter	Ubrukt
0702 21 Helsedirektoratet - Spesielle driftsutgifter	4 700 000	3 650 160	1 049 840
Sum	4 700 000	3 650 160	1 049 840

Avgitte belastningsfullmakter

Kapittel og post	Fullmaktsbeløp	Utgifter	Ubrukt
0451 01 Driftsutgifter - belastningsfullmakt til Politidirektoratet	2 000 000	1 038 728	961 272
0451 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - belastningsfullmakt til Politidirektoratet	4 000 000	1 253 015	2 746 985
Sum	6 000 000	2 291 743	3 708 257

Kapittel 451 post 01 Driftsutgifter

Benyttede merinntektsfullmakter knyttet til driftsutgiftene gjelder postene for refusjonsinntekter og avhending av eiendom. Merinntektene kommer fra refusjoner for utlegg, konferanseinntekter, salg av materiell og avhending av øvingsobjekter ved Brann- og redningsskolen til Statsbygg. Mindreinntekt på to av inntekstpostene skyldes i hovedsak tidsforskyving av kontant innbetaling.

Politidirektoratet har utgiftsført 1 mill. kroner i henhold til belastningsfullmakt, med formål å dekke politiets utgifter i forbindelse med etablering og drift av Nødvarsel. Beregnet overførbart beløp er 76,6 mill. kroner. Vesentlige årsakene til mindreutgift skyldes forsinkelser i leveranser, forskyving i prosjektarbeid med særskilt bevilgning og kompensasjon for lønnsoppgjør 2024 som er utsatt.

Kapittel 451 post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten viser 1,3 mill. kroner i overførbart mindreutgift.

Kapittel 451 post 22 Spesielle driftsutgifter Nødnett – kan overføres

Merinntektsfullmakt for posten gjelder abonnementsavgifter og refusjoner fra kundene i Nødnett, som inntektsføres på kapittel 3451 post 05.

Overførbart beløp er beregnet til 117,6 mill. kroner. Mindreutgift er knyttet opp i pågående leveranser i prosjekter og andre pågående aktiviteter innen sentral infrastruktur i Nødnett. Merinntekt fra refusjoner skyldes økt omfang av tjenester og produkter som tilbys brukerne gjennom DSBs avtaler med leverandører i Nødnett. Det er videre merinntekt fra abonnementsinntekter.

Kapittel 451 post 23 Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap

Overførbart beløp er beregnet til 3 mill. kroner, som tilsvarer maksimal overføring på posten. Mindreutgift skyldes at DSB har hatt noe mindre utlegg knyttet til EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) enn det som lå inne i budsjettildelingen.

Kapittel 451 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – kan overføres

Beregnet overførbart beløp er 137 mill. kroner, som fordeler seg mellom anskaffelser i Nødnett, lokaler som forvaltes av DSB og materiell og utstyr i Sivilforsvaret. Mindreutgiften for Nødnett knytter seg til pågående leveranser i forbindelse med sikkerhetstiltak og øvrige prosjekter samt utviklingsprosjekt for Nødvarsel.

Det er utgiftsført 1,3 mill. kroner av Politidirektoratet etter belastningsfullmakt, med formål å dekke Politiets utgifter i forbindelse med etablering og drift av Nødvarsel.

Tildeling fra Utenriksdepartementet

Mottatt tildeling fra Utenriksdepartementet (UD) omfattet drift av internasjonale kapasiteter i regi av DSB samt internasjonalt arbeid med katastrofeforebygging og klimatilpasning. Beløpet inkluderte også en andel av Norges betaling til EUs samordningsmekanisme for sivil beskyttelse (UCPM). Den vesentligste delen av tildelingen var øremerket til bistand og donasjoner til Ukraina og naboland via UCPM.

Mottatt belastningsfullmakt

Belastningsfullmakt fra Helsedirektoratet ble benyttet til drift og forvaltning av Norwegian Emergency Medical Team (NOR EMT).

Avgitt belastningsfullmakt

Avgitt belastningsfullmakt til Politidirektoratet hadde som formål å dekke Politiets utgifter i forbindelse med etablering og drift av Nødvarsel.

Romertallsvedtak II – bestillingsfullmakt

DSB er delegert fullmakt til å inngå avtaler og forplikte staten utover budsjettåret til drift og vedlikehold av nød- og beredskapskommunikasjon (Nødnett) i perioden 22.12.2026 til 31.12.2031. Samlede forpliktelser i avtaleperioden kan ikke overskride en ramme på 3 523 mill. kroner (2024-kroner).

OPPSTILLING AV ARTSKONTORAPPORTERING

	2024	2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	133 731 351	123 002 455
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	57 119 184	6 145 580
Salgs- og leieinnbetalinger	829 627 637	764 088 558
Andre innbetalinger	5 883 521	3 617 564
Sum innbetalinger fra drift	1 026 361 693	896 854 158
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	760 908 410	694 501 027
Andre utbetalinger til drift	1 552 371 409	1 332 274 954
Sum utbetalinger til drift	2 313 279 819	2 026 775 981
Netto rapporterte driftsutgifter	1 286 918 126	1 129 921 823
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	442 123	961 229
Sum investerings- og finansinntekter	442 123	961 229
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	267 415 286	245 418 953
Utbetaling av finansutgifter	121 502	37 600
Sum investerings- og finansutgifter	267 536 788	245 456 553
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	267 094 666	244 495 324
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	1 349 491	8 280 671
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	1 349 491	8 280 671
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7 743 000	7 433 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre	7 743 000	7 433 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309 inntekt)	1 203 725	1 079 799
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700 inntekt)	86 353 420	80 616 562
Nettoføringsordningen for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	83 450 483	68 336 365
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler	-4 106 662	-13 359 995
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	1 556 299 639	1 360 209 481
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	31.12.2024	31.12.2023
Fordringer ansatte	70 831	354 133
Fordring offentlige avgifter	25 595 385	0
Skyldige offentlige avgifter	0	-704 540
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-31 893 874	-19 545 512
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-31 085 733	-29 693 000
Mottatte forskuddsbetalinger	-42 334 197	-42 310 373
Annen gjeld	-67 493	-138 248
Sum mellomværende med statskassen	-79 715 081	-92 037 540

6.3

VIRKSOMHETSREGNSKAPET

Regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Kostnader som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

DSB resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

DSB har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av DSB. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Inventar, IKT-utstyr, transportmidler samt en del materiell og utstyr i Sivilforsvaret med levetid på 3 år eller mer er balanseført selv om de enkeltvis har en verdi på under kr 50 000 da samlet verdi er vesentlig.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Kostnader vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare som anses å være sentral i DSBs drift blir også balanseført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av DSBs offentlige tjenesteyting. Dette består av materiell og utstyr i Sivilforsvaret og reservedeler for Nødnett. Beholdninger av driftsmateriell er i all hovedsak verdsatt til anskaffelseskost. Reservedelslageret til Nødnett er eksterntfinansiert og har motpost som langsiktig forpliktelse.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten presenteres etter periodisert prinsipp. Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt regnskapsføres når kravet sendes ut.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter periodisert prinsipp. Tilskudd regnskapsføres når vedtak er fattet og godkjent for utbetaling.

Avsetning for langsiktige forpliktelser

Langsiktige forpliktelser som med sannsynlighetsovervekt (>50%) vil komme til oppgjør, og som har vært mulig å estimere pålitelig er balanseført.

DSB har fjerningsforpliktelser knyttet til et brudd- og damvarslingsanlegg for Sivilforsvaret og en fjerningsforpliktelse knyttet til Nødnett. Fjerningsforpliktelsen knyttet til Nødnett rentejusteres årlig. Begge fjerningsforpliktelsene er bokført i balansen under avsetning langsiktige forpliktelser.

Reservedelslageret til Nødnett er eksterntfinansiert og er avsatt som en langsiktig forpliktelse. Enkelte av anleggsmidlene i Nødnett er finansiert av andre og er avsatt som en langsiktig forpliktelse. Forpliktelsen reduseres i takt med avskrivningene.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Merverdiavgift

DSB er registrert i merverdiavgiftsregisteret etter Merverdiavgiftslovens § 2-1. Det gjøres fradrag for inngående avgift på varer og tjenester som omsettes til andre, som blant annet Nødnett og skolevirksomheten. For resten av virksomheten er DSB omfattet av nettoføringsordningen for staten.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og alle utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

DSB tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

RESULTATREGNSKAP

	Note	2024	2023
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	1 632 976 468	1 327 515 194
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	63 536 993	9 750 214
Inntekt fra avgifter og gebyrer	1	132 706 404	124 247 362
Salgs- og leieinntekter	1	826 485 636	765 021 712
Andre driftsinntekter	1	5 654 766	3 438 606
Sum driftsinntekter		2 661 360 267	2 229 973 088
Driftskostnader			
Varekostnader		22 452 201	57 490 561
Lønnskostnader	2	766 420 757	704 313 834
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	285 580 533	245 812 726
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	11 804 752	0
Andre driftskostnader	5	1 556 680 308	1 219 045 856
Sum driftskostnader		2 642 938 551	2 226 662 977
Driftsresultat		18 421 716	3 310 111
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	538 923	1 279 608
Finanskostnader	6	18 960 639	4 589 719
Sum finansinntekter og finanskostnader		-18 421 716	-3 310 111
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Sum avregninger og disponeringer		0	0
Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	902 498	9 213 907
Avregning med statskassen innkreivingsvirksomhet		902 498	9 213 907
Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre	9	7 743 000	7 433 000
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		7 743 000	7 433 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

BALANSE

	Note	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	93 717 178	61 706 681
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	3 898 665	57 101 744
Sum immaterielle eiendeler		97 615 842	118 808 425
II Varige driftsmidler			
Tomter	4	40 429 434	39 824 796
Bygninger og annen fast eiendom	4	251 771 647	255 039 104
Maskiner og transportmidler	4	105 700 197	90 026 439
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	95 482 326	69 563 317
Materiell og utstyr (Siviltforsvaret)	4	201 179 154	199 963 996
Infrastruktureiendeler under utvikling (Nødnett)	4	80 586 854	109 802 606
Nettverkseiendeler (Nødnett)	4	1 370 754 388	637 621 976
Radioterminaler og kontrollromsutstyr (Nødnett)	4	17 228 233	8 249 969
Sum varige driftsmidler		2 163 132 235	1 410 092 204
III Finansielle anleggsmidler			
Langsiktige fordringer	15	27 416 619	30 545 863
Sum finansielle anleggsmidler		27 416 619	30 545 863
Sum anleggsmidler		2 288 164 696	1 559 446 492
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	11	144 952 066	138 756 346
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		144 952 066	138 756 346
II Fordringer			
Kundefordringer	12	65 751 007	17 419 448
Opptjente, ikke fakurerte inntekter	13	78 074 603	83 888 233
Andre kortsiktige fordringer	14	187 289 177	196 915 533
Sum fordringer		331 114 787	298 223 214
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		0	0
Sum omløpsmidler		476 066 853	436 979 559
Sum eiendeler drift		2 764 231 549	1 996 426 051
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	8	1 014 939	1 461 931
Sum fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer		1 014 939	1 461 931
Sum eiendeler		2 765 246 488	1 997 887 982

	Note	31.12.2024	31.12.2023
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Virksomhetskapi tal		0	0
Sum virksomhetskapi tal		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7a	1 309 323 115	1 379 154 412
Sum avregninger		1 309 323 115	1 379 154 412
Sum statens kapital		1 309 323 115	1 379 154 412
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Avsetninger langsiktige fjerningsforpliktelse r	10a	964 331 318	199 075 370
Eksternfinansierte anleggsmidler Nødnett	10b	107 477 773	108 684 039
Eksternfinansiert reservelager Nødnett	10b	16 445 370	17 408 014
Sum avsetninger for langsiktige forpliktelse r		1 088 254 462	325 167 423
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		106 076 018	58 496 010
Skyldig skattetrekk		31 084 353	29 693 000
Skyldige offentlige avgifter		13 090 531	11 635 960
Avsatte feriepenge r		64 541 972	58 155 723
Mottatt forskuddsbetaling	13	42 147 343	44 001 725
Annen kortsiktig gjeld	16	110 728 694	91 583 729
Sum kortsiktig gjeld		367 668 911	293 566 147
Sum gjeld		1 455 923 373	618 733 570
Sum statens kapital og gjeld drift		2 765 246 488	1 997 887 982
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	9	0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		2 765 246 488	1 997 887 982

NOTE 1

DRIFTSINNTEKTER

	2024	2023
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgninger	1 632 976 468	1 327 515 194
Sum inntekt fra bevilgninger	1 632 976 468	1 327 515 194
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra EU ¹	58 891 414	6 827 638
Tilskudd fra Gjensidigestiftelsen	2 251 057	484 400
Andre tilskudd og overføringer	2 394 522	2 438 175
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	63 536 993	9 750 214
Inntekt fra avgifter og gebyrer		
Avgift på farlige stoffer	76 202 864	74 054 276
Gebyrer/tilsynsavgifter	56 503 540	50 193 086
Sum inntekt fra avgifter og gebyrer	132 706 404	124 247 362
Salgs- og leieinntekter		
Abonnementsinntekter Nødnett	458 409 813	434 092 931
Øvrige salgsinntekter Nødnett, avgiftspliktig	261 264 591	224 366 600
Øvrige salgsinntekter, avgiftspliktig	71 769 816	68 624 984
Salgs- og driftsinntekter oppdrag og undervisning mm.	34 377 670	37 303 624
Leieinntekter	663 746	633 572
Sum salgs- og leieinntekter	826 485 636	765 021 712
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	5 637 575	3 428 282
Andre inntekter	17 191	10 324
Sum andre driftsinntekter	5 654 766	3 438 606
Sum driftsinntekter	2 661 360 267	2 229 973 088

¹Se forklaring i note 13

NOTE 2

LØNSKOSTNADER

	2024	2023
Lønn ¹	534 016 613	479 728 106
Feriepenger ¹	67 130 232	59 689 286
Arbeidsgiveravgift ¹	88 035 369	80 923 873
Pensjonskostnader ²	62 819 524	53 721 457
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler ³	-2 665 813	-1 815 059
Sykepenger og andre refusjoner	-18 487 249	-16 146 416
Lønn og tillegg til befal og mannskap mm. i Sivilforsvaret	16 764 807	15 125 417
Godtgjørelse til mannskap i Sivilforsvaret ⁴	2 377 801	19 980 654
Andre ytelser	16 429 472	13 106 515
Sum lønnskostnader	766 420 757	704 313 834
Antall utførte årsverk	663	614

¹Resultatet av lønnsoppgjøret i staten var ikke ferdigstilt og utbetalt per 31.12. DSB har estimert lønnskostnaden og kostnadsført beløpet på 11,5 mill. kroner.

²Pensjonskostnaden for lønnsoppgjøret er basert på et estimat beregnet av Statens Pensjonskasse.

Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2024 11,1 prosent

³Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

⁴I regnskapet for 2023 ble det avsatt 8,2 mill. kroner for påløpte kostnader til innsatser og øvingsaktivitet. I 2024 er avsetningen reversert da kostnadene ikke ble realisert.

NOTE 3

IMMATERIELLE EIENDELER

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	382 852 040	57 101 744	439 953 784
Tilgang i året	9 114 296	-78 601	9 035 694
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-4 093 902	0	-4 093 902
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	41 450 095	-41 450 095	0
Anskaffelseskost 31.12.	429 322 529	15 573 048	444 895 576
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	1 339 206	0	1 339 206
Nedskrivninger i året	0	11 674 383	11 674 383
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	319 806 153	0	319 806 153
Ordinære avskrivninger i året	18 553 895	0	18 553 895
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-4 093 902	0	-4 093 902
Balanseført verdi 31.12.	93 717 178	3 898 665	97 615 842
Avskrivningssatser (levetider)	5 -10 år / lineært	Ingen avskrivning	
Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2024:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Tilgang i året i programvare og lignende rettigheter er i det vesentlige knyttet til utvikling og oppgradering av DSBs fagsystemer. Omklassifiseringen fra immaterielle eiendeler under utførelse til programvare og lignende rettigheter gjelder Sivilforsvarets fagsystem for personell, logistikk, informasjon og styring (PLIS). Levetiden på PLIS er vurdert å være 8 år.

Nedskrivningen på anlegg under utførelse på 11,7 mill. kroner gjelder egenutviklet fagsystem (DigiROS) der utviklingsarbeidet ble stoppet i 2022 og per nå er usikkert om utviklingsarbeidet vil fortsette. Basert på faglige vurderinger har DSB vurdert å nedskrive anlegget per 31.12.2024 i henhold til SRS 17. Restverdien på 3,9 mill. kroner fremkommer som balanseført verdi i anleggsgruppen.

NOTE 4

VARIGE DRIFTSMIDLER

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Materiell og utstyr (Siviltforsvaret) ¹
Anskaffelseskost 01.01.	39 824 796	288 609 738	117 997 205	138 323 315	311 931 803
Tilgang i året	0	7 133 742	22 862 172	39 460 948	23 249 241
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	-4 453 063	-739 891	-1 741 393	-6 065 868
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0	0	0
Omgruppering i året	604 638	-604 638	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	40 429 434	290 685 779	140 119 486	176 042 869	329 115 176
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0	1 243 640	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	33 570 634	27 970 766	67 516 358	111 967 807
Ordinære avskrivninger i året	0	5 914 975	6 983 620	13 346 291	19 650 931
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	-571 476	-535 098	-1 545 746	-3 682 716
Balanseført verdi 31.12.	40 429 434	251 771 647	105 700 197	95 482 326	201 179 154
Avskrivningssatser (økonomiske levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år lineært	5-20 år lineært	3-50 år lineært	10- 50 år lineært
Avhendelse av varige driftsmidler i 2024:					
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	3 000 000	1 976 317	0	362 685
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	3 881 587	204 792	195 648	2 383 153
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-881 587	1 771 525	-195 648	-2 020 468

	Infrastruktur-eiendeler under utvikling (Nødnett) ²	Nettverks-eiendeler (Nødnett) ¹	Radioterminaler og kontroll-romsutstyr (Nødnett)	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.	109 802 606	3 193 099 183	202 708 384	4 402 297 029
Tilgang i året	82 473 445	849 916 912	14 512 699	1 039 609 158
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	-201 371 630	0	-214 371 845
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0	0
Omgruppering i året	-111 689 197	111 689 197	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	80 586 854	3 953 333 661	217 221 083	5 227 534 343
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	2 127 278	330 549	3 701 467
Nedskrivninger i året	0	130 369	0	130 369
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	2 553 349 929	194 127 866	2 988 503 359
Ordinære avskrivninger i året	0	215 596 386	5 534 435	267 026 638
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	-188 624 688	0	-194 959 724
Balanseført verdi 31.12.	80 586 854	1 370 754 388	17 228 233	2 163 132 235
Avskrivningssatser (økonomiske levetider)	Ingen avskrivning	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2024:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	5 339 002
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	12 746 941	0	19 412 121
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-12 746 941	0	-14 073 119

¹ Ved terminering av dagens Nødnett er DSB forpliktet til å fjerne installasjoner på basestasjoner og bringe lokasjoner tilbake til sin opprinnelige stand. Fjerningsforpliktelsen er avsatt i balansen og beregnet som nåverdien av forpliktelsen i samsvar med SRS 19, se note 10A. Kostnadene til fjerning periodiseres i takt med driftsmidlets utnyttbare levetid. I 2024 er det signert ny driftsavtale med Motorola som sikrer drift ut 2031. På bakgrunn av dette er det foretatt en oppdatert vurdering av fjerningsforpliktelsen som er endret med 746,4 mill. kr. Beløpet vises som en del av samlet tilgang på kr 849,9 mill. kr i anleggsgruppen. Kostnaden periodiseres ut 2031 i takt med driftsavtalen med Motorola. Av samlede ordinære avskrivninger i anleggsgruppen på 215,6 mill. kroner utgjør periodens kostnad til fjerning 59,3 mill. kroner.

Utrangering av nettverkseiendeler i forbindelse med oppgradering av kjernenettet med netto bokført verdi på 12,7 mill. kroner.

²Anleggsmidler knyttet til utfasing av kobbernett i Nødnett.

I forbindelse med utskifting av kobbernettet i Nødnett er det investert i infrastruktureiendeler under utvikling for 82,5 mill. kroner. Inntil ferdigstillelse vil disse ikke avskrives. Det er i tillegg gjort vesentlige investeringer i nettverkseiendeler og kontrollromsutstyr til Nødnett, materiell og utstyr til Sivilforsvaret og i driftsløsøre, inventar og maskiner og transportmidler.

NOTE 5

ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2024	2023
Husleie ¹	98 994 994	73 577 471
Siteleie inkl strøm Nødnett	116 513 717	121 328 316
Vedlikehold egne bygg og anlegg	46 104 012	14 583 531
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 636 913	2 383 808
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	29 772 213	29 022 850
Leie/leasing systemløsninger, biler, datautstyr mv.	26 140 024	22 415 554
Mindre utstyrsanskaffelser ²	186 181 854	147 887 192
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv. ³	76 094 644	6 050 415
Kjøp av konsulent tjenester*	73 504 359	51 811 577
Kjøp av andre fremmede tjenester**	69 551 010	68 371 631
Brannhelikopter - beredskap/flytid	17 858 938	31 983 059
Reiser og diett	37 819 149	29 029 706
Tap ved avgang anleggsmidler	6 448 654	4 442 688
Øvrige driftskostnader ⁴	306 726 417	213 135 011
Øvrige driftskostnader Nødnett***	462 333 412	403 023 046
Sum andre driftskostnader	1 556 680 308	1 219 045 856

¹Det er inngått ny avtale med Statsbygg fra 2024 i forbindelse med etablering av Brann- og redningsskolen.

²Økningen fra 2023 til 2024 skyldes endring i praksis for bokføring av refusjon fra EU. Fra 2024 føres kostnader og inntekter brutto, ved at refusjonen inntektsføres og ikke bokføres som en kostnadsreduksjon på utgiftskontoen som ble gjort i 2023.

³Økningen fra 2023 skyldes i det vesentlige kostnader til service på 66 mill. kroner på utstyr som ble sendt til Ukraina.

⁴Økningen skyldes i hovedsak økning på 61 mill. kroner fra 2023 i kontingenten til Norge for deltakelse i EUs ordning for sivil beredskap (UCPM), etableringskostnader til Brann- og redningsskolen og kostnader knyttet til trykking og distribuering av materiell til DSBs egenberedskapskampanje.

*Kjøp av konsulent tjenester	2024	2023
Utvikling av programvare og IKT-løsninger	6 851 806	6 336 919
Kurs og undervisning, hovedsakelig Brann- og redningsskolen	7 598 086	5 563 576
Konsulent tjenester som revisjon, juridisk bistand, kommunikasjon, rekruttering	13 014 168	16 636 434
Andre konsulent tjenester	46 040 299	23 274 648
Sum kjøp av konsulent tjenester	73 504 359	51 811 577

**Kjøp av andre fremmede tjenester	2024	2023
Tjenester knyttet til IKT drift	42 411 625	40 119 492
Økonomiske bidrag	4 194 762	4 615 560
Andre fremmede tjenester	22 944 623	23 636 580
Sum kjøp av fremmede tjenester	69 551 010	68 371 631

***Øvrige driftskostnader Nødnett	2024	2023
Vedlikehold av nettverk/kontrollrom	247 528 166	196 813 886
Drift av nettverk/kontrollrom	44 512 420	42 281 702
Operatørtjenester/nettverk	83 158 989	68 283 466
Tjenestenivå (SLA) - refusjon ¹	-10 190 348	-8 938 914
Kommunikasjon Nødnett (transmisjon)	97 324 185	104 582 905
Sum øvrige driftskostnader Nødnett	462 333 412	403 023 046

¹Kompensasjonsordning for Nødnett hvor DSB får refundert kostnader på grunn av feil på linjer til basestasjoner, ikke overholdt oppetid etc.

TILLEGGSINFORMASJON OM OPERASJONELLE LEIEAVTALER

	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom ¹	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler ²	Sum
Varighet inntil 1 år	0	0	0	0	0	0
Varighet 1-5 år	0	25 600 599	5 658 229	0	0	31 258 828
Varighet over 5 år	0	74 062 775	0	0	195 621 071	269 683 846
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	99 663 374	5 658 229	0	195 621 071	300 942 674

¹Avtaler vedrørende husleie på leide lokasjoner. Det er inngått avtale med Statsbygg for Brann- og redningsskolen fra 1.1.2024. Dette medfører en økning i forpliktelser med varighet mer enn 5 år fra 2024.

²Avtaler vedrørende site-leie og transmisjon/linjer knyttet til Nødnett. I 2024 er det signert ny driftsavtale med Motorola som sikrer drift frem til år 2031. Dette medfører at forpliktelsen nå har en varighet over 5 år.

NOTE 6

FINANSINNTEKTER OG –KOSTNADER

	2024	2023
Finansinntekter		
Renteinntekter	60 549	9 530
Valutagevinst (agio)	431 829	1 181 442
Annen finansinntekt	46 546	88 636
Sum finansinntekter	538 923	1 279 608
Finanskostnader		
Rentekostnad fjerningsforpliktelse ¹	18 833 811	4 486 803
Andre rentekostnader	108 991	37 523
Valutatap (disagio)	17 837	65 393
Sum finanskostnader	18 960 639	4 589 719

¹Fjerningsforpliktelse knyttet til Nødnett rentejusteres årlig. Se note 10A.

NOTE 7A

SAMMENHENG MELLOM AVREGNET MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN

Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)			
	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Avregnet med statskassen i balansen	1 309 323 115	1 379 154 412	-69 831 297
Endring i avregnet med statskassen			
Konsernkontoer i Norges Bank			
Konsernkonto utbetaling			-2 821 980 596
Konsernkonto innbetaling			1 253 358 498
Netto trekk konsernkonto			-1 568 622 098
Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)			
- Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			-902 498
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			7 743 000
Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)			1 631 985 758
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-87 557 145
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			87 184 280
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)			0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto			69 831 297
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregnet med statskassen¹			69 831 297

¹Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg må det tas hensyn til enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Ovenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik balansens resultat.

NOTE 7B

SAMMENHENG MELLOM AVREGNET MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN

Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen			
	31.12.2024	31.12.2024	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	97 615 842	0	97 615 842
Varige driftsmidler	2 163 132 235	0	2 163 132 235
Sum	2 260 748 077	0	2 260 748 077
Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer	27 416 619	0	27 416 619
Sum	27 416 619	0	27 416 619
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	144 952 066	0	144 952 066
Kundefordringer	65 751 007	0	65 751 007
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	78 074 603	0	78 074 603
Andre fordringer	187 289 177	13 575 389	173 713 788
Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet	1 014 939	0	1 014 939
Sum	477 081 792	13 575 389	463 506 403
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-1 088 254 462	0	-1 088 254 462
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	-1 088 254 462	0	-1 088 254 462
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-106 076 018	0	-106 076 018
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-31 084 353	-32 931 910	1 847 557
Skyldige offentlige avgifter	-13 090 531	12 090 827	-25 181 358
Avsatte feriepengar	-65 634 972	0	-65 634 972
Annen gjeld ansatte	-39 037 869	0	-39 037 869
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	-10 708 707	10 708 707
Mottatt forskuddsbetaling	-42 147 343	-42 334 197	186 854
Annen kortsiktig gjeld	-70 597 825	-19 406 483	-51 191 343
Sum	-367 668 911	-93 290 470	-274 378 441
Sum	1 309 323 115	-79 715 081	1 389 038 196

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler. Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

NOTE 8

INNKREVINGSVIRKSOMHET OG ANDRE OVERFØRINGER TIL STATEN

	2024	2023
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen		
Tvangsmulkt (produkter og kjemikalier)	0	350 000
Tvangsmulkt/vedtak fra Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO)	0	33 000
Overtredelsesgebyr (el-installasjoner)	125 000	635 000
Overtredelsesgebyr (mannskap i Sivilforsvaret)	410 180	820 500
EU - fraktfusjoner vedr Ukraina	0	7 370 068
Annet, renter etc. ¹	367 318	5 339
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	902 498	9 213 907

¹Tilbakebetaling av kreditnota fra tidligere år.

Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	31.12.2024	31.12.2023
Fordringer til pålydende	1 014 939	1 461 931
Sum fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	1 014 939	1 461 931

NOTE 9

TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN

	2024	2023
Tilskudd til andre		
Norsk Elektroteknisk Komite (NEK)	5 162 000	4 974 000
Norsk Brannvernforening	2 581 000	2 459 000
Sum utbetalinger av tilskudd til andre	7 743 000	7 433 000
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	31.12.2024	31.12.2023
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

NOTE 10 A

SPESIFISERING AV EIENDELER MED FJERNINGSFORPLIKTELSE

	31.12.2024	31.12.2023
Avsetning for langsiktige fjerningsforpliktelser		
IB Avsetning for fremtidig fjerningsforpliktelser	199 075 370	199 075 370
Estimatendring 2024 ¹	746 422 137	0
Renter 2024 ²	18 833 811	0
Sum avsetninger for forpliktelser	964 331 318	199 075 370
Varige driftsmidler med fjerningsforpliktelser		
Eiendeler med fjerningsforpliktelser (eiendelene er også inkludert i note 4) ³	714 639 049	27 549 884
Sum eiendeler med fjerningsforpliktelser	714 639 049	27 549 884

¹Estimatendringen gjelder oppdatert vurdering av fremtidig fjerningsforpliktelsen knyttet til dagens Nødnett.

²Årlig rentejustering på fjerningsforpliktelsen knyttet til Nødnett.

³Økning skyldes oppdatert vurdering av fremtidig fjerningsforpliktelse fratrasket årets periodiserte kostnad (avskrivninger) på forpliktelsen – se note 4.

Fjerningsforpliktelser Nødnett

Ved terminering av dagens Nødnett er DSB forpliktet til å fjerne installasjoner på basestasjoner og bringe lokasjoner tilbake til sin opprinnelige stand. DSB vurderer det med en sannsynlighetsovervekt at installasjonene på et framtidig tidspunkt må fjernes (mer enn 50 % sannsynlighet) og fjerningsforpliktelser er avsatt i balansen og beregnet som nåverdien av forpliktelser i samsvar med SRS 19. Kostnadene til fjerning periodiseres i takt med driftsmidlets utnyttbare levetid. Gitt avstand i tid mellom tidspunktet for beregning av forpliktelser (balansedagen) og oppgjørstidspunktet rentejusteres forpliktelser årlig.

I 2024 er det signert ny driftsavtale med Motorola som sikrer drift og vedlikehold av nettet frem til år 2031. På bakgrunn av dette er det foretatt en oppdatert vurdering av fjerningsforpliktelser som er endret med 746,2 mill. kr (estimatendring). Kostnaden periodiseres frem til 2031 i takt med driftsavtalen med Motorola, se note 4.

Fjerningsforpliktelser Sivildforsvaret

Ved Sivildforsvarets to dambrudd varslingsanlegg i hhv Sirdal og Hallingdal har DSB en forpliktelse ved en eventuell nedleggelse. Dette gjelder tetting av tak- og veggjennomganger. DSB vurderer at det er sannsynlig at arbeidet må utføres. Anleggene er ferdig avskrevet.

Fjerningsforpliktelse Brann- og redningsskolen

DSB har kartlagt hvilke mulige miljøforpliktelser som finnes knyttet til øvingsfeltet ved Brann- og redningsskolen, men det er ikke gjort noen økonomiske vurderinger knyttet til opprydding og eventuelle tiltak. Det har ikke vært mulig å estimere en pålitelig verdi for det økonomiske oppgjøret knyttet til forpliktelser. Dette er basert på usikkerheten knyttet til omfanget av forurensing, estimering av kostnader knyttet til håndtering av farlig avfall, samt at DSB ikke har noen estimater knyttet til miljørydding av kjente miljøforpliktelser ved øvingsfeltet. Med bakgrunn i dette inngår ikke forpliktelser i balanseoppstillingen.

NOTE 10 B

SPESIFISERING AV ØVRIGE FORPLIKTELSER

	31.12.2024	31.12.2023
Avsetning for øvrige forpliktelser		
Forpliktelser knyttet til varelager Nødnett ¹	16 445 370	17 408 014
Forpliktelser knyttet til anleggsmidler Nødnett ²	107 477 773	108 684 039
Sum avsetninger for øvrige forpliktelser	123 923 143	126 092 053
Eiendeler med forpliktelser		
Omløpsmidler med forpliktelser- varelager Nødnett ¹	16 445 370	17 408 014
Anleggsmidler Nødnett (eiendelene er også inkludert i note 4) ²	107 477 773	108 684 039
Sum eiendeler med øvrige forpliktelser	123 923 143	126 092 053

¹Varelageret til Nødnett er finansiert av brukerne.

²Noen av anleggsmidlene tilknyttet Nødnett er finansiert av brukerne.

NOTE 11

SPESIFISERING AV BEHOLDNING AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

	31.12.2024	31.12.2023
Anskaffelseskost		
Reservedeler til Nødnett	16 445 370	17 408 014
Beholdninger av driftsmateriell i Sivilforsvaret	128 506 695	121 348 332
Sum anskaffelseskost	144 952 066	138 756 346
Ukurans	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum beholdning av varer og driftsmateriell	144 952 066	138 756 346

Verdien av beholdningen av reservedeler i Nødnett har hatt en liten nedgang fra 2023 til 2024

Sivilforsvarets beholdning av varer og driftsmateriell, inkludert tollageret, har i 2024 økt med 7,2 mill. kroner. Endringene i ordinære beholdninger av varer og driftsmateriell er på 5,1 mill. kroner og skyldes i det vesentlige innkjøp av personlig utrustning. Investeringene i lager for internasjonale innsatser på 2,1 mill. kroner gjelder materiell til Light base camp som er en ny type driftsmateriell som Sivilforsvaret ikke har hatt tidligere.

NOTE 12

KUNDEFORDRINGER

	31.12.2024	31.12.2023
Kundefordringer til pålydende	6 373 632	11 277 162
Kundefordringer til pålydende, nød- og beredskapskommunikasjon	59 678 245	6 919 906
Avsatt til forventet tap (-) ¹	-209 830	-672 715
Avsatt til forventet tap (-) ¹ , nød- og beredskapskommunikasjon	-91 040	-104 905
Sum kundefordringer	65 751 007	17 419 448

¹Her er det tatt en vurdering av hver enkelt post eldre enn 90 dager etter forfallsdato.

Endring kundefordringer nød- og beredskapskommunikasjon skyldes hovedsakelig forsinket betaling fra én kunde med utestående 45,6 mill. kroner.

NOTE 13

OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER/MOTTATT FORSKUDDSBETALING

	31.12.2024	31.12.2023
Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)		
Fordring mot nødetatene og andre kunder	3 445 096	10 498 727
Refusjoner EU ¹	74 629 506	73 389 506
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	78 074 603	83 888 233
Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)		
Gjensidigestiftelsen (Brannløftet)	4 317	1 705 375
EU-midler ²	41 351 952	40 853 681
Øvrig	791 074	1 442 669
Sum mottatt forskuddsbetaling	42 147 343	44 001 725

¹Det er avsett for refusjon i forbindelse med en innsats på Haiti som beløper seg til 35,7 mill. kroner, medisinsk evakuering på 36 mill. kroner og for øvelsen Arctic Reihn på 2,8 mill. kroner.

²DSB har mottatt forskudd fra EU vedrørende en innsats på Haiti på 40,6 mill. kroner. Forskuddet blir inntektsført når EU har revidert og godkjent regnskapet fra oppdraget.

NOTE 14

ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

	31.12.2024	31.12.2023
Personallån	70 831	354 133
Forskuddsbetalte kostnader til leverandør Nødnett ¹	130 257 387	156 071 309
Forskuddsbetalt leie	32 118 713	14 222 973
Andre forskuddsbetalte kostnader	9 047 943	24 216 531
Andre fordringer (NAV-refusjoner, MVA-oppgjør)	15 794 304	2 050 587
Sum andre kortsiktige fordringer	187 289 177	196 915 533

¹DSBs avtaler med leverandør av Nødnett og utstyr til bruk i nettet, medfører milepælsutbetalinger uten at eierskapet til driftsmidlene overtas.

NOTE 15

LANGSIKTIGE FORDRINGER

	31.12.2024	31.12.2023
Amortiserte kostnader ¹	25 309 119	28 484 158
Andel lager Kopstad (Sivlforsvaret) ²	1 992 843	1 947 047
Depositum	114 657	114 657
Sum langsiktig fordringer	27 416 619	30 545 863

¹Dette er bl.a. etableringskostnader for transmisjonslinjer til basestasjoner og kontrollrom. Levetiden på linjene skal følge kontraktens varighet, og kostnaden fordeles derfor over kontraktens levetid. Beløpet som skal fordeles over levetiden er balanseført og kostnadsføres fortløpende hver måned.

²DSB har en langsiktig fordring knyttet til et makeskifte med Tønsberg kommune fra 2008. Beløpet rentejusteres årlig.

NOTE 16

ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	31.12.2024	31.12.2023
Skyldig lønn	-15 823	-2 415
Annen gjeld til ansatte ¹	29 930 869	31 984 917
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024 ²	10 200 000	0
Påløpte kostnader ³	1 641 423	31 478 387
Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	31 215	88 326
Gjeld til kunder Nødnett ⁴	68 941 010	28 034 513
Sum annen kortsiktig gjeld	110 728 694	91 583 729

¹Påløpt fleksitid, reisetid, feriedager, overtid og vakter.

²Avsetning for estimerte kostnader til lønnsoppgjøret for 2024. jf. note 2.

³Nedgangen skyldes lavere avsetninger for påløpte kostnader til leverandører per 31.12 i 2024.

⁴Ses i sammenheng med forskuddsbetalte kostnader til leverandører Nødnett i note 14.

**Direktoratet for
samfunnssikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

